

GMINA RYŃSK

Nowa droga cieszy mieszkańców

Od trzech miesięcy mieszkańcy gminy Ryńsk korzystają z wyremontowanej drogi na trasie Czystochleb-Małe Radowiska

str. 3

WĄBRZEŹNO

Najlepsi nauczyciele wyróżnieni

W piątek 13 października nauczyciele i pozostali pracownicy zatrudnieni w miejskich placówkach oświatowych wspólnie obchodzili swoje święto. Najlepsi pedagodzy otrzymali m.in. medale i nagrody burmistrza

str. 4

WĄBRZEŹNO

Wierni wierze przodków

Co by było, gdyby Polska nie stała się krajem chrześcijańskim, a pozostała wierna słowiańskim bogom? – na to pytanie próbuje odpowiedzieć Marcin Marchwiński w swojej debiutanckiej powieści „Wierni Bogom. Zaginione dziedzictwo”

str. 6

GMINA DĘBOWA ŁĄKA

Pisarka o wielu talentach
Biblioteki w Dębowej Łące i Wielkich Radowiskach zaprosiły małych czytelników na spotkanie z pisarką Elżbietą Bednarczyk

str. 7

ŻEGLARSTWO

Po sezonie pożegnali jezioro

Młodzi żeglarze z wąbrzeskiej sekcji LOK pomyślnie zakończyli sezon. Ostatnie regaty przyniosły im pierwsze medale. Teraz będą poświęcać czas na zajęcia teoretyczne, a jeśli aura pozwoli, zimą poćwiczą na bojerach

str. 30

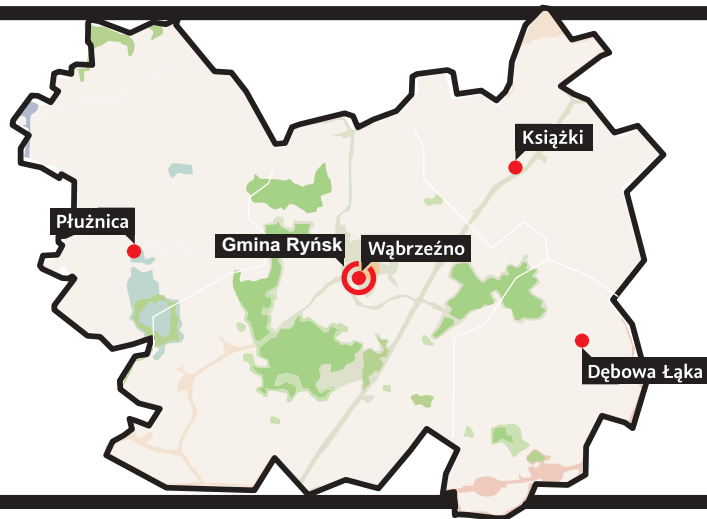
CZWARTEK
19 PAŹDZIERNIKA 2017

ISSN: 2080-0878

1,99 zł
w tym 5% VAT

nr 42/2017 (444)

CWA

TYGODNIK REGIONU WĄBRZESKIEGO

Lekarz dla pacjentów czy pacjenci dla lekarza?

WĄBRZEŃNO ▶ Trudna sytuacja finansowa w polskiej służbie zdrowia to temat znany i szeroko komentowany. Jednak nie mniej głosów w dyskusji wywołują doświadczenia pacjentów, którzy zostali potraktowani jak intruzi. Taki przypadek spotkał naszego Czytelnika podczas nocnej wizyty w wąbrzeskim szpitalu

Jeden z naszych Czytelników (dane do wiadomości redakcji) opisał nam swoje niezbyt przyjemne doświadczenia z wąbrzeską służbą zdrowia. Na początku października Czytelnik dwukrotnie, dzień po dniu, zmuszony był skorzystać z porady lekarza podczas nocnego dyżuru w Nowym Szpitalu. Pierwsza wizyta (w środę) przebiegła bez żadnych nieprzyjemnych niespodzianek.

– Lekarz przyjął mnie jak należy. Nie mam żadnych uwag – podkreśla Czytelnik. – Ale to, co mnie spotkało w czwartek, było żenujące – dodaje.

Czytelnik odczuwał problemy związane z alergią.

- Najpierw poszedłem do lekarza rodzinnego. Po zdiagnozowaniu dostałem zastrzyk i wszystko było w porządku. Przepisano mi

maść i tabletki. Jednak wieczorem, mimo stosowania przepisanych leków, powróciła wysypka oraz inne dolegliwości, w tym duszności. Między godziną pierwszą a drugą w nocy musiałem udać się do szpitala. Po przyjęciu i zbadaniu dostałem zastrzyk, po którym dolegliwości ustąpiły. Następnego dnia (czyli w czwartek) po pracy byłem u lekarza rodzinnego na kontroli. Po południu (godz. 16.00) nie odczuwałem żadnych niepokojących objawów (zmian na skórze ani trudności z oddychaniem). Ale już ok. godz. 18.00 wróciły objawy takie jak poprzednio. Niestety, lekarz rodzinny już nie przyjmował, więc po raz kolejny udałem się do szpitala. Tym razem niezbyt grzecznie przyjęto mnie już na wstępie. Pani pielęgniarka nawet nie zdążyła się przywitać. Oznajmiła mi, iż „nie

mam się co gorączkować, jest dużo czasu, ona musi włączyć komputer i się przygotować, więc mam spokojnie czekać i nie ma co się pieklić". Ja tymczasem po prostu siedziałem na krześle i zwyczajnie powiedziałem „dobry wieczór”, grzecznie czekając na wejście. Gdy pani pielęgniarka była już gotowa i lekarz przyszedł na zmianę, poproszono mnie do gabinetu. Podałem dowód osobisty, aby spisać moje dane. Lekarz zapytał, co się dzieje? Zacząłem przedstawiać sytuację od poprzedniego dnia, jednak w moją wypowiedź wtrąciła się pani pielęgniarka. Powiedziała, że wczoraj również byłem na dyżurze (moje nazwisko było odnotowane w dokumentach). Potwierdziłem to i spytałem, czy mogę dokończyć przedstawianie sytuacji, aby wyjaśnić. Na to lekarz z wielkimi pretensjami, że od takich dolegliwości jak moje jest lekarz rodzinny, a nie ja „nachodzę” ich codziennie. Wyjaśniłem, że poprzedniego dnia miałem takie same objawy i w nocy musiałem przyjechać, ponieważ obrzęk postępował, odczuwałem ból i miałem duszności. Dodałem, że nie zamierzam stwarzać problemu i mogę w takim razie udać się do domu. Jednak lekarz kazał

mi zostać i powiedział, że ostatni raz mnie przyjmuje, bo jutro już mnie nie przyjmą – opisuje Czytelnik. – Później podano mi zastrzyk, odczekałem 20 minut w poczekalni, mój stan się poprawiał, więc wróciłem do domu. Ale gdybym wiedział, że tak zostanę potraktowany, to w ogóle bym nie jechał. Przez przygodę na pogotowiu nie przespałem nocy, a następnego dnia musiałem iść do pracy. Przykre jest to, jak wąbrzeska służba

zdrowia obchodzi się z chorymi ludźmi. Pierwszy lekarz przyjął mnie jak należy, drugi zaś nie. Myślę, że niektórzy ludzie nie nadają się na lekarzy. Bo przecież lekarz ma nie tylko leczyć, ale również musi mieć odpowiednie podejście do pacjenta. Każdemu należy się szacunek. Tym bardziej powinien wiedzieć to człowiek na poziomie, jakim jest lekarz – mówi rozżalony Czytelnik.

Dokończenie na str. 3

REKLAMA

kredyty gotówkowe

Kredyt gotówkowy z gatunku korzystnych

RUZOB

3,99%
RRSO **10,96%**

 Znajdź swój przebieg do uśmiechu!

Wąbrzeźno, ul. Kościuszki 2a
czynne pon.-pt. 9.00-17.00

[illegible]

Legitymacje dla niepełnosprawnych

POWIAT ▶ Od sierpnia legitymacje osób niepełnosprawnych są przyznawane na nowych zasadach, a od września uległ zmianie wygląd tych dokumentów

Na mocy nowelizacji ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych i niektórych innych ustaw, zmianie uległy zasady przyznawania i wydawania legitymacji osoby niepełnosprawnej. Od 1 sierpnia legitymacja wystawiana jest na wniosek osoby niepełnosprawnej, która składając go, musi przedstawić do wglądu prawomocne orzeczenie o niepełnosprawności albo o stopniu niepełnosprawności. Okres ważności legitymacji nie może być dłuższy niż: 5 lat w przypadku legitymacji dokumentujących niepełnosprawność i 10 lat w przypadku legitymacji dokumentujących stopień

niepełnosprawności wystawionych osobom, które nie ukończyły 60 roku życia. W sytuacji gdy osoba niepełnosprawna posiada więcej niż jedno orzeczenie, legitymację wystawia się na podstawie ostatniego prawomocnego orzeczenia. Dokumenty wydane przed zmianami, zachowują swoją ważność na czas w nich określony.

Nowe przepisy wprowadziły też zmiany w wyglądzie legitymacji. Przewidują one możliwość zamieszczenia informacji dotyczących stopnia niepełnosprawności oraz symbolu przyczyny niepełnosprawności. Dane te będą zamieszczane wyłącznie za pomocą kodu QR, jedynie na wniosek

osoby zainteresowanej lub przedstawiciela ustawowego dziecka. Nowe legitymacje drukowane będą na spersonalizowanej karcie wykonanej z poliwęglanu. Produkcją blankietów będzie zajmowała się firma zewnętrzna wyłoniona przez Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej.

Dzięki legitymacji osoby niepełnosprawne mogą korzystać z ulg i zniżek np. w środkach publicznego transportu zbiorowego. Wszelkich wyjaśnień i szczegółowych informacji udziela Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności w Wąbrzeźnie ul. Wolności 44.

oprac. (pg)

Gmina Dębowa Łąka

Recytowali patriotyczne wiersze

7 października w Szkole Podstawowej w Dębowej Łące odbył się V Międzyszkolny Konkurs Recytacji Poezji Patriotycznej pn. „Wrzesień 1939 w poezji polskiej”. Talentem recytatorskim popisywali się uczniowie z kilku szkół. Pierwsze miejsce zdobył Jakub Skica z Dębowej Łąki, za wykonanie wiersza Antoniego Słonimskiego pt. „Alarm”.

Do Dębowej Łąki zawitali recytatorzy z trzech szkół podstawowych

Organizatorem konkursu był zespół humanistyczny ze szkoły gospodarzy, zaś uczestnikami uczniowie klas IV-VII z podstawówek w Dębowej Łące, Wąbrzeźnie i Łobdowie.

– Celem konkursu było m.in. rozwijanie zdolności artystycznych dzieci, uwalnianie ich na przesłanie patriotyczne utworów, utwierdzających w poczuciu tożsamości narodowej – mówi Justyna Świdzicka, dyrektor SP w Dębowej Łące.

Zwycięstwo przypadło Jakubowi Skicy, zaś kolejne miejsca zdobyli: II miejsce (ex aequo) Barbara Zielińska z Łobdowa i Julia Kędzia z SP 2 w Wąbrzeźnie, III miejsce (ex aequo) Bartosz Socha z SP2 w Wąbrzeźnie

i Łukasz Lubomski z Dębowej Łąki. Ponadto wyróżnienia otrzymali: Alicja Lewalska (SP2 Wąbrzeźno) oraz Maja Skica (SP Dębowa Łąka). Do wszystkich uczestników trafiły dyplomy i nagrody książkowe, ufundowane przez Radę Rodziców działającą przy Szkole Podstawowej w Dębowej Łące.

– Z naszej szkoły na konkurs pojechało czworo uczniów z klas siódmych – mówi Anna Neumann, polonistka z „dwójki”, która przygotowywała dzieci do recytatorskich zmagania. – Uczniowie recytowali wiersze patriotyczne związane tematycznie z drugą wojną światową. Siódmoklasiści przedstawiali utwory jednej, mało znanej poetki Anny Świerszczyńskiej. Była ona uczest-

niczką powstania warszawskiego i w przejmujący sposób potrafiła o tych przeżyciach pisać – wyjaśnia nauczycielka.

Atmosfera podczas konkursu była serdeczna i przyjazna, a wszyscy uczestnicy otrzymali nagrody książkowe ufundowane przez wójta gminy Dębowa Łąka Stanisława Szarowskiego.

Gośćmi wydarzenia byli: wójt Stanisław Szarowski, przewodniczący Rady Gminy Dębowa Łąka Jan Maciejewski, przewodniczący komisji oświaty Jan Bliźniak oraz przewodnicząca Rady Rodziców SP w Dębowej Łące Karolina Kurasiewicz.

(krzan)

fot. nadesłane

NA SYGNALE

Policjanci urzędują w budynku przy ul. Królowej Jadwigi

WĄBRZEŹNO

Złapali włamywacza na ulicy Pięknej

Wspólne działania funkcjonariuszy wydziału prewencji i kryminalnego przyczyniły się do zatrzymaniu mężczyzny podejrzanego o dokonanie włamań do pojazdów. Jego łupem padały wartościowe przedmioty, pozostawiane przez właścicieli aut w samochodach. Sprawcy grozi do 10 lat pozbawienia wolności.

Do zatrzymania 41-letniego mieszkańca Wąbrzeźna doszło w nocy z 10 na 11 października.

– Mężczyzna, wiedząc, że przez policjantów został zauważony na gorącym uczynku, próbował uciec. Po krótkotrwałym pościgu został obezwładniony przy ulicy Pięknej. Noc spędził w policyjnym areszcie – informuje sierż. sta. Michał Głębocki.

Mężczyzna usłyszał sześć zarzutów dotyczących kradzieży z włamaniem do zaparkowanych pojazdów. Prokurator zastosował w stosunku do podejrzanego środek zapobiegawczy w postaci dozoru policyjnego oraz zakazu opuszczania kraju. Obecnie policjanci sprawdzają, czy mężczyzna nie ma na swoim koncie innych tego typu czynów.

WĄBRZEŹNO

Pijany motorowerzysta zatrzymany przez świadków

Ponad dwa promile alkoholu w organizmie miał kierowca motoroweru, którego zatrzymali inni uczestnicy ruchu drogowego. Dzięki ich szybkiej reakcji nie doszło do tragedii.

Jak informuje oficer prasowy komendy powiatowej policji, do zdarzenia doszło na ul. Grudziądzkiej w Wąbrzeźnie.

– Przed godz. 18.00 starszy, 75-letni mieszkaniec miasta kierował motorowerem. Jechał od strony do strony, stwarzając realne zagrożenie dla siebie oraz innych uczestników ruchu drogowego – mówi Michał Głębocki.

Slalom motorowerzysty został przerwany przez innych kierujących, którzy zatrzymali mężczyznę, odebrali mu kluczyki od pojazdu i powiadomili dyżurnego policji. Policyjny alkomat wskazał ponad dwa promile alkoholu w organizmie sprawcy, który za swoje nieodpowiedzialne zachowanie prze sędem.

Tekst i fot. (krzan)

TYGODNIK REGIONU
WĄBRZESKIEGO

Redakcja:
87-400 Golub-Dobrzyń
ul. Rynek 20
tel. (56) 493 41 50
e-mail: redakcja@wpr.info.pl

Redaktor prowadzący:
Tomasz Błaszczewicz

Dział reklamy i ogłoszeń:
tel. (56) 493 41 50
e-mail: reklama@wpr.info.pl

Wydawca:
Wydawnictwo
Promocji Regionu Sp. z o.o.
87-400 Golub-Dobrzyń
ul. Rynek 20
Druk:
GRUPA WM Sp. z o.o.
10-364 Olsztyn, ul. Tracka 5

Redakcja nie zwraca tekstów niezamówionych oraz zastrzega sobie prawo do ich redagowania i skracania. Redakcja nie odpowiada za treść zamieszczonych ogłoszeń.

Nowa droga cieszy mieszkańców

GMINA RYŃSK ▶ Od trzech miesięcy mieszkańcy gminy Ryńsk korzystają z wyremontowanej drogi na trasie Czystochleb-Małe Radowiska. Przebudowa ponad dwóch kilometrów jezdni kosztowała około 1,3 mln zł, ale gmina otrzymała prawie 661 tys. zł dofinansowania z zewnątrz

Mieszkańcy Małych Radowisk cieszą się z większego komfortu podróżowania oraz lepszego bezpieczeństwa na drodze

Inwestycja była współfinansowana w ramach Programu Rozwoju Gminnej i Powiatowej Infrastruktury Drogowej na lata 2016-2019. Przed wykonaniem remontu droga miała nawierzchnię tłuczniową o szerokości ok. 5 m i gruntowe pobocza, nie było chodników ani przystanku autobusowego.

– Teraz mamy nawierzchnię asfaltową o szerokość 5,5 m, co znacząco poprawiło przepustowość i nośność tej drogi, a także zwiększyło płynność ruchu i ograniczyło emisję spalin, pyłów oraz zmniejszyło hałas – mówi wójt Władysław Łukasik. – Przebudowano ponadto pięć skrzyżowań z drogami gminnymi, wyregulowano pobocza i rowy, wraz z odwodnieniem, wykonano peron autobusowy wraz z wiatą przystankową, prawie trzysta metrów chodnika w miejscowości Małe Radowiska, zamontowano urządzenia bezpieczeństwa ruchu (bariery ochronne, lampy fotowoltaiczne, znak aktywny przy przejściu dla pieszych, próg zwalniający), odtworzono rowy drogowe oraz

zamontowano oznakowanie pionowe – wylicza wójt gminy Ryńsk. – Przebudowa drogi umożliwiła połączenie nawierzchnią bitumiczną drogi powiatowej nr 1722C Wąbrzeźno-Kowalewo Pomorskie z drogą powiatową nr 1724C Zieleń Wielkie Radowiska oraz poprawiła bezpieczeństwo ruchu drogowego.

Jak zauważa Władysław Łukasik, inwestycja w znacznej mierze przyczyniła się do wzrostu komfortu życia mieszkańców Czystochlebia i Małych Radowisk oraz okolicznych miejscowości. Rozwinięły się także funkcje rekreacyjno – wypoczynkowe tych miejscowości, co także wpłynęło pozytywnie na rozwój agroturystyki w gminie, poprawiło dostępność dla turystów do okolicznych wysokiej klasy zabytów architektury i pomników przyrody. Np. w bezpośrednim sąsiedztwie drogi znajdują się dwa kurhany, które pochodzą z około XII-X w. p.n.e.

– Przedsięwzięcie miało duże znaczenie dla gminy, ponieważ zapewniło komfortowy dojazd miesz-

kańców Czystochlebia i Małych Radowisk do szkoły podstawowej, filii biblioteki gminnej, oddziału przedszkolnego w Zieleniu – opisuje wójt. – W tych miejscowościach prężnie działają Koło Gospodyń Wiejskich oraz Ochotnicza Straż Pożarna. Również tym organizacjom przebudowana droga ułatwiła bezpośredni dojazd do posesji znajdujących się przy niej.

Przebudowana droga wykorzystywana jest przez regularną komunikację publiczną, stanowi część trasy dla autobusu szkolnego. Wójt Władysław Łukasik cieszy się, iż zmodernizowana droga poprawiła dostępność komunikacyjną dla przyległych terenów.

– Nowa droga po prostu znacznie ułatwia codzienne funkcjonowanie zarówno zwykłych mieszkańców, jak też podmiotów gospodarczych. Realizacja inwestycji przyczyniła się ponadto do wzrostu wartości gruntów położonych w sąsiedztwie asfaltowej drogi, stworzyła warunki dla nowych inwestorów, co może skutkować utworzeniem nowych miejsc pracy i wzrostem zatrudnienia na tym terenie – podsumowuje wójt.

Wyremontowana droga stanowi dla mieszkańców Małych Radowisk najkrótsze połączenie z siedzibą gminy Ryńsk w Wąbrzeźnie, ułatwia dojazd do poszczególnych gospodarstw, dowóz dzieci do szkoły podstawowej w Zieleniu, a także dojazd młodzieży do szkół średnich w Wąbrzeźnie, dotarcie do urzędów administracji publicznej, do Urzędu Skarbowego, Regionalnego Oddziału Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa oraz szpitala powiatowego i ośrodków zdrowia w Wąbrzeźnie.

(krzan), fot. UG Ryńsk

Wąbrzeźno

Lekarz dla pacjentów czy...

Przed dwoma tygodniami na łamach gazety informowaliśmy o zasadach udzielania nocnej i świątecznej opieki medycznej. Temat wzbudził zainteresowanie Czytelników. Cytujemy dwie, sformułowane wypowiedzi z dyskusji na internetowym forum:

1. Byłem ostatnio, mam uraz barku, lekarz ograniczył się tylko do komentarza „proszę podać za-

strzyk przeciwbólowy”. Dramat; 2. Ciekawe, hahaha. Tylko, żeby każdy lekarz, który przyjmuje w nocnej i świątecznej opiece, wywiązywał się ze swoich obowiązków na dyżurze. A nie, że pacjent słyszy „przepraszam, Pani nie mogła przyjechać, tylko o tej godzinie...” – lekarzowi przeszkadzała godzina.... Pozostałe posty były bardziej emocjonalne.

O komentarz do sprawy zwróciliśmy się (9 października) również do rzeczniczki prasowej grupy Nowy Szpital. Niestety, do chwili zamknięcia bieżącego numeru gazety odpowiedź nie nadeszła. Jeśli ją otrzymamy, przedstawimy Państwu w kolejnym wydaniu CWA.

(krzan)
fot. archiwum

Region

Szansa dla firm

Urząd Marszałkowski w Toruniu ogłosił konkurs dla przedsiębiorców „Liderzy Innowacji Pomorza i Kujaw”. Propozycje można nadsyłać do 27 października.

W konkursie mogą wystartować mikro, małe i średnie przedsiębiorstwa z regionu, przedsiębiorstwa akademickie oraz jednostki naukowe/zespoły badawcze, które osiągnęły sukcesy w opracowywaniu lub wdrażeniu innowacyjnej technologii, produktu lub usługi.

Oceniane będą projekty nie starsze niż mające dwa pełne lata kalendarzowe poprzedzające dzień zgłoszenia do konkursu. Laureaci otrzymają tytuł „Lidera Innowacji Pomorza i Kujaw” oraz nagrody ufundowane przez organizatorów konkursu: Urząd Marszałkowski w Toruniu oraz Toruńską Agencję Rozwoju Regionalnego. Uczestnikom szczególnie wyróżniającym się

w skali regionu może zostać przyznany również certyfikat „Innowacyjnej Marki Regionu InnoMaRe. Made In Kujawsko-Pomorskie”.

Udział w konkursie jest bezpłatny. Zgłoszenia należy przysyłać do piątku 27 października. Formularz oraz regulamin można znaleźć na stronie www.liderzy.tarr.org.pl. Więcej informacji można uzyskać w biurze Enterprise Europe Network:

Ogłoszenie wyników oraz wręczenie nagród odbędzie się 30 listopada, podczas uroczystej gali Forum Ekspansji w Hotelu Bulwar w Toruniu: tel. 56 699 54 81; e-mail: liderzy@tarr.org.pl.

(ToB)

W związku z rozwojem firmy poszukujemy osoby na stanowisko:

Stolarz

Osoba zatrudniona na rekrutowanym stanowisku będzie odpowiedzialna za:

- Wykonywanie prac stolarskich i obróbka drewna
- Przygotowanie i docinanie elementów

Wymagania:

- Doświadczenie na stanowisku spawacza lub podobnym
- Wysoka motywacja do podjęcia pracy
- Zaangażowanie w powierzone obowiązki
- Umiejętność pracy w grupie
- Gotowość podjęcia pracy od zaraz

Oferujemy:

- Stabilność zatrudnienia w oparciu o umowę o pracę
- Przyjazną atmosferę
- Możliwość rozwoju zawodowego
- Atrakcyjne wynagrodzenie

Osoby zainteresowane prosimy o kontakt telefoniczny pod numer 694-168-958 lub w głównej siedzibie firmy w Kowalewie Pomorskim przy ul. Chopina 35. Aplikacje można składać również pod adresem e-mail: gramar@op.pl

SALON OPTYCZNY Maćczak

ZAPRASZAMY DO NOWO OTWARTEGO SALONU OPTYCZNEGO

Oferujemy Państwu:

- bezpłatne, kompleksowe badanie wzroku
- bezdotykowy pomiar ciśnienia śródgałkowego
- dobór oraz nauka aplikacji soczewek kontaktowych
- największy wybór markowych i krajowych opraw
- soczewki okularowe firmy HOYA

1 Maja 21 Wąbrzeźno, tel. 56 471 98 38

Najlepsi nauczyciele wyróżnieni

WĄBRZEŃNO ➤ W piątek 13 października nauczyciele i pozostali pracownicy zatrudnieni w miejskich placówkach oświatowych wspólnie obchodzili swoje święto. Najlepsi pedagodzy otrzymali m.in. medale i nagrody burmistrza

Nauczyciele spotkali się na dorocznej uroczystości z okazji Dnia Edukacji Narodowej

Impreza odbyła się w restauracji „Rondo” w Wąbrzeźnie. Rozpoczęła się od wręczenia nauczycielom nagród burmistrza, przyznawanych za szczególne osiągnięcia w pracy pedagogicznej, wychowawczej oraz za zaangażowanie społeczne. W tym roku otrzymali je: Anna Matuszak z przedszkola „Bajka”, Jarosław Rutkowski z Gimnazjum nr 1, Małgorzata Taczyńska – dyrektor Szkoły Podstawowej nr 3 i Beata Wiśniewska, ucząca w „dwójce”.

Pani Beata przyznaje, że nie spodziewała się, że zostanie w ten sposób wyróżniona.

– W mojej szkole jest wielu nauczycieli, którzy świetnie pracują i ma się poczucie, że każdemu z nich się ta nagroda należy – mówi nauczycielka z 14-letnim stażem w zawodzie. – Bardzo lubię swoją pracę. Nigdy nie miałam poczucia, że ona mi się znudziła. Radość sprawia mi też fakt, że mogę organizować zbiórki karmy dla zwierząt i przekazywać je fundacji. Zajmuje się też harcerstwem. Nauczyciel jest również od tego, by wspierać rodziców w wychowaniu dzieci.

Burmistrz Leszek Kawski złożył życzenia wszystkim nauczycielom i pozostałym pracownikom miejskich placówek oświatowych.

– Dziś, z perspektywy kilku tygodni od wprowadzenia reformy oświatowej, jestem usatysfakcjonowany, że dosyć płynnie w nią weszliśmy, że radzicie sobie w szkole i radzą sobie dyrektorzy. Proszę was o wielki spokój i życzę bardzo dużo sił, żebyście byli ciągle zaangażowani i aktywni. Dużo zdrowia życzę wszystkim emerytom i cieszę się, że jesteście z nami – powiedział burmistrz do zgromadzonych na uroczystości.

Po wystąpieniu Kawskiego nagrody pracownikom przyznali dyrektorzy miejskich placówek: Szkoły Podstawowej nr 2 i nr 3, Gimnazjum nr 1 i Przedszkola Miejskiego „Bajka”. Władze miasta i dyrektor Szkoły Podstawowej nr 3 Małgorzata Taczyńska pogratulowali także Iwonie Świerk i Mirosławowi Kamińskiemu, odznaczonym Medalem Komisji Edukacji Narodowej za szczególne zasługi dla oświaty i wychowania.

Iwona Świerk pracuje w zawodzie od 31 lat. Z wykształcenia jest nauczycielem biologii, ale uczyła też chemii, fizyki i geografii. Przez dwa lata była dyrektorem Gimnazjum w Zieleniu, Po 20 latach pracy w szkole w Zieleniu zaczęła uczyć w wąbrzeskiej „trójce” przyrody i wychowania do życia w rodzinie, a obecnie biologii.

– Wychowałam już wiele pokoleń, uczę dzieci swoich wychowanków. Od dziecka chciałam być nauczycielem. Mój ojciec był nauczycielem, moja siostra też uczy. Jest to zawód szczególny, który daje rozwój człowiekowi, ponieważ wszystko się zmienia i trzeba to nadrobić. Przez pracę z młodym pokoleniem człowiek czuje się zawsze młody – opowiada Iwona Świerk. – Nauczyciel może pomóc dzieciom, które mają problemy, nie tylko edukacyjne, ale również rodzinne czy wychowawcze. Jeżeli się robi się to co się kocha, to ta praca nie męczy. Cieszę się, że otrzymałam ten medal i zostałam doceniona. Jestem dumna z tego, że udało mi się wspomóc uczniów zdolnych. W „trójce” miałam pięciu laureatów konkursów kuratora oświaty. W Zieleniu w jednym roku miałam laureata w podstawówce i gimnazjum.

Mirosław Kamiński od sześciu lat jest już emerytowanym nauczycielem. W zawodzie pracował 33 lata. Uczył informatyki i matematyki.

– Organizowałem dla całego województwa konkursy z matematyki i programowania. Zachęcałem uczniów do nauki, nagradzając ich – mówi Kamiński. – Na emeryturze dalej zajmuję się informatyką, prowadziłem działalność gospodarczą. Od czasu do czasu tęsknię za szkołą. Moim drugim konikiem są szachy, które mają wejść do szkół jako przedmiot. Szachy rozwijają umysł, logiczne myślenie oraz pamięć.

Po zakończeniu części oficjalnej, uczestnicy uroczystości zasiedli do poczęstunku. Więcej zdjęć z tego wydarzenia można obejrzeć na naszej stronie internetowej.

Tekst i fot.
Paulina Grochowalska

Jarosław Rutkowski z Gimnazjum nr 1, tegoroczny laureat nagrody burmistrza

Małgorzata Taczyńska, dyrektor Szkoły Podstawowej nr 3 w Wąbrzeźnie, została nagrodzona za szczególne osiągnięcia w pracy pedagogicznej, wychowawczej oraz za zaangażowanie społeczne

Dyrektorzy szkół i przedszkola wręczyli też swoje nagrody

Anna Matuszak z przedszkola „Bajka” otrzymała nagrodę burmistrza

Beata Wiśniewska również została doceniona przez wóldarza miasta

Tegorocznymi laureatami Medalu Komisji Edukacji Narodowej zostali: Mirosław Kamiński i Iwona Świerk

Koniec miesiąca z kulturą

WĄBRZEŹNO ▶ Wąbrzeski Dom Kultury ogłosił szereg wydarzeń na drugą połowę października. W programie m.in. spacer historyczny, wystawy oraz warsztaty rękodzieła artystycznego

Cmentarnym szlakiem – spacer z Pawłem Beckerem

20 października (piątek) o godz. 17.30 odbędzie kolejny spacer śladami lokalnej historii. Tym razem szlak prowadzić będzie po wąbrzeskiej nekropolii.

– Uczestnicy wyruszą pod przewodnictwem historyka Pawła Becker. Opowie on o miejscach, w których spoczęli powstańcy wielkopolscy, lotnik z Dywizjonu 303, patroni instytucji czy właściciele pałacu w Wałyczu. Będzie to niewątpliwie spacer w nostalgicznym i pełnym zadumy nastroju po starym, wąbrzeskim cmentarzu – zachęca Dorota Otremba.

Wszyscy zainteresowani spacerem po lokalnych historycznych ścieżkach spotkają się przy głównej bramie starego cmentarza na ul. Górnej w Wąbrzeźnie.

Wystawa pn.

„W pogoni za ulotną chwilą”

24 października o godz. 17.00 w Wąbrzeskim Domu Kultury zostanie otwarta wystawa fotograficzna pt. „W pogoni za ulotną chwilą”, przygotowana przez członków Okręgu Toruńskiego Związku Polskich Fotografów Przyrody.

– Jak sugeruje tytuł, autorzy prezentowanych zdjęć nie na-

ciskali spustu migawki swojego aparatu fotograficznego ot tak sobie, lecz traktowali jej naciśnięcie, jako ostatni z elementów długiej i żmudnej drogi otrzymania gotowego dzieła – mówi Janusz Kępa, prezes Toruńskiego Związku Polskich Fotografów Przyrody. – By widzowie mogli zobaczyć finalny obraz autorzy fotografii długi czas poszukiwali miejsca, okoliczności i bohaterów, których chcieli uwiecznić. W przypadku fotografii przyrodniczej autorzy prac poznają najpierw teoretycznie bohaterów swoich ujęć, poznają ich cechy charakterystyczne, zwyczaje, miejsca występowania, by potem – najczęściej z zasiadki lub ukrycia – o określonej porze roku i dnia, w ciekawych okolicznościach bezkruwawo „ustrzelić” okaz tak, aby oglądany obraz przedstawiał ten jeden, jedyny i niepowtarzalny moment zachwycający widza. Często się zdarza, że pomimo tak wielu przygotowań włożonych w sesję, jej efekt jest niezadowalający. To poczucie niedosytu, niezadowolonia dotyczy praktycznie wszystkich fotografów, ale o ich klasie decyduje również podejście do niepowodzeń. Ci najwytrwalsi, nie bacząc na niedogodności, zdobędą upragniony kadr, prędzej czy później. Wystarczy tylko

morze cierpliwości i ocean gorliwości. Do tego można jeszcze dodać szczyptę nieustępliwości, uporu i nieugiętości. Jeśli jeszcze dołożymy trochę oddania, zaciętości, żarliwości i ofiarności, to właściwie już możemy zacząć robić zdjęcia – dodaje prezes.

Warsztaty rękodzieła artystycznego

23 i 25 października od godz. 16.00 do 19.00 miłośnicy rękodzieła artystycznego mogą skorzystać z warsztatów makramy, czyli sztuki wiązania sznurków, bez użycia igieł, drutów czy szydełka.

– Na warsztatach za pomocą tej techniki będziemy robić bransoletki, uczestnicy nauczą się kilku splotów, które potem można będzie wykorzystać do zrobienia innych rzeczy np. biżuterii i breloków. Do wyplatania można użyć właściwie każdego rodzaju sznurka. Do bransoletek wykorzystuje się zazwyczaj sznurek woskowany lub nylonowy o różnych grubościach oraz koralików z dużym otworkiem – wyjaśnia instruktorka Anna Skwark.

Koszt udziału w zajęciach wynosi 5 zł od osoby. Bliższe informacje i zapisy w Dziale Animacji Kultury WDK, tel. 566881727, wew. 24.

oprac. (krzan)

Wąbrzeźno

Jak rozwiązywać konflikty?

W całej Polsce trwa „Tydzień mediacji”. Do piątku 20 października każdy zainteresowany może przyjść w godz. 8.00-15.00 do Komendy Powiatowej Policji w Wąbrzeźnie i uzyskać poradę dotyczącą tego narzędzia rozwiązywania konfliktów na gruncie karnym.

„Tydzień mediacji” rozpoczął się w poniedziałek 16 października. Celem tego przedsięwzięcia jest rozpowszechnianie ugodowego rozwiązywania konfliktów. Przez cały tydzień w sądach, jednostkach policji i w organizacjach pozarządowych są udzielane bezpłatne porady mediatorów.

– Mediacja to próba doprowadzenia do ugodowego, satysfakcjonującego strony rozwiązania sporu na drodze dobrowolnych negocjacji pro-

wadzonych przy udziale neutralnego i bezstronnego mediatora – informuje sierż. sztab. Michał Głębocki z KPP w Wąbrzeźnie. – Wspiera on przebieg negocjacji, łagodzi powstające napięcia i pomaga w dojściu do porozumienia. Każdy z obywateli ma do niej prawo. W większości krajów na świecie jest ona powszechnie uznawaną i stosowaną metodą rozwiązywania sporów.

Międzynarodowy Tydzień i Dzień Mediacji (obchodzony 19 października) to wydarzenia cy-

kliczne, organizowane przez środowiska prawnicze co roku. Jak podkreślają prawnicy, rozstrzygnięcie konfliktu poprzez mediację, czyli bezpośrednio przez zważnione strony, zawsze jest lepsze od wyroku sądu, ponieważ jest kompromisem, do którego doszli sami zainteresowani.

Porady można uzyskać codziennie, do 20 października, w godz. 8.00-15.00 w Komendzie Powiatowej Policji w Wąbrzeźnie.

oprac. (ToB)

Gmina Ryńsk

Pamiętają o pisarzu

Do Gminnej Biblioteki Publicznej w Pływaczewie trafiły kolejne pamiątki po Henryku Klimku, wybitnej postaci z naszego regionu.

Henryk Klimek był jedną z najbardziej znanych i zasłużonych osób naszego powiatu, autorem książek i tomiku poezji o charakterze wspomnieniowym. Po śmierci pisarza, która miała miejsce w maju tego roku, do utworzonej z jego inicjatywy Izby Pamięci Lokalnej im. Władysława Klimka (ojca autora) trafiły kolejne pamiątki: elementy garderoby i przedmioty towarzyszące mu w życiu codziennym.

Uroczyste otwarcie Izby odbyło się dwa lata temu, 24 kwietnia 2015 roku. Mało osób jednak ma świadomość, że miejsce pamięci rodu Klimków można nadal odwiedzać. O fakcie tym przypomina kierownik GBP w Pływaczewie Grażyna Góralska:

– Izba otwarta jest od poniedziałku do piątku, w godzinach pracy biblioteki. Zasoby naszego wiejskiego muzeum wciąż się powiększają za sprawą bliskich Henryka Klimka, którzy pragną pielęgnować pamięć o nim i jego przodkach – tłumaczy kierownik GBP.

Sam pisarz był lokalnym patriotą, a rozpowszechnianie historii swojego regionu traktował jako życiową misję. Izba Pamięci Lokalnej

to zbiór świadectw życia rodziców pisarza, m.in. pamiątki jego ojca Władysława Klimka – posła II RP, który został bestialsko zamordowany przez hitlerowców w Łopatkach. Każda taka próba literacka obrazuje trud egzystencji oraz osobiste tragedie właścicieli wiejskiej posiadłości za czasów okupacji i stalinizmu. Pływaczewska izba ujawnia destrukcyjny wpływ konfliktów zbrojnych i niewoli, nie tylko na życie naszych przodków, ale także na ich dzieci, którym widmo wojny towarzyszyło, tak jak Henrykowi Klimkowi, przez dzieciństwo i całe dorosłe życie.

Tekst i fot.
Aleksandra Góralska

Gmina Ryńsk

Ziemniak w roli głównej

W sobotę 14 października społecznicy z Pływaczewa zorganizowali w świetlicy wiejskiej festyn z okazji dnia pieczonego ziemniaka.

Impreza odbyła się dzięki zaangażowaniu rady sołeckiej z Moniką Dąbrowską na czele oraz Iwony Kriger i Marcina Buchalskiego – sołtysa i radnego Pływaczewa. Przygotowania do wspólnej zabawy, na którą zostali zaproszeni wszyscy pływaczewianie, trwały w kuchni świetlicy od rana. Mieszkanki wsi zaplanowały wiele potraw na wieczór. Na stole królowały oczywiście ziemniaki w przeróżnych postaciach.

– Poczęstujemy gości plackami ziemniaczanymi, babką ziemniaczaną, ziemniakami zawijanymi w boczku, zupą ziemniaczaną klu-

skami i frytkami – wyliczała przewodnicząca Koła Gospodyń Wiejskich Halina Golba.

– Każda tego typu inicjatywa integruje mieszkańców Pływaczewa – dodał Marcin Buchalski. – Na co dzień wszyscy jesteśmy zapracowani. W takie wieczory możemy się po prostu ze sobą spotkać i porozmawiać.

Oprócz atrakcji kulinarnych, nie zabrakło też zabawy tanecznej. O odpowiednią atmosferę i muzykę zadbał Maciej Gorzach.

Tekst i fot.
Aleksandra Góralska

Wierny wierze przodków

WĄBRZEŻNO ▶ Co by było, gdyby Polska nie stała się krajem chrześcijańskim, a pozostała wierna słowiańskim bogom? – na to pytanie próbuje odpowiedzieć Marcin Marchwiński w swojej debiutanckiej powieści „Wierni Bogom. Zaginione dziedzictwo”. Autor promował książkę w minioną środę w Wąbrzeskim Domu Kultury

Macin Marchwiński, autor książki „Wierni Bogom. Zaginione dziedzictwo”

Powieść, napisaną w stylu political-fiction, sam autor nazywa bajką utopijną. Przedstawił w niej bowiem Polskę piastowską, która nie przyjęła chrztu i stała się supermocarstwem, w którym panuje ład i dobrobyt.

– Aby tak się mogło stać, to wszystkie ówczesne ludy niechrześcijańskie musiałyby się zjednoczyć. Pomysł na powieść opiera się na wspólnocie tych wszystkich państw – powiedział autor. – Ta książka to trochę takie ironizowanie z historią, zabawa faktami. Głównie chodziło o to, by pokazać obrzędowość.

Tematyka książki jest też wrazem przekonania autora. Marcin Marchwiński jest rodzimowiercą. Wraz z grupą innych rodzimowierców praktykuje takie słowiań-

skie obrzędy jak np. Noc Kupały czy Święto Plonów. Autor książki chętnie opowiadał o rodzimych wierze i kulturowych przez rodzimowierców zwyczajach.

– To nie jest odtwórstwo historyczne, ale współczesna, żywa religia naszych przodków – mówił Marchwiński. – Jako młody człowiek byłem bardzo przykładnym katolikiem, który nie wiedział co było tutaj przed Chrystem Polską. Tego nikt w szkole mnie nie uczył. Powolutku zacząłem literaturę na ten temat brać w swoje ręce. A tak na poważnie zabrałem się za zgłębianie tego, gdy zacząłem się interesować genealogią rodzinną, przeszukiwałem archiwa, robiłem wywiady z dziadkami, zbierałem zapiski, a że cała moja rodzina jest z Kujaw, musiałem sięgnąć

do Kolberga, żeby poczytać sobie o zwyczajach XIX-wiecznych. W folklorze ludowym zachowało się najwięcej starych wierzeń i zwyczajów. Potem przeglądałem strony internetowe.

Marcin Marchwiński pochodzi z Aleksandrowa Kujawskiego. Na co dzień jest instruktorem jazdy w jednej z toruńskich szkół średnich. Należy do Stowarzyszenia Kałdus, którego celem jest popularyzacja wiedzy o grodzisku w Kałdusie, ze szczególnym naciskiem na kulturę duchową i sferę wierzeń dawnych Słowian.

Spotkaniu z pisarzem towarzyszyła wystawa planszowa „Od ogrodu do pałacu”, pochodząca ze zbiorów muzeum w Grudziądzu. Wydarzenie było częścią trwającego IV Wąbrzeskiego Festiwalu Historycznego, organizowanego przez stowarzyszenie „Wąbrzeska Kultura”, we współpracy z biblioteką i Wąbrzeskim Domem Kultury. Relację z festiwalu zamieścimy w kolejnym wydaniu „CWA”.

Przed nami jeszcze dwa wydarzenia: żakina historyczna w WDK (18 października, godz. 12.00) – w ramach której odbędzie się m.in. pokaz strojów historycznych i podsumowanie konkursu „Co by było, gdyby...?” oraz promocja lokalnych wydawnictw, również w WDK (23 października, godz. 17.00) – reprintów książek wąbrzeskich autorów, wydanych w latach 30. XX w. przez Zakłady Graficzne Bolesława Szczuki.

Do 17 listopada można w wąbrzeskiej bibliotece oglądać wystawę „Historia ocalona – dokumenty i pamiątki”.

Tekst i fot.
Paulina Grochowska

Marcin Marchwiński promował w Wąbrzeźnie swoją debiutancką powieść

Spotkaniu towarzyszyła wystawa ze zbiorów grudziądzkiego muzeum

Uczestnicy spotkania z zainteresowaniem słuchali opowieści autora

Pisarza przywitani członkowie stowarzyszenia „Wąbrzeska Kultura”: dyrektor biblioteki Aleksandra Kurek i prezes stowarzyszenia Łukasz Gapiński

Pisarka o wielu talentach

GMINA DĘBOWA ŁĄKA ▶ Biblioteki w Dębowej Łące i Wielkich Radowiskach zaprosiły małych czytelników na spotkanie z pisarką Elżbietą Bednarczyk

10 października autorka odwiedziła obie biblioteki. Spotkała się łącznie z ok. setką dzieci – uczniami klas o-III z miejscowych podstawówek. Przybliżyła słuchaczom książkę „Kłótnia w tornistrze”, opowiadając historię przyborów szkolnych, które nie są szanowane przez swoich małych właścicieli.

– Autorka rozmawiała z dziećmi o wartościach, którymi powinniśmy kierować się w życiu. Zachęcała je do częstego czytania

książek, poprzez które rozwijają swoją wyobraźnię, uczą się logicznego myślenia i poszerzają wiedzę o otaczającym ich świecie – mówi bibliotekarka Beata Górecka.

Pisarka podczas spotkania dała też wyraz swoim innym pasjom takim jak: taniec i podróże. Zademonstrowała taniec cygański i flamenco oraz przedstawiła prezentację multimedialną na temat Australii. Spotkania zakończyła wykonaniem, wspólnie z dziećmi, tańca arabskiego. Autorka chętnie

podpisywała uczestnikom egzemplarze „Kłótni w tornistrze”, które można było zakupić na miejscu.

Elżbieta Bednarczyk jest autorką książek dla dzieci takich jak m.in. „Zimowa przygoda królika” i „Figlarne myszki” oraz literatury dla starszych czytelników – „Dar życia” czy „Odrodzenie duszy”. Ponadto gra w teatrze oraz zajmuje się tańcem. Od 27 lat mieszka na stałe w Australii.

(pg)

fot. nadesłane

Uczestnicy spotkania z Elżbietą Bednarczyk w Wielkich Radowiskach

Pisarka składała w egzemplarzach „Kłótni w tornistrze” imienne dedykacje

Autorka spotkała się również z uczniami Szkoły Podstawowej w Dębowej Łące

Wąbrzeźno

Ratownicy zawsze gotowi

W dniach 14-15 października w Przysieku odbył się Zlot Gwiazdzisty Drużyn Ratowniczych Służb Mundurowych Województwa Kujawsko-Pomorskiego. Pierwsze miejsce i puchar marszałka województwa zdobyli reprezentanci wąbrzeskiej OSP – Lucjan Nowosielski i Karol Dzielski.

Zwycięska drużyna w akcji

Organizatorem imprezy był Mundurowy Klub Motorowy Rzeczypospolitej Polskiej. Jak wyjaśnia Jarosław Herbowski, prezes zarządu powiatowego OSP, głównym celem spotkania było sprawdzenie i doskonalenie wiadomości teoretycznych oraz umiejętności praktycznych w udzielaniu pierwszej pomocy

poszkodowanym w wypadkach drogowych.

– Do startu w zawodach zgłosiły się drużyny policjantów wydziału ruchu drogowego, ratowników drogowych, straży miejskich oraz ochotniczych straży pożarnych z województwa kujawsko-pomorskiego – mówi Jarosław Herbowski.

W klasyfikacji ogólnej, po testach pisemnych i działaniach praktycznych, pierwsze miejsce oraz puchar Marszałka Województwa Kujawsko-Pomorskiego Piotra Całbeckiego zdobyła dwuosobowa załoga z OSP w Wąbrzeźnie w składzie: Lucjan Nowosielski i Karol Dzielski

– Zlot, oprócz sprawdzenia własnych umiejętności, stanowił dla strażaków dobrą okazję do integracji służb oraz wymiany doświadczeń w formie dyskusji i ciekawych tematycznych prezentacji – dodaje Herbowski.

Warto podkreślić, że nie jest to pierwszy sukces strażaków-ratowników z wąbrzeskiej jednostki, gdyż na I Wojewódzkich Manewrach Ratowniczych „Zalesie 2017” również zostali najwyżej ocenioną drużyną.

(krzan)

fot. nadesłane

Region

Uczniowie o bezpieczeństwie

Toruński WORD oraz Kuratorium Oświaty w Bydgoszczy organizują konkurs plastyczny dla przedszkoli i szkół podstawowych pod hasłem „Na drodze świeć przykładem”. Prace można nadsyłać do 13 listopada.

Celem konkursu jest propagowanie bezpiecznego zachowania i poruszania się po drogach publicznych, uświadomienie dzieciom jak ważne dla ich bezpieczeństwa jest to, aby były widoczne dla pozostałych uczestników ruchu drogowego oraz zachęcenie do noszenia elementów odblaskowych w warunkach ograniczonej widoczności.

Prace muszą poruszać tematykę konkursu. Należy je wykonać w formacie A3, techniką dowolną. Przy ocenie będą brane pod uwagę takie aspekty jak: zrealizowanie tematu, obecność elementów odblaskowych, pomysłowość i estetyka.

W konkursie mogą uczestniczyć dzieci pięcio- i sześcioletnie oraz uczniowie szkół podstawo-

wych (praca indywidualna). Z jednej szkoły lub przedszkola można nadesłać nie więcej niż 10 prac. Ponadto na odwrocie należy podać: nazwę, adres i numer telefonu szkoły lub przedszkola; imię i nazwisko oraz wiek wykonawcy pracy plastycznej; imię i nazwisko nauczyciela pod kierunkiem, którego praca została wykonana (numer telefonu).

Prace należy przesłać do 13 listopada 2017 r. na adres: Wojewódzki Ośrodek Ruchu Drogowego w Toruniu, 87-100 Toruń, ul. Polna 109/111, z dopiskiem „konkurs”. Wręczenie nagród odbędzie się 24 listopada 2017 r. o godz. 14.00 w Centrum Edukacji Komunikacyjnej Wojewódzkiego Ośrodka Ruchu Drogowego w Toruniu.

(ToB)

Podróże kształcą

GMINA DĘBOWA ŁĄKA ▶ Wycieczki są nie tylko ciekawym sposobem na spędzanie czasu, ale także stanowią źródło cennej wiedzy. Pamiętają o tym nauczyciele Szkoły Podstawowej w Dębowej Łące, co niezmiennie cieszy uczniów. Dzięki ostatnim wyjazdom dzieci poznawały uroki powiatu wąbrzeskiego oraz dowiedziały się, co ciekawego można zobaczyć w Bydgoszczy

Pani Irena Szymion w skansenie prowadzi ciekawą lekcję historii

W Bydgoszczy było ciekawie

Uczniowie klas IV-VI pod koniec września uczestniczyli w wyjeździe do Bydgoszczy. Jedną z planowanych atrakcji było zwiedzanie Muzeum Mydła i Historii Brudu, uznanego w 2015 r. przez miesięcznik National Geographic Traveler za najciekawsze muzeum w Polsce.

– Jako jedna z nielicznych placówek w Europie prezentuje ono historię metod i rytuałów higienicznych, od czasów starożytnych po współczesność. Dzieci

zobaczyły różnorodne urządzenia służące do mycia i kąpeli, m.in. średniowieczną łaźnię oraz pokój kąpielowy z XIX wieku. Niektórzy próbowali „kąpeli” w drewnianej balii, używanej od końca XIX w. aż do lat 50-tych następnego stulecia – opowiada nauczycielka Agnieszka Zielińska. – Naoczne poznanie dawnych urządzeń, np. metalowej tary do prania, pozwoliło uczniom docenić komfort współczesnych wynalazków, tj. pralek czy środków czystości.

Dzieci wzięły ponadto udział w zajęciach warsztatowych, podczas których poznały historię produkcji mydła, własnoręcznie wykonały mydełka, samodzielnie dobierając jego składniki, dodatki i aromaty.

Kolejnym miejscem wartym uwagi był ogród zoologiczny w Leśnym Parku Kultury i Wypoczynku w Myśliczku.

– Uczniowie mogli zobaczyć rodzime okazy flory i fauny, a także zwierzęta egzotyczne, np. małpy, zebry i tygrysa – mówi nauczycielka. – W ogrodzie zoologicznym odbyły się ponadto zajęcia edukacyjne nt. „Nie porzucaj mnie mój przyjacielu”, podczas których uczniowie dowiedzieli się, jaka odpowiedzialność spoczywa na właścicielach zwierząt domowych, jakie wymagania i oczekiwania wykazują ich podopieczni. Uczestnicy zajęć nie tylko wzbogacili swoją wiedzę na temat zasad opieki nad zwierzętami, lecz także mieli okazję obejrzeć i pogłaskać zwierzęta, m.in. królika, świnkę morską oraz egzotyczne gady – żółwia, jaszczurkę czy węży – opisuje Agnieszka

Egzotyczne zwierzęta są niezwykle interesujące

Własnoręczne zrobienie mydełka

Zielińska.

Niezapomniana lekcja historii w Stanisławkach

Również we wrześniu grupa uczniów z klasy IV SP, pod opieką dyrektorki szkoły Justyny Świdzickiej oraz Beaty Urbańskiej, odwiedziła skansen w Stanisławkach. Gospodynią i przewodniczką była Irena Szymion, emerytowana nauczycielka historii. Właścicielka przybliżyła dzieciom historię skansenu, a także zademonstrowała eksponaty, które przez lata zgromadziła.

– Największym zainteresowaniem uczniów cieszyły się przedmioty związane ze szkołą, np. kalendarz, stary piórnik, najstarszy elementarz i wiele innych, których zastosowanie niekiedy wzbudzało w uczniach zdziwienie – mówią nauczycielki.

Po żywej lekcji historii Irena Szymion zaprosiła zwiedzających do swojego lasu na grzyby, a następnie uczestnicy spotkali się na pieczeniu kiełbasek przy ognisku.

(krzan)

fot. nadesłane

Wąbrzeźno

Dzień Edukacji Narodowej uhonorowali turniejem brydżowym

12 października w kawiarni STYL w Wąbrzeskim Domu Kultury rozegrano turniej brydża sportowego z okazji Dnia Edukacji Narodowej. Mistrzostwo zdobyła para: Leszek Kawski i Aleksander Czarnecki z Wąbrzeźna, uzyskując wynik 66,15 proc.

Organizatorem rozgrywek były: koło ZNP, Ognisko Miejskie TKKF w Wąbrzeźnie oraz Wąbrzeski Klub Brydżowy.

– Zaproponowaliśmy, aby

były to otwarte Mistrzostwa Nauczycieli i Pracowników Oświaty Powiatu Wąbrzeskiego – mówi Marek Niemir. – Zgodnie z regulaminem, w tej klasyfikacji uwzględ-

nione zostały pary, w których co najmniej jedna z osób była związana z oświatą, np. nauczyciele czynni i emerytowani, trenerzy, instruktorzy itp.. Poza zawod-

nikami z Wąbrzeźna w turnieju uczestniczyli brydżyści z Olkusza, Brodnicy, Jabłonowa Pomorskiego i Golubia-Dobrzyńa – dodaje Niemir.

W turnieju wystartowało dziewięć par. Po rozegraniu osiemnastu rozdań na zapis maksymalny, zwyciężył duet Czarnecki - Kawski. Drugie miejsce zajęła para Marek Niemir (WKB) i Wojciech Kalemba (Golub-Dobrzyń) z wynikiem 62,11 proc., zaś na trzecim uplasowała się para Stanisław Maciaszek i Stefan Szczygłowski z Wąbrzeźna, z wynikiem 53,47 proc.

Zwycięzcy zostali uhonorowani dyplomami, pamiątkowymi medalami oraz nagrodami finansowymi, pochodzącymi z wpisu do turnieju. Narody wręczał prezes TKKF Józef Molczyński oraz prezes Wąbrzeskiego Klubu Brydżowego Marek Niemir, który także przygotował turniej i prowadził go jako sędzia. Turniej był jednocześnie pierwszym (z piętnastu zaplanowanych) z cyklu Grand Prix Wąbrzeźna sezonu 2017/2018.

oprac. (krzan)

fot. nadesłane

Zdobywcy trzech pierwszych miejsc

GĘSINA NA ŚW. MARCINA

ROZPOCZYNAMY TEGOROCZNĄ KAMPANIĘ „KUJAWSKO-POMORSKA GĘSINA NA ŚW. MARCINA”. MARSZAŁEK WOJEWÓDZTWA PRZEZNACZYŁ 2017 TUSZEK DLA MIESZKAŃCÓW NASZEGO REGIONU. U NAS MOŻNA WYGRAĆ AŻ 80!

OD 8 LAT W WOJ. KUJAWSKO-POMORSKIM ŚWIĘTOWANIE ROCZNICY ODZYSKANIA NIEPODLEGŁOŚCI UZUPEŁNIAJĄ TRADYCJE ŚWIĘTOMARCIAŃSKIE. ZACZĘŁO SIĘ OD FESTYŃ NA TORUŃSKICH JORDANKACH I NIECODZIENNIEGO INCYDENTU, KTÓRY BYĆ MOŻE DAŁ IMPULS DO POWROTU GĘSINY NA STOŁY. JAK PODAJE CZASNAGESINE.PL: „NA TEREN IMPREZY WMASZEROWAŁA WOJSKOWA ORKIESTRA DĘTA, KTÓRA GRAŁA PIEŚNI PATRIOTYCZNE. NA TRASIE JEJ PRZEMARSZU ZNAJDOWAŁ SIĘ KOJEC ZE STADKIEM GĘSI, PRZYWIEZIONYCH Z ZAKŁADU BADAWCZO-HODOWLANEGO W KOŁUDZIE WIELKIEJ, NIEDALEKO INOWROCŁAWIA. GDY ORKIESTRA PRZECHODZIŁA OBOK KOJCA, NIE WIADOMO JAK, GĘSI WYDOSTAŁY SIĘ Z OGRODZONEGO TERENU I... POMASZEROWAŁY ZA ORKIESTRĄ.”

KONSEKWENTNE PROMOWANIE GĘSIEGO MIĘSA SPRAWIŁO, ŻE OD KILKU LAT MOŻEMY JE KUPIĆ W MARKETACH W PRZYSTĘPNEJ CENIE. WCZEŚNIEJ BYŁO RZADKO SPÓTYKANE.

CO ROKU W RAMACH MARSZAŁKOWSKIEJ KAMPANII ORGANIZOWANE SĄ LICZNE KONKURSY. 6 LISTOPADA RUSZA KONKURS PLASTYCZNY DLA DZIECI I MŁODZIEŻY „GĘŚ Z MOJEJ WYOBRAŹNI”. PRACE MOGĄ BYĆ WYKONANE W DOWOLNEJ TECHNICIE, ALE POWINNY BYĆ PŁASKIE, A ICH WIELKOŚĆ NIE MOŻE PRZEKRACZAĆ FORMATU A3. JURY OCENIAĆ BĘDZIE ESTETYKĘ, POMYSŁOWOŚĆ I TRAFNOŚĆ DOBORU ŚRODKÓW PLASTYCZNYCH W PRZEDSTAWIENIU TEMATU. AUTORZY NAJLEPSZYCH PRAC OTRZYMAJĄ NAGRODY I WYRÓŻNIENIA W TRZECH KATEGORIACH: DO 6 LAT; 7-11 LAT; 12-18 LAT. PRACE NALEŻY DOSTARCZYĆ OSOBIŚCIE LUB PRZESYŁAĆ POCZTĄ TRADYCYJNĄ NA ADRES URZĘDU MARSZAŁKOWSKIEGO (PLAC TEATRALNY 2, 87-100 TORUŃ, POKÓJ 219) DO 16 LISTOPADA 2017 ROKU. LICZY SIĘ DATA WPŁYWU PRZESYŁKI DO ORGANIZATORA.

KOLEJNY KONKURS DOTYCZY RELACJI ZE ŚWIĄTECZNEGO OBIADU Z GĘSINĄ W ROLI GŁÓWNEJ. NA UCZESTNIKÓW CZEKAJĄ ATRAKCYJNE NAGRODY, MIĘDZY INNYMI ROWERY, SPRZĘT GOSPODARSTWA DOMOWEGO, GRY I PRZYBORY PLASTYCZNE. OD 6 LISTOPADA MOŻNA NADSYŁAĆ RELACJE (ZDJĘCIA, FILMY ORAZ SPRAWOZDANIA TEKSTOWE Z RODZINNEGO BIESIADOWANIA) ORAZ WŁASNE PRZEPISY NA POTRAWY Z GĘSINY. W ZABAWIE MOGĄ UCZESTNICZYĆ JEDYŃNIE OSOBY, KTÓRE NIE ZOSTAŁY NAGRODZONE LUB WYRÓŻNIONE W POPRZEDNICH EDYCJACH. RELACJE NALEŻY PRZESŁAĆ POCZTĄ TRADYCYJNĄ NA ADRES URZĘDU MARSZAŁKOWSKIEGO (PLAC TEATRALNY 2, 87-100 TORUŃ, POKÓJ 219) LUB ELEKTRONICZNĄ (NA ADRES MAILOWY GESINA@KUJAWSKO-POMORSKIE.PL), BĄDŹ DOSTARCZYĆ OSOBIŚCIE DO 16 LISTOPADA.

CHCESZ POCHWALIĆ SIĘ, JAK RODZINNIE ŚWIĘTujesz DZIEŃ NIEPODLEGŁOŚCI NA ŁAMACH LOKALNYCH BĄDŹ REGIONALNYCH MEDIÓW? WYŚLIJ ZGŁOSZENIE DO 8 LISTOPADA DO AGNIESZKI NOWAK (BIURO PRASOWE URZĘDU MARSZAŁKOWSKIEGO), TEL. 56/62-18-590, E-MAIL: A.NOWAK@KUJAWSKO-POMORSKIE.PL. CHĘTNI MOGĄ LICZYĆ NA UPOMINKI.

TRWAJĄ ZMAGANIA DLA CZYTELNIKÓW TYGODNIKÓW CGD, CLI, CWA I CRY. BY POWALCZYĆ O TUSZKĘ, WYSTARCZY UŁOŻYĆ KRÓTKI WIERSZYK O GĘSIACH BĄDŹ GĘSINIE.

Regulamin konkursu „Gęsinowe strofy”

- Organizatorem konkursu jest Wydawnictwo Promocji Regionu sp. z o.o.
- Przedmiotem konkursu jest 80 gęsi tuszek.
- By wygrać jedną z nich, należy do 23 października 2017 r. (liczy się data wpływu) na adres redakcji (Wydawnictwo Promocji Regionu, ul. Rynek 20, 87-400 Golub-Dobrzyń) wysłać ułożony przez siebie wierszyk i dołączyć kupon drukowany w tygodniku.
- Prace muszą być autorskie, a kupony oryginalne i prawidłowo wypełnione.
- Długość wiersza jest dowolna, tematyka: gęsi bądź gęsina.
- Jeden autor może nadesłać jeden wiersz.
- 24 października 2017 r. nastąpi losowanie laureatów.
- Zwycięzców poinformujemy o wygranej telefonicznie.
- Wybrane prace zostaną opublikowane na naszych łamach.
- Tuszki będą do odbioru w sobotę 4 listopada 2017 r. w Golubiu-Dobrzyniu, Rypinie, Wąbrzeźnie bądź Lipnie.
- Wydawnictwo Promocji Regionu zastrzega, że w przypadku niewystarczającej liczby zgłoszeń ogłosi kolejny konkurs.

KUPON ZGŁOSZENIOWY

IMIĘ I NAZWISKO:

TYGODNIK (ZAZNACZ WŁAŚCIWY):

CGD ☐ CWA ☐ CLI ☐ CRY ☐

NUMER TELEFONU:

WYRAŻAM ZGODĘ NA PRZETWARZANIE MOICH DANYCH DO CEŁÓW KONKURSU „GĘSINOWE STROFY”

(MIEJSCOWOŚĆ, DATA, CZYTELNY PODPIS)

Chcą wyższych stawek

SAMORZĄD ROLNICZY ▶ W ubiegłym tygodniu podaliśmy stawki dopłat za materiał siewny. Nie spełniają one nadziei środowiska

Zdaniem Izby Rolniczych, tegoroczne stawki są co prawda wyższe niż rok temu, ale wciąż daleko im do poziomu np. z 2014 roku. Cały czas budzi kontrowersje sposób ogłaszania wysokości dopłat. Obecnie rolnik składając dokumenty czyni to niejako

„w ciemno”, ponieważ rząd dopiero po analizie liczby złożonych wniosków określa stawki. Zdaniem rolników, stawki dopłat nie zachęcają ich do kupowania materiału siewnego wysokiej klasy. W tym roku powierzchnia obsianych nim gruntów spadła.

Przypomnijmy, że w tym roku za materiał siewny można dostać 92 zł/ha za zboża i mieszanki zbożowe, a najwięcej za buraki – 347 zł. Za wypłatę odpowiedzialny jest Krajowy Ośrodek Wsparcia Rolnictwa.

(pw)

Wydarzenie

Zjazd sadowników

16 listopada w Przysieku odbędzie się ósmy Zjazd Sadowników Województwa Kujawsko-Pomorskiego.

Zjazd organizowany jest przez Kujawsko-Pomorski Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Minikowie. Całodzienne spotkanie będzie okazją do podsumowania tegorocznego, trudnego sezonu oraz zdobycia nowych informacji na temat sadownictwa. Organizatorzy przygotowali kilka ciekawych wykładów. Poświęcone są

one w większości zwalczaniu chorób oraz szkodników. Dr Grzegorz Pruszyński opowie o ochronie owoców zapylających, a na koniec pracownicy Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa przybliżą możliwości pozyskania dodatkowych pieniędzy na rozwój gospodarstw sadowniczych.

Obecnie ceny jabłek przemys-

łowych nie są wysokie, a sadownicy podejrzewali nawet zniżkę cenową. Zwrócili się do Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów z prośbą o zbadanie sprawy. UOKiK nie stwierdził naruszeń przepisów, a niskie ceny argumentował sytuacją rynkową.

(pw)

Grunty

Nowości w dzierżawach

1 września powstał Krajowy Ośrodek Wsparcia Rolnictwa. Zajmuje się on m.in. dzierżawą gruntów państwowych. Zmieniły się niektóre przepisy dotyczące dzierżaw.

Krajowy Ośrodek Wsparcia Rolnictwa

O przyznaniu dzierżawy decydują różne kryteria. Wśród nich są te dotyczące wieku potencjalnego dzierżawcy oraz odległości

jego gospodarstwa od dzierżawionego pola. To właśnie w tych sferach doszło do zmian. Kryterium wiekowe podzielone jest na

10 poziomów. Młody rolnik, do 41. roku życia, otrzyma 10 pkt., a starsi – do 60 lat – odpowiednio mniej.

Jeśli chodzi o odległość dzierżawy, pojawiło się podkryterium. Mówi ono o odległości nieruchomości będącej własnością rolnika lub dzierżawy z zasobu w odniesieniu do nieruchomości będącej przedmiotem przetargu.

Obecnie w zasobach państwowych znajduje się 1,4 mln ha gruntów rolnych. Nieco ponad milion hektarów jest dzierżawionych. Ogłoszenia można znaleźć na stronach KOWR.

(pw)

Finanse

Ubezpieczamy jesienią

Trwa okres, w którym rolnicy zawierają umowy ubezpieczenia upraw. Ta forma zabezpieczenia wciąż nie jest zbyt popularna.

Gospodarze, którzy uzyskali dopłaty bezpośrednie są zobligowani do ubezpieczenia upraw od różnych ryzyk. Obowiązek ten dotyczy 50 proc. powierzchni upraw i co najmniej jednego z ryzyk.

Ubezpieczenia wciąż nie są popularne, przede wszystkim ze względu na wygórowaną cenę. Firmy szacują ryzyko, a to w rolnictwie zawsze jest duże i ma znaczący wpływ na wysokość składki. Nowością na rynku jest pojawienie się Poczтового Towarzystwa Ubezpieczeń Wzajemnych. Obecnie rolnik może ubez-

pieczyć uprawy w 2 tys. placówek pocztowych. Dodatkowo uprawienia do sprzedaży polis posiada także część listonoszy.

Państwo dopłaci rolnikowi do 65 proc. składki ubezpieczeniowej, jeśli określone przez zakłady ubezpieczeń stawki taryfowe ubezpieczenia upraw od wszystkich rodzajów ryzyka nie przekroczą 9 proc. sumy ubezpieczenia. Na glebach klasy V próg wzrasta do 12 proc., a w przypadku gruntów VI klasy – do 15 proc.

(pw)

Prewencja

Przygotowania do sezonu

Przedstawiciele weterynarii spotkali się w Puławach, by omówić sposoby zapobiegania inwazji ptasiej grypy.

H5N8

Grypa z przełomu 2016 i 2017 r. była wyjątkowo uciążliwa, a co gorsza, niosła za sobą problemy ekonomiczne dla hodowców. Najtrudniejsze były utrudnienia w eksporcie mięsa. Obecnie ptasia grypa występuje ogniskowo w Zachodniej Europie. Nosicielami wirusa są dzikie ptaki – najczęściej kaczki i łabędzie. Służby weterynaryjne wciąż uczulają rolników, by w miarę możliwości utrzymywali domowe ptactwo w zagrodzie. Najwięcej przypadków

zachorowań w gospodarstwach odnotowywano tam, gdzie istniały małe sztuczne zbiorniki wodne, np. stawy.

Na dobrą sprawę nie da się uchronić kraju przed ptasią gripą. Po niebie co roku wędrują miliony dzikich ptaków. Można jedynie ograniczać występowanie choroby w gospodarstwach, stosując się okresowo do zaleceń. Polska jest obecnie największym producentem mięsa drobiowego.

(pw)

SPRZEDAŻ

OBORNIKA
 z d o w o z e m

kurzego •

• bydłęcego

500 570 170
786 100 655

Pięć gadżetów na jesień

PORADY ▶ Jesień na naszej półkuli oficjalnie zaczęła się 22 września. Jedni ją uwielbiają, inni czekają na jej zakończenie. Jedno jest pewne – jesienną porą życie ułatwią nam pewne akcesoria. Oto pięć przedmiotów, które możecie znaleźć w sklepie internetowym Przydomu.pl

**Kubek termiczny
Sweet Ambition**

Ciepła herbata na jesiennym spacerze? To lubimy! Kubek termiczny z linii Sweet marki Ambition to doskonały prezent dla bliskich. Ze względu na podwójne ścianki kubka oraz wkład ze stali nierdzewnej 18/10, temperatura ciepłych i zimnych napojów utrzymuje się na podobnym poziomie przez długi czas. Silikonowa uszczelka pomiędzy kubkiem a nakrętką oraz automatyczny korek OPEN/CLOSE uniemożliwiają wyciekanie napoju. Bez obaw możemy więc przenosić kubek w plecaku czy torbie.

Kubek znajdziecie tutaj: <http://bit.ly/2grogK34>

**Stojak na parasole
Metropolis Meliconi**

Deszczowa aura to nieodłączny element jesieni. Suszenie mokrych parasoli to czasem nie lada wyzwanie, szczególnie gdy na małej powierzchni chcemy rozłożyć kilka sztuk. Zadanie to usprawni praktyczny stojak na parasole Metropolis włoskiej firmy Meliconi. Ten pojemnik to również świetny element wystroju wewnątrz biurowych, kawiarni, urzędów, mieszkań.

Stojak na parasole o średnicy 25 cm i wysokości 50 cm wykonano z wysokiej jakości stali nierdzewnej oraz tworzywa sztucznego. Dzięki temu jest odporny na korozję, zarysowania i inne uszkodzenia mechaniczne, a jego czyszczenie nie wymaga wielu zabiegów.

Stojak na parasole Metropolis Meliconi znajdziecie tu: <http://bit.ly/2zf1Wgs>

**Dmuchała/odkurzacz
ERGOJET 3000 Gardena**

Liście opadające z drzew to z mora każdego ogrodnika. Jak łatwo je posprzątać? Polecamy urządzenie ERGOJET 3000 marki Gardena, które pełni funkcję zarówno odkurzacza, jak i dmuchawy oraz rozdrab-

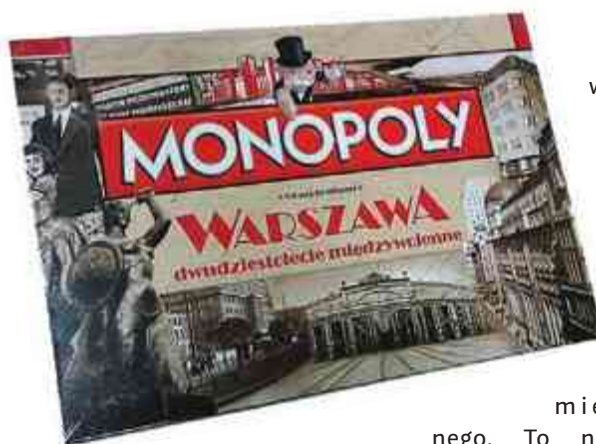

niacza do liści. Dzięki specjalnej funkcji ClickFit, możemy szybko i bez wysiłku zmienić tryb z odkurzania na dmuchanie i odwrotnie. Urządzenie rozdrabnia liście w skali 16:1, więc zebrany ma-

teriał nadaje się na kompostowanie. Uchwyt odkurzacza jest ergonomiczny, zastosowano w nim specjalny materiał podnoszący komfort pracy. Worek na odpady ma pojemność 45 l, dzięki czemu możemy pracować przez dłuższy czas bez konieczności przerywania.

Po przełączeniu na funkcję dmuchawy, prędkość powietrza może wynosić nawet 310 km/h.

Dmuchała do liści dostępna jest pod linkiem: <http://bit.ly/2y7bbjy>

**Gra MONOPOLY
WARSZAWA RETRO**

Długie jesienne wieczory możemy spędzić na spotkaniach z rodziną czy przyjaciółmi przy rozmaitych grach planszowych i towarzyskich. Nasza propozycja? Kłasyka to zawsze dobry wybór, dlatego przedstawiamy grę Monopoly w wersji nieco urozmaiconej. Monopoly Warszawa Retro to polska wersja popularnej gry Monopoly, która

wciąga w świat handlu nieruchomościami już od 80 lat! Fabuła gry przenosi nas do Warszawy z czasów XIX-lecia międzywojennego.

To niepowtarzalna okazja, by wziąć udział w grze, podczas której kupić możemy nieruchomości, lokale i dzieła powstałe w okresie międzywojennym w Warszawie. Retro kolory planszy, a także grafika w formie mapy Warszawy pozwalają przenieść się do czasu, kiedy stolica Polski nazywana była „Paryżem Północy”.

Gra Monopoly Warszawa Retro dostępna jest tu: <http://bit.ly/2yYN8Qr>

**Siekiera rozłupująca
x17 1570g 122460**

Kto nie uwielbia spotkań przy kominku? Jesienią, kiedy wieczory stają się chłodniejsze, coraz bardziej doceniamy kubek gorącej herbaty i ciepło bijące od kominika. Ale ogień sam się nie rozpali, drewno samo się nie przygotowuje. Z siekierą rozłupującą x17 renomowanej marki Fiskars z łatwością uporać się z pieńkami średniej wielkości. Antypoślizgowa powłoka zapobiega wyslizgiwaniu się siekiery z dłoni, a lekka konstrukcja (siekiera waży 1570 g) sprawia, że nawet długa praca nie jest męcząca. Ten model siekiery, podobnie jak inne narzędzia marki Fiskars, wykonany jest z trwałych materiałów, które gwarantują długie użytkowanie.

Siekierę rozłupującą x17 Fiskars znajdziecie tu: <http://bit.ly/2hBfBoK>

Kulinaria

Rozgrzewające napoje

W chłodne dni nie mamy ochoty pić wody, wolimy sięgnąć po coś rozgrzewającego. Co może być i smaczne, i wspierać naszą odporność?

Kawa, choć pijemy ją ciepłą, wychładza organizm. By temu za-

pobiec, dobrze jest dodać do niej rozgrzewające przyprawy, np. kar-

damon czy cynamon.

Jak stworzyć tarczę obronną przeciw wirusom? Z pomocą przyjdzie imbirówka. Na 1 litr wody potrzebujemy kawałek imbiru wielkości kciuka. Obieramy go cienko, ścieramy na tarce. Dodajemy 1 łyżeczkę kurkumy, znanej z właściwości przeciwzapalnych.

Miksturę gotujemy kilka minut, a po przestudzeniu dodajemy sok wyciśnięty z połówki cytryny oraz miód. Pijemy minimum pół godziny po posiłku.

Masala chai to herbata parzona z przyprawami, z mlekiem i słodzona. Smakuje świetnie przyrządzona samodzielnie, nie z mieszanek. Do rondelka wlewamy 2 szklanki wody, dodajemy przyprawy (wybierz to, co masz): kardamon, goździki, laskę cynamonu, gwiazdki anyżu, trochę sproszkowanego chili, pieprz w ziarnach, sproszkowany imbir,

liście limonki kaffir oraz trzy łyżeczki czarnej herbaty. Gotujemy na wolnym ogniu. Pod koniec dodajemy szklankę mleka. Gdy całość się zagotuje, przelewamy przez sitko do szklanek. Słodzimy miodem.

Jesienią warto sięgnąć po dobrej jakości mieszkanki ziołowe z kwiatem lipy, owocami bzu czarnego i maliny. Sporo propozycji można znaleźć w internecie. Zwracajmy uwagę na to, by mieszanek nie była zbyt mocno rozdrobniona. Wyraźne kawałki owoców czy ziół świadczą o jej dobrej jakości.

Powrót mistrza klimatu

MUZYKA ▶ 3 listopada w sklepach pojawi się nowy album Korteza – „Mój dom”. Płytę zwiastuje singiel „Dobry moment”

Korteza pojawił się na rodzimej scenie muzycznej dwa lata temu z płytą „Bumerang”. Jej nakład przekroczył 90 tys. egzemplarzy. Artysta urzekł publiczność oryginalnymi balladami śpiewnymi w języku polskim, m.in. „Zostań”, „Od

dawna już wiem” czy „Pocztówka z kosmosu”. Teraz muzyk wraca z nowym materiałem.

Druża płyta „Mój dom” to obrazowa, osadzona w czterech ścianach i dziewięciu aktach historia rozpadu związku. Album tworzyli

ludzie z najbliższego otoczenia Korteza. Praca nad nim zajęła 18 miesięcy. Producentem, podobnie jak za pierwszym razem, był Olek Świerkot. Większość partii instrumentalnych Korteza nagrał z kolegami ze swojego zespołu (Krzysztof Domański, Kuba Galiński, Lesław Matecki i Marcin Ułanowski). Za teksty odpowiedzialna jest Agata Trafalska, której pomogli: Roman Szczepanek (znany z „Bumeranga”), Mateusz Dopieralski (Bitamina) i Maks Kucharski (były współlokator Korteza z duetu Max Fiszer). Album „Mój dom” ukaże się 3 listopada, a fani Korteza mogą już znaleźć oficjalny teledysk do pierwszego singla – „Dobry moment”.

Artysta wyruszył w trasę koncertową z nowym materiałem. Jesienią i zimą odwiedzi łącznie 30 miejscowości. 10 grudnia wystąpi we Wrocławiu, a dzień później w Bydgoszczy.

(ToB)

fot. materiały promocyjne

Opera

Wielka sztuka, małe miasto

W piątek 27 października o 18.00 w Rypińskim Domu Kultury będzie można zobaczyć bezpłatnie przedstawienie operowe „Carmen”.

Inscenizacja odbędzie się w ramach projektu realizowanego przez Rypiński Dom Kultury – „Wielka sztuka na ekranie”. „Carmen” to opera Georges Bizeta, w czterech aktach.

Cyganka Carmen sama wybiera sobie kochanków, a jej uroda i tem-

perament nie pozwalają żadnemu mężczyźnie przejść obok niej obojętnie. Oficer don José pomaga jej uciec z aresztu i przeżywa chwile szczęścia u jej boku, choć sam musi zostać dezertorem i bandytą. Gdy zostaje odrzucony, zabija niestałą Carmen.

Metropolitan Opera już dwa razy włączyła operę Bizeta do programu transmisji, bo to tytuł cieszący się największą popularnością wśród widzów zgromadzonych w salach kinowych całego świata. Hiszpańskie rytmy, słynne melodie habanery, seguidilli i kupletów toreadora czynią z „Carmen” jeden wielki operowy przebój. W postaci kochanków wcielają się Elina Garanča i Roberto Alagna.

Początek blisko czterogodzinnego przedstawienia o 18.00. Bezpłatne bilety będą do odebrania w sekretariacie Rypińskiego Domu Kultury oraz Biurze Promocji i Komunikacji Społecznej Urzędu Miejskiego. Liczbą wejściówek ograniczona.

(ToB)

Kino

Noc horrorów

W piątek 3 listopada Kinoteka Brodnica organizuje w Brodnickim Domu Kultury „Noc horrorów”. Wstęp wolny.

Maraton filmowy ruszy o 18.00 i potrwa przez całą noc. Widzowie będą mogli obejrzeć kilkanaście horrorów.

Wśród propozycji znalazł się m.in. film „Bodom”. To fiński obraz z 2016 roku, oparty na faktach. Opowiada o masakraze, do

której doszło w 1960 roku nad jeziorem Bodom. Czoro nastolatków, obozujących nad jeziorem, zostaje brutalnie zaatakowanych nożem podczas snu. Zdarzenie przeżywa tylko jedna osoba, ale sprawca pozostaje nieustalony. Przez lata krążą legendy, że ukry-

wa się w lasach. Kilkadziesiąt lat później grupa młodych śmiałków chce rozwikłać tajemniczą sprawę.

Widzowie będą mogli zobaczyć także „Zbaw nas ode złego” z 2014 roku. Policjant z Nowego Jorku bada serię przestępstw. Pomaga mu znający się na egzorcyzmach ksiądz. W programie znalazły się także takie filmy jak: tajlandzki „Shutter – Widmo” oraz koreańska „Opowieść o dwóch siostrach”. Wstęp na wszystkie seanse jest bezpłatny.

(ToB)

Co? Gdzie? Kiedy?

Wąbrzeźno

▶ W środę 18 października o 17.00 w WDK zaprezentowane zostaną prace Marianny Ciupak. Artystka przez lata była dyrektorem Gminnego Ośrodka Kultury w Książkach. Jej twórczość obejmuje rękodzieło artystyczne. Wstęp wolny.

▶ 20 października w WDK planowana jest kolejna edycja festiwalu pieśni religijnej „Sakrosong”. W festiwalu wezmą udział soliści oraz zespoły (chóry parafialne, schole, zespoły wokalne i wokalo-instrumentalne). Jury oceniać będzie m.in. umiejętności wokalne, muzykalność, dobór repertuaru i ogólny wyraz artystyczny. Początek o 10.00.

▶ Tego samego dnia o 17.30 można wybrać się na spacer „Cmentarnym szlakiem” z Pawłem Beckerem. Przewodnik opowie o miejscach, w których spoczęli powstańcy wielkopolscy, lotnik Dywizjonu 303, patroni instytucji czy właściciele pałacu w Wałyczku. Zbiórka przy bramie głównej starego cmentarza przy ul. Górnej.

▶ 22 października o 19.00 w domu kultury zaśpiewa tenor toruńskiej sceny Andrzej Kubacki. Jego bogaty program obejmuje m.in. utwory operowo-operetkowe, pieśni neapolitańskie oraz przeboje muzyki filmowej. Bilety w cenie 25 zł/os., grupy zorganizowane od 15 osób – 20 zł/os.

Rypin

▶ 22 października do RDK po raz kolejny przyjedzie Teatr Capitol. Tym razem będzie można obejrzeć sztukę „Dama bije króla”. W obsadzie m.in. Marek Siudym, Anna Gornostaj i Maciej Damięcki. Bilety kosztują: 90, 85 i 70 zł i są do nabycia w RDK lub na stronie: www.kino.rypin.eu. Początek o 18.00

▶ 24 października odbędzie się gala finałowa kolejnej edycji konkursu Rypiński Album Poetycki. Jest on organizowany już od 2006 roku i od początku głównym celem wydarzenia jest promocja twórczości poetów z całego kraju. Podczas uroczystości zostaną wręczone nagrody, a na zakończenie wystąpi Lech Makowiecki.

Brodnica

▶ W sobotę 28 października w BDK akustyczny koncert zagra formacja Farben Lehre, mająca na swoim koncie takie przeboje jak: „Spodnie z GS-u” czy „Kolory”. Jesienią 2016 roku w sklepach pojawił się akustyczny krążek „Trzy dekady”, podsumowujący bogatą działalność płockiego zespołu. Naturalną koleją rzeczy jest trasa koncertowa unplugged, która obejmie także Brodnicę. Bilety kosztują 30 zł w przedsprzedaży i 35 zł w dniu koncertu. Początek o 19.00.

Golub-Dobrzyń

▶ W środę 18 października o 17.00 w Domu Kultury na najmłodszych widzów będzie czekał spektakl pt. „Koziołek nie małolek”. Bilety kosztują 3 zł.

▶ W sobotę 4 listopada o 18.00 w tym samym miejscu planowane są „Muzyczne zaduszki”. Na scenie pojawią się zespoły: Bulwar Rockband, Specjaliści oraz For Some Reason.

▶ Od 8 listopada, w każdą środę, Miejska i Powiatowa Biblioteka Publiczna zaprasza na bezpłatny kurs komputerowy dla osób powyżej 50. roku życia. Zapisy przyjmowane są w bibliotece przy ul. Żeromskiego 11 oraz telefonicznie pod numerem: 56 683 24 05.

Lipno

▶ W czwartek 19 października o 16.30 w kinie Nawojka zostanie zainaugurowany rok akademicki Uniwersytetu Trzeciego Wieku. Temat pierwszego wykładu to: „Dzieje niezwykłej pasji. Jak i po co narodziło się kino? Dokąd zmierza?”. Wstęp wolny.

▶ W czwartek 26 października o 18.00 warto wybrać się do kina Nawojka na recital Emilii Czechały zatytułowany „Muzyczna podróż do Włoch”. Darmowe wejściówki do odebrania w sekretariacie MCK w Lipnie. Liczba biletów ograniczona.

oprac. Tomasz Błaszkiwicz

19.10.2017-26.10.2017

program

LUCY

Niedziela 22 października

TVN 23:50

TVP 1

14:00 Elif

05:55 Dzień dobry Polsko!
07:20 Dzień dobry Polsko!
08:00 Wiadomości
08:10 Pogoda poranna
08:15 Kwadrans polityczny
08:40 Komisarjat - serial
09:10 Mam prawo odc. 6
09:35 Magazyn śledczy Anity Gargas
10:15 Północ - Południe księga II
odc. 1- serial
11:05 Doktor Quinn
odc. 11 s. 6- serial
12:00 Wiadomości
12:10 Agrobiznes
12:30 Agropogoda
12:35 Smaki polskie odc. 135
12:55 Tajemnicze Indie odc. 3 - serial
14:00 Elif odc. 116- serial
14:55 Opole 2017 na bis - koncert
15:10 Obserwator
15:45 Wiadomości
15:55 Pogoda
16:05 W sercu miasta odc. 15- serial
17:00 Teleexpress
17:15 Pogoda
17:25 Jaka to melodia? - rozrywka
18:00 Klan odc. 3185 - serial
18:30 Rodzina wie lepiej
odc. 46 - rozrywka
18:55 Komisarjat - serial
19:30 Wiadomości
20:00 Sport
20:10 Pogoda
20:25 Ojciec Mateusz
odc. 233 - serial
21:20 Sprawa dla reportera
22:20 Warto rozmawiać
23:30 Mumia Lenina - obiekt specjalny
w sercu Rosji - dokumentalny
00:35 Riviera odc. 8 - serial

TVP 2

12:45 Tysiąc i jedna noc

06:05 Rod zink a. pl
odc. 161 s. 7 - serial
06:40 Sztuka codzienności odc. 20
07:00 M jak miłość odc. 146- serial
08:00 Pytanie na śniadanie
10:55 Panorama
11:10 Barwy szczęścia
odc. 1722- serial
11:45 Na dobre i na złe
odc. 472- serial
12:45 Tylko z tobą odc. 7- serial
13:45 Na sygnale odc. 60- serial
14:20 Zaufaj mi jestem lekarzem
odc. 3 - serial
15:15 Na dobre i na złe - 18 lat!
- serial
15:25 Na dobre i na złe
odc. 682- serial
16:30 Koło fortuny - rozrywka
17:05 Nadzieja i miłość odc. 35- serial
18:00 Panorama
18:30 Sport-telegram
18:35 Pogoda
18:50 Jeden z dziesięciu - rozrywka
19:25 Barwy szczęścia
odc. 1722- serial
20:05 Barwy szczęścia
odc. 1723- serial
20:40 Pierwsza randka
odc. 8 - rozrywka
21:40 Miasto skarbów odc. 6 - serial
22:40 Magazyn kryminalny 997
23:35 Koruptor - sensacyjny
01:35 Salon piękności - komedia

tvn

19:50 Uwaga!

05:40 Mango - Telezakupy
06:50 Kuchenne rewolucje
odc. 2 s. 11 - rozrywka
07:50 Doradca smaku odc. 27
08:00 Dzień Dobry TVN
10:55 Ukryta prawda odc. 814 - serial
12:00 Szkoła odc. 466 - serial
13:00 19+ odc. 167 - serial
13:30 Szpital odc. 703 - serial
14:30 Kuchenne rewolucje
odc. 7 s. 3 - rozrywka
15:30 Szkoła odc. 467 - serial
16:30 19+ odc. 168 - serial
17:00 Ukryta prawda odc. 815 - serial
18:00 Szpital odc. 704 - serial
19:00 Fakty
19:35 Sport
19:45 Pogoda
19:50 Uwaga! odc. 5105
20:10 Doradca smaku odc. 28
20:15 Na Wspólnej odc. 2567- serial
20:55 Milionerzy odc. 85 - rozrywka
21:30 Kuchenne rewolucje
odc. 7 s. 16 - rozrywka
22:30 Kiler-ów 2-óch
- komedia kryminalna
01:00 Żołnierze kosmosu - sf

POLSAT

09:00 Malanowski i Partnerzy

06:00 Nowy dzień z Polsat News
08:00 Trudne sprawy odc. 537 - serial
09:00 Malanowski i Partnerzy
odc. 720 - serial
09:30 Malanowski i Partnerzy
odc. 721 - serial
10:00 Dzień który zmienił moje życie
odc. 44 - serial
11:00 Dlaczego ja? odc. 336 - serial
12:00 Pielęgniarki odc. 264 - serial
13:00 Trudne sprawy odc. 745 - serial
14:00 Pierwsza miłość odc. 2549- serial
14:50 Dlaczego ja? odc. 791 - serial
15:50 Wydarzenia
16:10 Pogoda
16:15 Interwencja odc. 3492
16:30 Na ratunek 112 odc. 155 - serial
17:00 Gliniarze odc. 143 - serial
18:00 Pierwsza miłość odc. 2550- serial
18:50 Wydarzenia
19:20 Sport
19:25 Pogoda
19:30 Świat według Kiepskich
odc. 392 - serial
20:05 Nasz nowy dom
odc. 101 - rozrywka
21:10 Przyjaciółki
odc. 117 s. 10- serial
22:15 Zdrady odc. 118 - serial
23:25 Ścigana - sensacyjny

HITY DNIA

**„Kiler-ów 2-óch”
(1999r.) TVN 22:30**

Jerzy Kiler zakłada fundację charytatywną, wspomagającą budżet państwa. Tymczasem Siara nasyła na niego płatnego mordercę, Szakala. Rozpoczyna się pościg za Jerzym Kilerem.

**„Spadaj, tato”
(2012r.) TV Puls 22:05**

Donny jako trzynastolatek został ojcem. Od lat nie miał kontaktu z synem, Toddem, który obecnie przygotowuje się do ślubu. Kilka dni przed uroczystością w jego domu niespodziewanie zjawia się Donny.

7 tvn

14:55 Szpital

05:20 Ukryta prawda odc. 48 - serial
06:20 Szpital odc. 173 - serial
07:15 Sąd rodzinny odc. 106 - serial
08:15 Grey's Anatomy: Chirurgi
odc. 7 s. 4- serial
09:10 Brzydula odc. 113- serial
09:45 Brzydula odc. 114- serial
10:20 Mango - Telezakupy
11:55 Ukryta prawda odc. 448 - serial
12:55 Sąd rodzinny odc. 107 - serial
13:55 Sędzia Anna Maria Wesołowska
odc. 347 - serial
14:55 Szpital odc. 174 - serial
15:55 Grey's Anatomy: Chirurgi
odc. 8 s. 4- serial
16:55 Zaklinaczka duchów
odc. 14 - serial
17:55 Brzydula odc. 115- serial
18:30 Brzydula odc. 116- serial
19:00 Ukryta prawda odc. 449 - serial
20:00 Pluto Nash - komedia
22:05 Nie z tego świata
odc. 6 s. 5 - serial
23:05 Zostań żywy - horror
00:55 Moc magii odc. 286 - rozrywka

4

19:00 Policjantki i policjanci

06:00 Koszmarne tatuaże
odc. 7 - dokumentalny
06:25 Koszmarne tatuaże
odc. 8 - dokumentalny
06:55 Przygody Kota w butach
odc. 17 - animowany
07:30 Kaczor Donald przedstawia
odc. 4 - animowany
07:55 Przygody Kota w butach
odc. 20 - animowany
08:30 Kaczor Donald przedstawia
odc. 7 - animowany
09:00 V.I.P. odc. 10 - serial
10:00 Esmeralda odc. 18 - serial
11:00 Detektywi w akcji odc. 148 - serial
12:00 Detektywi w akcji odc. 92 - serial
13:00 Detektywi w akcji odc. 93 - serial
14:00 STOP Drogówka odc. 161
15:00 Dom nie do poznania
odc. 164 - rozrywka
16:00 Esmeralda odc. 19 - serial
17:00 Detektywi w akcji
odc. 149 - serial
18:00 Policjantki i policjanci
odc. 332- serial
19:00 Policjantki i policjanci
odc. 333- serial
20:00 Sprawiedliwi - wydział
kryminalny odc. 131 - serial
21:00 Banita - film przygodowy
23:05 Włatcy móch
odc. 7 - animowany dla dorosłych
23:30 Włatcy móch
odc. 8 - animowany dla dorosłych
00:05 Spadkobiercy
odc. 1 - rozrywka

TV puls

10:00 Napisła: morderstwo

06:00 To moje życie! odc. 142 - serial
07:00 J.A.G. - Wojskowe Biuro Śledcze
odc. 11 s. 2 - serial
08:00 J.A.G. - Wojskowe Biuro Śledcze
odc. 12 s. 2 - serial
09:00 Kobra - oddział specjalny
odc. 2 s. 21 - serial
10:00 Napisła: morderstwo
odc. 12 s. 9 - serial
11:00 Kobra - oddział specjalny
odc. 3 s. 21 - serial
12:00 Agenci NCIS: Los Angeles
odc. 7 s. 8 - serial
12:55 Agenci NCIS: Los Angeles
odc. 11 s. 8 - serial
13:50 Zbuntowany anioł
odc. 231 - serial
14:45 Zbuntowany anioł
odc. 232 - serial
15:45 Lekarze na start
odc. 33- serial
16:30 Lekarze na start
odc. 34- serial
17:15 Ale numer!
odc. 14 s. 3 - rozrywka
17:45 Lombard. Życie pod zastaw
odc. 33- serial
18:40 Lombard. Życie pod zastaw
odc. 34- serial
19:30 Gwiazdy lombardu
odc. 470 s. 18 - serial
20:00 Szpiedzy tacy jak my
- komedia
22:05 Spadaj tato - komedia
00:20 Uniwersalny żołnierz
- sensacyjny

TVP KULTURA

08:40 Informacje kulturalne

08:00 Dziennik filozofa
08:05 Dezerterzy odc. 58
08:40 Informacje kulturalne
09:00 Panoptykon - dramat
10:40 Dziennik filozofa
11:00 Polskie drogi odc. 8 - serial
12:40 Na plebanii w Wyszku 1920
- dokumentalny
14:10 O północy w Paryżu
- komedia romantyczna
15:50 Którędy po sztukę odc. 57
16:05 Chuligan literacki odc. 63
16:40 Panoptykon - dramat
18:25 Studio Kultura - rozmowy
18:40 Afryka oczami Ryszarda
Kapuścińskiego - dokumentalny
19:45 Światło w tunelu
- film animowany
20:00 Informacje kulturalne
20:20 Wszystko o Ewie - dramat
22:45 Zakładka odc. 7
23:25 Dziennik filozofa
23:30 Ciemności skryją Ziemię
- dokumentalny
00:55 Demakijaż - obyczajowy

TVP HISTORIA

14:05 Sensacje XX wieku

06:50 Był taki dzień odc. 323
06:55 - dokumentalny - dokumentalny
08:00 Wojciech Cejrowski - boso przez
świat odc. 18
08:35 Z archiwum kabaretu Tey czyli
Retroteyada odc. 5 - rozrywka
09:15 W labiryncie odc. 98 - serial
09:50 Życie w białoniebieskie pasy
- dokumentalny
10:50 Wszystkie kolory świata
odc. 4 - serial
11:55 Flesz historii
12:15 Filmowa Encyklopedia
Powstań Śląskich odc. 2 - serial
12:40 Nowe Ateny odc. 58
13:35 Było nie minęło - kronika
zwiadowców historii
14:05 Sensacje XX wieku odc. 101
14:40 Sensacje XX wieku odc. 120
15:20 Encyklopedia II wojny
światowej - serial
15:45 Historia świata według Andrew
Marra odc. 6 - dokumentalny
16:45 Odnaleziony walc - dokumentalny
17:50 Czas honoru odc. 19 s. 2 - serial
18:50 Taśmy bezpieki
odc. 21 - dokumentalny
19:20 Sensacje XX wieku odc. 121
19:55 Sensacje XX wieku odc. 178
20:25 Było nie minęło - kronika
zwiadowców historii
21:00 Najdziwniejsza broń na świecie
odc. 6 - dokumentalny
21:55 Popielec odc. 9 - serial
23:25 Spór o historię odc. 155
00:05 Ośmiornica odc. 37 s. 5 - serial

TRAM

08:00 Informacje dnia
08:15 Polski punkt widzenia
08:40 Słowo życia - rozważanie
Ewangelii dnia
08:45 Przygody Mobilków
- animowany
09:00 Na zdrowie
09:25 Profilaktycznie energetycznie
odc. 3 Magazyn
09:35 Święty na każdy dzień
09:40 Naprotechnologia odc. 2
10:00 Informacje dnia
10:15 Rozmowy niedokończone
11:25 Myśląc ojczyzna
11:35 Historia i architektura Polski
w rysunkach prof.
Ryszarda Natusiewicza
11:55 Kábve
12:00 Anioł Pański
12:03 Informacje dnia
12:20 Po stronie prawdy
13:20 Święty na każdy dzień
13:25 Wielkość rozdziła się przy ołtarzu
14:00 Wielkie serce Jack
- obyczajowy
15:40 Pocztówka z Indii - Dom Matki
Teresy z Kalkuty
- dokumentalny
15:50 Ma się rozumieć
16:00 Informacje dnia
16:10 Z wędka nad wodę
w Polsce i świat
16:35 Przegląd tygodnika rodzin
katolickich "Źródło"
16:40 Matki dzieci nieczyli
- dokumentalny
16:55 Przegląd katolickiego
tygodnika "Niedziela"
17:00 Ogrody Castel Gandolfo
- dokumentalny
17:30 Okiem kamery
18:00 Anioł Pański
18:05 Informacje dnia
18:15 Rozmowy niedokończone
19:25 Święty na każdy dzień
19:30 Superksięga odc. 7
- animowany
20:00 Informacje dnia
20:20 Różaniec
20:50 Głos Polski
21:00 Apel Jasnogórski z kaplicy
Cudownego Obrazu Matki
Bożej Częstochowskiej
na Jasnej Górze
21:20 Informacje dnia
21:40 Polski punkt widzenia
22:00 - koncert o b. ks. Jerzym
Popielusze - "Jesteś" - koncert
22:40 Ze slamsów do Bosco Boys
23:00 Sanktuarium świętej Anny
w La Palud - dokumentalny
23:50 Opowieść wiecznie żywa
- animowany

TVP 1

11:10 Doktor Quinn

05:55 Dzień dobry Polsko!
08:00 Wiadomości
08:10 Pogoda poranna
08:15 Kwadrans polityczny
08:40 Komisarjat - serial
09:10 Zakochaj się w Polsce
09:40 Rodzinny ekspres odc. 5
10:05 Północ - Południe księga II odc. 2- serial
11:10 Doktor Quinn odc. 12 s. 6- serial
12:00 Wiadomości
12:10 Agrobiznes
12:30 Agropogoda
12:35 Nowoczesność w rolnictwie odc. 8
12:55 Za polarną kurtyną Rosji - dokumentalny
14:00 Elif odc. 117- serial
14:55 Opole 2017 na bis - koncert
15:10 Ktokolwiek widział ktokolwiek wie...
15:45 Wiadomości
15:55 Pogoda
16:05 W sercu miasta odc. 16- serial
17:00 Teleexpress
17:15 Pogoda
17:25 Jaka to melodia? - rozrywka
18:00 Klan odc. 3186 - serial
18:30 Rodzina wie lepiej odc. 47 - rozrywka
18:55 Mam prawo
19:30 Wiadomości
20:00 Sport
20:10 Pogoda
20:25 The Wall. Wygraj marzenia odc. 5 - rozrywka
21:20 Noc generałów - dramat kryminalny
23:55 Zła krew - thriller
01:30 Człowiek ze złotym pistoletem - sensacyjny

TVP 2

11:25 Barwy szczęścia

06:05 Rod zink a. pl odc. 162 s. 7 - serial
06:40 Sztuka codzienności odc. 21
07:05 M jak miłość odc. 147- serial
08:00 Pytanie na śniadanie
11:00 Panorama
11:25 Barwy szczęścia odc. 1723- serial
11:55 Postaw na milion - rozrywka
12:55 Tylko z tobą odc. 8- serial
13:55 Na sygnale odc. 61- serial
14:25 Coś dla Ciebie odc. 123
14:50 Było nie minęło - ekstra odc. 6
15:30 Janosik odc. 3 - serial
16:30 Koło fortuny - rozrywka
17:05 Nadzieja i miłość odc. 36- serial
18:00 Panorama
18:30 Sport-telegram
18:40 Pogoda
18:50 Jeden z dziesięciu - rozrywka
19:30 Barwy szczęścia odc. 1723- serial
20:05 Barwy szczęścia odc. 1724- serial
20:40 O mnie się nie martw odc. 85 s. 7 - serial
21:40 Rod zink a. pl odc. 216 - serial
22:10 Pod wspólnym niebem odc. 6 - serial
22:50 40 lat minęło - komedia
01:10 Koruptor - sensacyjny

tvn

13:00 19+

05:40 Mango - Telezakupy
06:50 Kuchenne rewolucje odc. 3 s. 11 - rozrywka
07:50 Doradca smaku odc. 28
08:00 Dzień Dobry TVN
10:55 Ukryta prawda odc. 815 - serial
12:00 Szkoła odc. 467 - serial
13:00 19+ odc. 168 - serial
13:30 Szpital odc. 704 - serial
14:30 Kuchenne rewolucje odc. 8 s. 3 - rozrywka
15:30 Szkoła odc. 468 - serial
16:30 19+ odc. 169 - serial
17:00 Ukryta prawda odc. 816 - serial
18:00 Szpital odc. 705 - serial
19:00 Fakty
19:35 Sport
19:45 Pogoda
19:50 Uwaga! odc. 5106
20:00 Lucy - sf
21:55 G.I. Joe: czas Kobry - sensacyjny
00:20 Kuba Wojewódzki odc. 7 s. 12 - talk show

19:30 Świat według Kiepskich

06:00 Nowy dzień z Polsat News
08:00 Trudne sprawy odc. 538 - serial
09:00 Malanowski i Partnerzy odc. 722 - serial
09:30 Malanowski i Partnerzy odc. 723 - serial
10:00 Dzień który zmienił moje życie odc. 45 - serial
11:00 Dlaczego ja? odc. 337 - serial
12:00 Pielęgniarki odc. 265 - serial
13:00 Trudne sprawy odc. 746 - serial
14:00 Pierwsza miłość odc. 2550- serial
14:50 Dlaczego ja? odc. 792 - serial
15:50 Wydarzenia
16:10 Pogoda
16:15 Interwencja odc. 3493
16:30 Na ratunek 112 odc. 156 - serial
17:00 Gliniarze odc. 144 - serial
18:00 Pierwsza miłość odc. 2551- serial
18:50 Wydarzenia
19:20 Sport
19:25 Pogoda
19:30 Świat według Kiepskich odc. 393 - serial
20:05 Wyspa przetrwania / odc. 7 - rozrywka
22:05 Indiana Jones i ostatnia krucjata - film przygodowy
00:55 Incydent - thriller

12:55 Sąd rodzinny

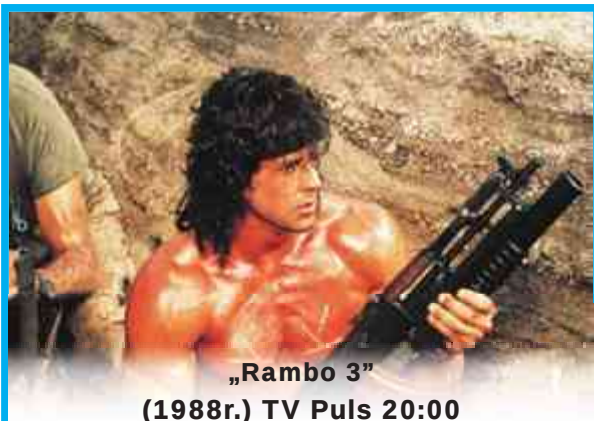
05:20 Ukryta prawda odc. 49 - serial
06:20 Szpital odc. 174 - serial
07:15 Sąd rodzinny odc. 107 - serial
08:15 Grey's Anatomy: Chirurgi odc. 8 s. 4- serial
09:10 Brzydula odc. 115- serial
09:45 Brzydula odc. 116- serial
10:20 Mango - Telezakupy
11:55 Ukryta prawda odc. 449 - serial
12:55 Sąd rodzinny odc. 108 - serial
13:55 Sędzia Anna Maria Wesołowska odc. 348 - serial
14:55 Szpital odc. 175 - serial
15:55 Grey's Anatomy: Chirurgi odc. 9 s. 4- serial
16:55 Zaklinaczka duchów odc. 15 - serial
17:55 Brzydula odc. 117- serial
18:30 Brzydula odc. 118- serial
19:00 Ukryta prawda odc. 450 - serial
20:00 Wyspa Nim - film przygodowy
22:05 Drużyna potępionych - sensacyjny
00:10 Zabójcza broń odc. 3 - serial

13:00 Galileo

06:00 Koszmarne tatuaże odc. 1 s. 2 - dokumentalny
06:25 Koszmarne tatuaże odc. 2 s. 2 - dokumentalny
06:55 Przygody Kota w butach odc. 18 - animowany
07:30 Kaczor Donald przedstawia odc. 5 - animowany
07:55 Przygody Kota w butach odc. 21 - animowany
08:30 Kaczor Donald przedstawia odc. 8 - animowany
09:00 V.I.P. odc. 11 - serial
10:00 Esmeralda odc. 19 - serial
11:00 Detektywi w akcji odc. 149 - serial
12:00 Detektywi w akcji odc. 94 - serial
13:00 Galileo odc. 642
14:00 Galileo odc. 643
15:00 Dom nie do poznania odc. 165 - rozrywka
16:00 Esmeralda odc. 20 - serial
17:00 Detektywi w akcji odc. 150 - serial
18:00 Policjantki i policjanci odc. 333 - serial
19:00 Policjantki i policjanci odc. 334 - serial
20:00 Mecenas Lena Barska odc. 3- serial
21:00 Sprawiedliwi - wydział kryminalny odc. 128 - serial
23:00 Kobiety i mafia odc. 3 - serial
00:00 Belfer II - dramat kryminalny

HITY DNIA

„Rambo 3”
(1988r.) TV Puls 20:00

Weteran wojny wietnamskiej John Rambo dowiaduje się, że jego przyjaciel i dawny przełożony dostał się do niewoli. Nie mogąc liczyć na pomoc w uwolnieniu Trautmana, Rambo podejmuje samotną walkę.

„Mechanik: Prawo zemsty”
(2011r.) TV Puls 22:05

Płatny zabójca otrzymuje zlecenie zabicia swojego mentora, który miał się dopuścić zdrady. Gdy odkrywa, że padł ofiarą manipulacji, postanawia zlikwidować ludzi odpowiedzialnych za śmierć przyjaciela.

09:00 Kobra - oddział specjalny

06:00 To moje życie! odc. 143 - serial
07:00 J.A.G. - Wojskowe Biuro Śledcze odc. 12 s. 2 - serial
08:00 J.A.G. - Wojskowe Biuro Śledcze odc. 13 s. 2 - serial
09:00 Kobra - oddział specjalny odc. 3 s. 21 - serial
10:00 Napisala: morderstwo odc. 13 s. 9 - serial
11:00 Kobra - oddział specjalny odc. 4 s. 21 - serial
12:00 Agenci NCIS: Los Angeles odc. 8 s. 8 - serial
12:55 Agenci NCIS: Los Angeles odc. 12 s. 8 - serial
13:50 Zbuntowany anioł odc. 233 - serial
14:45 Zbuntowany anioł odc. 234 - serial
15:45 Lekarze na start odc. 34- serial
16:30 Lekarze na start odc. 35- serial
17:15 Ale numer! odc. 15 s. 3 - rozrywka
17:45 Lombard. Życie pod zastaw odc. 34- serial
18:40 Lombard. Życie pod zastaw odc. 35- serial
19:30 Gwiazdy lombardu odc. 471 s. 18 - serial
20:00 Rambo III - sensacyjny
22:05 Mechanik: Prawo zemsty - sensacyjny
23:55 Gabriel - horror
02:10 Ale numer! odc. 15 s. 3 - rozrywka

09:25 Kocie ślady

08:00 Dziennik filozofa
08:10 Zakładka odc. 7
08:45 Wydarzenie aktualne
09:05 Informacje kulturalne
09:25 Warszawskie gołębie - obyczajowy
10:45 Którędy po sztuce odc. 57
11:00 Polskie drogi odc. 9 - serial
12:40 Pół serio - komedia
14:20 Chopin i jego Europa 2016 - koncert Dmitrija Shishkina
16:10 Pegaz
17:15 Ucieczka - dramat
18:30 Studio Kultura - rozmowy
18:50 Przeżyjmy to jeszcze raz. Plakat w PRL - dokumentalny
19:40 Videofan odc. 85
20:00 Informacje kulturalne
20:20 Wstęp do filmu odc. 54
20:25 Jak ojciec i syn - dramat
22:35 Tygodnik kulturalny
23:20 Dziennik filozofa
23:35 Scena i ekran - koncert w hołdzie Leonardowi Bernsteinowi - koncert
00:45 Wszystko o Ewie - dramat

14:05 Sensacje XX wieku

06:50 Był taki dzień odc. 324
06:55 - dokumentalny - dokumentalny
07:45 Wojciech Cejrowski - boso przez świat odc. 20
08:25 Z archiwum kabaretu Tey czyli RetroTEYada odc. 6 - rozrywka
09:05 W labiryncie odc. 99 - serial
09:40 Towarzysz Wiesław: od agitatora do dyktatora - dokumentalny
10:45 Wszystkie kolory świata odc. 5 - serial
11:50 Taśmy bezpieki odc. 21 - dokumentalny
12:25 Śladami zbrodni i walki 1944-1956 odc. 12 - serial
12:55 Podróż z historią odc. 5
13:30 Było nie minęło - kronika zwiadowców historii
14:05 Sensacje XX wieku odc. 121
14:35 Sensacje XX wieku odc. 178
15:05 Przewodnik historyczny Bogusława Wołoszańskiego odc. 8
15:40 Dzieje archeologii według Richarda Milea odc. 2 - serial
16:40 Towarzysz Wiesław: od agitatora do dyktatora - dokumentalny
17:45 Czas honoru odc. 20 s. 2 - serial
18:45 Goniec historyczny IPN odc. 4
19:05 Ex libris Magazyn
19:15 Sensacje XX wieku odc. 122
19:50 Sensacje XX wieku odc. 123
20:20 Niecała nieprawda czyli PRL w DTV odc. 8
20:50 Odtajnione akcje szpiegowskie odc. 1 - serial
21:45 Tajemnica Enigmy odc. 1 - serial
22:45 Szerokie tory odc. 87
23:20 Ośmiornica odc. 38 s. 5 - serial
00:30 Powstanie zamojskie 1944 - dokumentalny

08:00 Informacje dnia
08:15 Polski punkt widzenia
08:40 Słowo życia - rozważanie Ewangelii dnia
08:45 Superksiega odc. 7 - animowany
09:10 Z wędka nad wodę w Polskę i świat
09:35 Profilaktycznie energetycznie
09:45 Duc in altum
10:00 Informacje dnia
10:15 Rozmowy niedokończone
11:25 Głos Polski
11:35 Poradnik szczęśliwego małżeństwa odc. 3 - serial
11:50 Niezwykłości przyrody Nowej Zelandii
12:00 Anioł Pański
12:03 Informacje dnia
12:20 - koncert "Wierzę w świętych obcowanie" - koncert
13:55 Święty na każdy dzień
14:00 Jan Paweł II (1978-2005) - dokumentalny
14:15 - koncert o bi. ks. Józefie Popieluszu - "Jesteś" - koncert
14:55 Słowo życia - rozważanie Ewangelii dnia
15:00 Modlitwa w Godzinie Miłosierdzia z Koronką do Bożego Miłosierdzia
15:20 Mocni w wierze
15:50 Ma się rozumieć
16:00 Informacje dnia
16:10 Siódmy sakrament
16:35 Świat na wyciągnięcie ręki odc. 56 - serial
16:50 Poznańska Piątka - dokumentalny
17:30 Okiem kamery
18:00 Anioł Pański
18:05 Informacje dnia
18:15 Westerplatte młodych
18:55 Przegląd katolickiego tygodnika "Niedziela"
19:00 Warto zauważyć... w mijającym tygodniu
19:30 Jesteśmy katolikami odc. 4 - animowany
20:00 Informacje dnia
20:20 Różaniec
20:50 Myśląc ojczyzna
21:00 Apel Jasnogórski z kaplicy Cudownego Obrazu Matki Bożej Częstochowskiej na Jasnej Górze
21:20 Informacje dnia
21:40 Polski punkt widzenia
22:00 Józef z Egiptu odc. 22 - serial historyczny
22:40 Łaski pełna - obyczajowy

HITY DNIA

**„Wredne dziewczyny II”
(2011r.) TVN 7 19:00**

Siedemnastoletnia córka kierowcy rajdowego przenosi się do nowego miasta, w którym zaczyna naukę w liceum North Shore. Wkrótce wchodzi w konflikt z najpopularniejszą uczennicą.

**„Wielkie wesele”
(2013r.) TVN 7 21:05**

Rozwiedzeni przed 10 laty Ellie i Don spotykają się na ślubie adoptowanego syna. Gościem ma być też jego biologiczna matka. Dla dobra Alejandra Don i Ellie muszą udawać, że są szczęśliwą parą.

TVP 1

18:55 Jaka to melodia?

05:35 Jaka to melodia? - rozrywka
06:05 Sprawa dla reportera
07:00 Nas zaar mia. pl
07:30 Rok w ogrodzie
07:50 Rok w ogrodzie extra odc. 8
08:10 Rancho w dolinie - western
10:00 Ptaki ciemistych krzewów odc. 3- serial
10:55 Ptaki ciemistych krzewów odc. 4- serial
12:00 Studio Raban
12:30 Jak zbudować planetę - dokumentalny
13:35 Okrasa łamie przepisy odc. 164
14:15 Ojciec Mateusz odc. 233 - serial
15:05 Zagadka hotelu Grand odc. 21 s. 3- serial
16:00 Dziewczyny ze Lwowa odc. 19- serial
17:00 Teleexpress
17:20 Pogoda
17:30 Rolnik szuka żony odc. 6 s. 4 - rozrywka
18:30 Rodzina wie lepiej odc. 48 - rozrywka
18:55 Jaka to melodia? - rozrywka
19:30 Wiadomości
20:00 Sport
20:10 Pogoda
20:15 Komisarz Alex odc. 124 - serial
21:10 Życie nie umierać - dramat
22:45 Cała ona - komedia romantyczna
00:30 Noc generałów - dramat kryminalny

TVP 2

15:15 Rodzinka.pl

05:25 Zaufaj mi jestem lekarzem odc. 3 - serial
06:30 M jak miłość odc. 1321- serial
07:30 Pytanie na śniadanie
10:55 Lajki!
11:15 Pod wspólnym niebem odc. 6 - serial
11:50 O mnie się nie martw odc. 85 s. 7 - serial
12:50 Na sygnale odc. 159- serial
13:20 Podróże z historią odc. 50
14:00 Familiada - rozrywka
14:40 Było nie minęło - ekstra odc. 7
15:15 Rodzinka.pl odc. 216 - serial
15:50 Pierwsza randka odc. 20 - rozrywka
16:50 Mars odc. 6 - serial sf
17:45 Słowo na niedzielę
18:00 Panorama
18:35 Sport-telegram
18:40 Pogoda
18:55 Postaw na milion - kulisy
19:05 Postaw na milion - rozrywka
20:05 The Voice of Poland odc. 13 - rozrywka
22:25 Miasto skarbów odc. 6 - serial
23:20 Kryzys odc. 1 - serial
00:30 Nietykalni - komediodramat

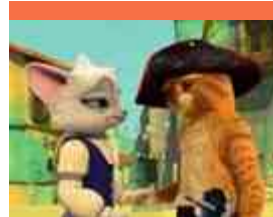
tvn

11:00 Na Wspólnej

05:45 Mango - Telezakupy
08:00 Dzień Dobry TVN
11:00 Na Wspólnej odc. 2564- serial
11:25 Na Wspólnej odc. 2565- serial
11:50 Na Wspólnej odc. 2566- serial
12:15 Na Wspólnej odc. 2567- serial
12:50 Drzewo marzeń odc. 7 - rozrywka
13:50 MasterChef odc. 6 s. 6 - rozrywka
15:25 Azja Express odc. 7 s. 2 - rozrywka
17:00 Kuchenne rewolucje odc. 7 s. 16 - rozrywka
18:00 366 °C odc. 7 s. 2
19:00 Fakty
19:25 Sport
19:35 Pogoda
19:45 Uwaga! odc. 5107
20:00 Mam talent odc. 7 s. 10 - rozrywka
21:50 Bogowie - dramat
00:15 Oszukać przeznaczenie IV - horror

POLSAT

09:15 Przygody Kota w butach

06:00 Nowy dzień z Polsat News
07:45 Jeźdźcy smoków: Na końcu świata odc. 8 - animowany
08:15 Jeźdźcy smoków: Na końcu świata odc. 49 - animowany
08:45 Jeźdźcy smoków: Na końcu świata odc. 50 - animowany
09:15 Przygody Kota w butach odc. 19 - animowany
09:40 Przygody Kota w butach odc. 20 - animowany
10:10 Ewa gotuje odc. 313
10:45 Supermodelka Plus Size odc. 7 - rozrywka
12:15 The Brain. Genialny umysł odc. 15 - rozrywka
13:45 Wyspa przetrwania odc. 7 - rozrywka
15:45 Kabaret na żywo odc. 25 Kabaret i satyra
17:50 Chłopaki do wzięcia odc. 111 - serial dokumentalny
18:20 Chłopaki do wzięcia odc. 112 - serial dokumentalny
18:50 Wydarzenia
19:20 Sport
19:25 Pogoda
19:30 Świat według Kiepskich odc. 394 - serial
20:10 Hotel Transylwania II - film animowany
22:05 Twoja twarz brzmi znajomo odc. 74 - rozrywka
00:10 Zasady walki II - Zdrada - sensacyjny

7 tvn

12:35 Brzydula

05:50 Ukryta prawda odc. 50 - serial
06:55 Mango - Telezakupy
09:00 Dwóch i pół odc. 7 s. 10 - serial
09:35 Zaklinaczka duchów odc. 11 - serial
10:35 Zaklinaczka duchów odc. 12 - serial
11:35 Zaklinaczka duchów odc. 13 - serial
12:35 Brzydula odc. 109- serial
13:10 Brzydula odc. 110- serial
13:45 Brzydula odc. 111- serial
14:15 Brzydula odc. 112- serial
14:50 Brzydula odc. 113- serial
15:30 Pan niania - komedia
17:10 Liceum Avalon - film dla młodzieży
19:00 Wredne dziewczyny II - komedia
21:05 Wielkie wesele - komedia
22:55 Jack Reacher: Jednym strzałem - sensacyjny
01:40 Moc magii odc. 288 - rozrywka

4

10:35 Policjantki i policjanci

06:00 Koszmarne tatuaże odc. 3 - dokumentalny
06:35 Przygody Kota w butach odc. 19 - animowany
07:00 Kaczor Donald przedstawia odc. 6 - animowany
07:40 Przygody Kota w butach odc. 22 - animowany
08:05 Kaczor Donald przedstawia odc. 9 - animowany
08:45 Australijska przygoda - film przygodowy
10:35 Policjantki i policjanci odc. 330- serial
11:35 Policjantki i policjanci odc. 331- serial
12:35 Policjantki i policjanci odc. 332- serial
13:35 STOP Drogówka odc. 162
14:45 Święci i żołnierze: Credo spadochroniarza - dramat wojenny
16:45 Błękitny Grom - sensacyjny
19:00 Galileo
20:00 Policjantki i policjanci odc. 333- serial
21:00 Policjantki i policjanci odc. 334- serial
22:00 Sprawiedliwi - wydział kryminalny odc. 130 - serial
23:00 Sprawiedliwi - wydział kryminalny odc. 131 - serial
00:00 Dzieci - horror

puls

09:00 Lombard. Życie pod zastaw

06:00 Niesamowite! odc. 6 - serial
06:35 Taki jest świat odc. 29 s. 3
07:15 Columbo odc. 7 - serial
09:00 Lombard. Życie pod zastaw odc. 23- serial
09:55 Lombard. Życie pod zastaw odc. 24- serial
10:55 Lombard. Życie pod zastaw odc. 25- serial
11:55 Lombard. Życie pod zastaw odc. 26- serial
12:55 Dynamo: więcej niż magia odc. 2 s. 2 - serial
13:55 El Dorado: świątynia słońca odc. 1 s. 1 - film przygodowy
15:55 Małolat na obozie - komedia
17:55 Goście goście - komedia
20:00 Kula w łeb - sensacyjny
21:50 Zabójcy - sensacyjny
00:35 Piła 3D - horror

TVP KULTURA

10:25 Party przy świecach

08:00 Ucieczka - wycieczka odc. 5 - serial
08:40 Rozalka Olaboga odc. 1 - serial
09:15 Zaśpiewajmy to jeszcze raz odc. 3 - rozrywka
09:45 Zaśpiewajmy to jeszcze raz odc. 4 - rozrywka
10:25 Party przy świecach - komedia
11:30 Vistuliada odc. 3
12:10 Tygodnik kulturalny
13:00 Szlakiem Kolberga
13:40 Chce się żyć - dramat
15:40 Wydarzenie aktualne
16:20 Mała Moskwa - melodramat
18:20 Dranie w kinie
18:55 Legendy rocka odc. 56 - serial
19:25 Legendy rocka odc. 40 - serial
20:00 Eurokultura odc. 110
20:20 Nieobliczalni - komedia sensacyjna
22:05 Iggy Pop plays Baloise Session - koncert
23:40 Filmy Rainera Wernera Fassbindera
23:45 Lola - dramat
01:50 Pułapka - sensacyjny

TVP HISTORIA

10:25 Okrasa łamie przepisy

06:50 Był taki dzień odc. 325
06:55 Wszystkie kolory świata odc. 4 - serial
08:00 Zakochaj się w Polsce
08:30 Ex libris
08:40 Dziedzictwo regionów
09:10 Stawiam na Tolka Banana odc. 4 - serial młodzieżowy
09:45 Stawiam na Tolka Banana odc. 5 - serial młodzieżowy
10:25 Okrasa łamie przepisy odc. 138
11:05 Ginące cywilizacje odc. 5 - serial
12:10 Życie odc. 8 - serial
13:10 Dawne światy odc. 8 - dokumentalny
14:10 Szerokie tory odc. 146
14:40 Wielka gra - rozrywka
15:45 Spór o historię odc. 160
16:30 Armia Polska we Francji - dokumentalny
17:25 Być dla Polski być dla Polaków - dokumentalny
18:00 Twarze i maski odc. 2- serial
19:10 Najdziwniejsza broń na świecie odc. 6 - dokumentalny
20:10 Lalka odc. 2- serial
21:35 Odtajnione akcje szpiegowskie odc. 1 - serial
22:35 Pojedynki
23:10 Komandoria odc. 5 - serial
00:20 Stacja - obyczajowy

TRWAM

08:00 Informacje dnia

08:15 Westerplatte młodych
08:55 Słowo życia - rozważanie Ewangelii dnia
09:00 Inauguracja Roku Akademickiego w WSKSiM w Toruniu
11:30 Przelamywanie barier. Podróże apostoła Pawła - dokumentalny
12:00 Msza święta
13:20 Siódmy sakrament
13:45 Ocalić od zapomnienia
13:55 Święty na każdy dzień
14:00 Józef z Egiptu odc. 22 - serial historyczny
14:40 Watykan - dokumentalny
15:30 Jak sobie radzić z cierpieniem? odc. 18
16:00 Konsekracja Kościoła pw. Św. Jana Pawła II w Nowym Targu
18:15 Rozmowy niedokończone
19:25 Przegląd katolickiego tygodnika "Niedziela"
19:30 Katecheza ks. bp. Antoniego Długosza
19:45 Modlitwa z telefonicznym udziałem dzieci
20:00 Informacje dnia
20:20 Różaniec
20:50 Myśląc ojczyzna
21:00 Apel Jasnogórski z kaplicy Cudownego Obrazu Matki Bożej Częstochowskiej na Jasnej Górze
21:20 Informacje dnia
21:40 Polski punkt widzenia
22:00 Kiepusza i co dalej? - koncert

TVP 1

17:30 Jaka to melodia?

05:35 Klan odc. 3186 - serial
06:10 Słownik polsko@polski
06:35 Pełnosprawni
07:00 Caritas znaczący miłość - dokumentalny
08:00 Tydzień
08:35 Ziarno
09:10 Biblia odc. 36 - serial historyczny
10:00 Msza święta z katedry wawelskiej z nałożeniem paliusza abp. Markowi Jędraszewskiemu
11:45 Między ziemią a niebem
12:00 Anioł Pański
12:15 Między ziemią a niebem
12:55 Oszuści wśród zwierząt odc. 2 - serial
14:00 Poldark: Wichry losu odc. 3- serial
15:10 The Wall. Wygraj marzenia odc. 5 - rozrywka
16:05 Program kulinarny
16:25 Sonda II
17:00 Teleexpress
17:20 Pogoda
17:30 - koncert jubileuszowy "Jaka to melodia?" - koncert
19:30 Wiadomości
20:00 Sport
20:05 Pogoda
20:15 Dziewczyny ze Lwowa odc. 20- serial
21:10 Rolnik szuka żony odc. 7 s. 4 - rozrywka
22:10 Każdy chce być Włochem - komedia romantyczna
00:05 Życie nie umierać - dramat

TVP 2

11:55 Makłowicz w podróży

06:00 Podróże z historią odc. 29
06:40 M jak miłość odc. 1322- serial
07:40 Barwy szczęścia odc. 1720- serial
08:10 Barwy szczęścia odc. 1721- serial
08:45 Barwy szczęścia odc. 1722- serial
09:15 Barwy szczęścia odc. 1723- serial
09:50 Barwy szczęścia odc. 1724- serial
10:20 Ukryte skarby odc. 26
10:50 Zwierzęce superzmysły odc. 2 - dokumentalny
11:55 Makłowicz w podróży odc. 162
12:35 Bake off - Ale ciacho! odc. 28 - rozrywka
13:40 Bake off - Ale przepis odc. 28
14:00 Familiada - rozrywka
14:40 Koło fortuny - rozrywka
15:20 Na dobre i na złe odc. 682- serial
16:20 The Voice of Poland odc. 13 - rozrywka
18:00 Panorama
18:30 Sport-telegram
18:40 Pogoda
18:50 Pod wspólnym niebem odc. 6 - serial
20:05 Nietykalki - komediodramat
22:15 Cisza - thriller
00:20 Dziewczyna z szafy - komediodramat

tvn

19:45 Uwaga!

05:45 Mango - Telezakupy
07:55 Nowa Maja w ogrodzie odc. 34
08:25 Akademia ogrodnika odc. 41
08:30 Dzień Dobry TVN
11:00 Kobieta na krańcu świata odc. 7 s. 9
11:35 Co za tydzień
12:05 Diagnostyka odc. 7- serial
13:05 Druga szansa odc. 6 s. 4- serial
14:05 Mam talent odc. 7 s. 10 - rozrywka
15:50 Kroniki Spiderwick - film przygodowy
17:50 Spotkanie ze smakiem
18:00 Drzewo marzeń odc. 8 - rozrywka
19:00 Fakty
19:25 Sport
19:35 Pogoda
19:45 Uwaga! odc. 5108
20:00 MasterChef odc. 7 s. 6 - rozrywka
21:35 Jack Ryan: Teoria chaosu - thriller
23:50 Lucy - sf
01:45 Człowiek z magicznym pudełkiem - kulis produkcji

POLSAT

07:30 Jeźdźcy smoków

06:00 Nowy dzień z Polsat News
07:30 Jeźdźcy smoków: Na końcu świata odc. 9 - animowany
08:00 Jeźdźcy smoków: Na końcu świata odc. 51 - animowany
08:30 Jeźdźcy smoków: Na końcu świata odc. 52 - animowany
09:00 Horton słyszy Ktosia! - film animowany
10:50 Indiana Jones i ostatnia krucjata - film przygodowy
13:35 Hotel Transylwania II - film animowany
15:35 Twoja twarz brzmi znajomo odc. 74 - rozrywka
17:35 Nasz nowy dom odc. 101 - rozrywka
18:35 Dom pełen zmian odc. 2 - serial
18:50 Wydarzenia
19:20 Sport
19:25 Pogoda
19:30 Państwo w państwie odc. 245
20:00 W rytmie serca odc. 8- serial
21:05 Kabaret na żywo odc. 26 Kabaret i satyra
23:10 Druga twarz - sensacyjny
01:30 Wolverine - sensacyjny

7 tvn

12:05 Brzydula

05:55 Ukryta prawda odc. 52 - serial
06:55 Mango - Telezakupy
09:00 Dwóch i pół odc. 8 s. 10 - serial
09:30 Dwóch i pół odc. 9 s. 10 - serial
10:05 Zaklinaczka duchów odc. 14 - serial
11:05 Zaklinaczka duchów odc. 15 s. 1 - serial
12:05 Brzydula odc. 114- serial
12:40 Brzydula odc. 115- serial
13:15 Brzydula odc. 116- serial
13:45 Brzydula odc. 117- serial
14:20 Brzydula odc. 118- serial
14:55 Pluto Nash - komedia
16:55 Opowieści na dobranoc - komedia
19:00 Zabójcza broń odc. 3 s. 1 - serial
20:00 Ostatni samuraj - film przygodowy
23:15 Zabójcza broń odc. 4 - serial
00:15 Firewall - sensacyjny

4

11:15 Galileo

06:00 Koszmarne tatuaże odc. 4 - dokumentalny
06:35 Przygody Kota w butach odc. 20 - animowany
07:00 Kaczor Donald przedstawia odc. 7 - animowany
07:40 Przygody Kota w butach /odc. 23 - animowany
08:05 Kaczor Donald przedstawia odc. 10 - animowany
08:45 Prawie jak gladiator - film animowany
10:45 Jaś Fasola odc. 11 s. 1 - serial
11:15 Galileo
12:20 Australijska przygoda - film przygodowy
14:05 Poszukiwacze Bursztynowej Komnaty - film przygodowy
16:35 Niewidzialny - sensacyjny
19:00 Galileo
20:00 Wyspa strachu - thriller
22:00 Mecenasa Lena Barska odc. 4- serial
23:05 Wyrok śmierci - dramat kryminalny
01:20 STOP Drogówka odc. 162

puls

06:00 Columbo

06:00 Columbo odc. 7 - serial
07:30 Co ludzie powiedzą? odc. 7 s. 2 - serial
08:10 Co ludzie powiedzą? odc. 8 s. 2 - serial
08:55 Ale numer! odc. 11 s. 3 - rozrywka
09:25 Ale numer! odc. 12 s. 3 - rozrywka
10:00 Lekarze na start odc. 31- serial
10:45 Lekarze na start odc. 32- serial
11:25 Lekarze na start odc. 33- serial
12:10 Lekarze na start odc. 34- serial
12:55 Lekarze na start odc. 35- serial
13:30 Najpiękniejsze baśnie braci Grimm - film fantastyczny
14:40 Najpiękniejsze baśnie braci Grimm - film fantastyczny
15:55 Kull Zdobywca - fantastyczny
17:55 Szpiedzy tacy jak my - komedia
20:00 Za szczyby za wściekli - sensacyjny
22:10 Rambo III - sensacyjny
00:15 Uniwersalny żołnierz - sensacyjny

TVP KULTURA

13:50 Chuligan literacki

08:00 Rozalka Olaboga odc. 2 - serial
08:35 Rozalka Olaboga odc. 3 - serial
09:10 Historia muzyki odc. 8 - serial
10:05 Scena klasyczna odc. 4 Recital
10:55 Trzeci punkt widzenia odc. 207
11:30 Test Film krótkometrażowy
12:05 Cudowne miejsce - obyczajowy
13:50 Chuligan literacki odc. 64
14:35 Fidelio Opera
17:00 Pomniki historii odc. 77 - serial
17:15 Studio Kultura - niedziela z...
18:10 Kamienica na Nalewkach czyli szlagiery żydowskiej ulicy
19:25 Kamienica na Nalewkach czyli szlagiery żydowskiej ulicy
20:35 Dzień kobiet - dramat
22:20 Scena alternatywna - koncert
22:50 Trzeci punkt widzenia odc. 207
23:30 My filmujemy naród! - dokumentalny
00:40 - koncert muzyki Johna Williamsa - Los Angeles 2014 - koncert

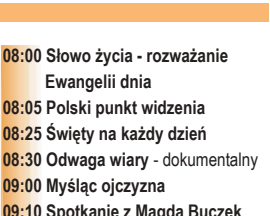
TVP HISTORIA

10:20 Okrasa łamie przepisy

06:50 Był taki dzień odc. 326
06:55 Wszystkie kolory świata odc. 5 - serial
08:05 Pasterz - Kazimierz Kardynał Świątek - dokumentalny
09:15 Czarne chmury odc. 10 - serial
10:20 Okrasa łamie przepisy odc. 133
10:55 Ginące cywilizacje odc. 6 - serial
12:00 Planeta dinozaurów odc. 2 - serial
13:05 Dzieje archeologii według Richarda Milesa odc. 2 - serial
14:05 Szerokie tory odc. 93
14:40 Doktor Murek - sensacyjny
16:15 Ex libris
16:30 Wielka gra - rozrywka
17:30 Ex libris
18:00 Twarze i maski odc. 3- serial
19:10 Z archiwum IPN
19:35 Mój dom - wspomnienia hrabiny Renaty Ostrowskiej - dokumentalny
20:20 Stacja - obyczajowy
21:40 Jerzy Popiełuszko - posłaniec prawdy - dokumentalny
23:20 Colette - dramat wojenny
01:30 Konkwistador. Historia Gonzala Guerery - dokumentalny

TRWAM

08:00 Słowo życia - rozważanie Ewangelii dnia
08:05 Polski punkt widzenia
08:25 Święty na każdy dzień
08:30 Odwaga wiary - dokumentalny
09:00 Myśląc ojczyzna
09:10 Spotkanie z Magdą Buczek
09:15 Katecheza ks. bp. Antoniego Długosza
09:30 Msza Święta z kaplicy Cudownego Obrazu Matki Bożej Częstochowskiej na Jasnej Górze
10:35 Przegląd katolickiego tygodnika "Niedziela"
10:40 Niezwykłości przyrody Nowej Zelandii
10:50 Wieś - to też Polska
12:00 Uroczystość nałożenia paliusza abp. Markowi Jędraszewskiemu
14:00 Kiepusza i co dalej? - koncert
16:00 Informacje dnia
16:10 - koncert życzeń
17:00 Tam gdzie Bóg płacze - serial
17:30 Okiem kamery
18:00 Piękna nasza Polska cała Widowisko
20:00 Informacje dnia
20:20 Różaniec
20:50 Myśląc ojczyzna
21:00 Apel Jasnogórski z kaplicy Cudownego Obrazu Matki Bożej Częstochowskiej na Jasnej Górze
21:20 Informacje dnia
21:40 Cuda Jezusa odc. 35- serial
22:35 Vatican Magazine
23:05 Jak my to widzimy - z daleka widać lepiej
23:35 Największe przeboje Pana Boga - Ave Maria - dokumentalny

HITY DNIA

„Opowieści na dobranoc” (2008r.) TVN 7 16:55

Skeeter pracuje jako chłopiec na posyłki w hotelu, który niegdyś należał do jego rodziny. Opiekuje się również siostrzeńcami. Opowiada im historie, które, jak się wkrótce okaże, wydarzą się naprawdę.

„Ostatni samuraj” (2003r.) TVN 7 20:00

Rok 1876. Nękany traumatycznymi wspomnieniami z przeszłości młody amerykański kapitan Nathan Algren odnajduje spokój ducha i sens życia wśród samurajów.

TVP 1

14:00 Elif

05:55 Dzień dobry Polsko!
08:00 Wiadomości
08:10 Pogoda poranna
08:15 Kwadrans polityczny
08:40 Okrasa łamie przepisy odc. 164
09:15 Rok w ogrodzie
09:35 Rok w ogrodzie extra odc. 8
09:50 Łap startup odc. 4
10:15 Północ - Południe księga II odc. 3- serial
11:10 Doktor Quinn odc. 13 s. 6- serial
12:00 Wiadomości
12:10 Agrobiznes
12:30 Agropogoda
12:35 Magazyn
12:55 Dziką Japonia odc. 1 - serial
14:00 Elif odc. 118 - serial
14:55 Opolo 2017 na bis - koncert
15:10 Obserwator
15:45 Wiadomości
15:55 Pogoda
16:05 W sercu miasta odc. 17- serial
17:00 Teleexpress
17:15 Pogoda
17:25 Jaka to melodia? - rozrywka
18:00 Klan odc. 3187 - serial
18:30 Rodzina wie lepiej odc. 49 - rozrywka
18:55 Komisarjat - serial
19:30 Wiadomości
20:00 Sport
20:10 Pogoda
20:25 Spiskowcy Spektakl teatralny
22:05 Człowiek ze złotym pistoletem - sensacyjny
00:10 Go! Ekstra Magazyn piłkarski

TVP 2

06:05 Rodzinka.pl

06:05 Rod zink a. pl odc. 163 - serial
06:40 Coś dla Ciebie odc. 124
07:05 M jak miłość odc. 148- serial
08:00 Pytanie na śniadanie Magazyn
10:55 Panorama
11:10 Barwy szczęścia odc. 1724- serial
11:45 Na dobre i na złe odc. 473- serial
12:50 Tylko z tobą odc. 9- serial
13:50 Na sygnale odc. 62- serial
14:25 Czarne chmury odc. 4 - serial
15:30 O mnie się nie martw odc. 85 s. 7 - serial
16:30 Koło fortuny - rozrywka
17:05 Nadzieja i miłość odc. 37- serial
18:00 Panorama
18:30 Sport-telegram
18:40 Pogoda
18:50 Jeden z dziesięciu - rozrywka
19:30 Barwy szczęścia odc. 1724- serial
20:05 Barwy szczęścia odc. 1725- serial
20:35 Kulisy serialu "Barwy szczęścia" odc. 11 - serial
20:50 M jak miłość odc. 1323- serial
21:40 Kulisy serialu "M jak miłość" - dokumentalny
21:50 Bake off - Ale ciacho! odc. 29 - rozrywka
22:55 Bake off - Ale przepis odc. 29
23:20 Ginący świat - dokumentalny

tvn

19:50 Uwaga!

05:40 Mango - Telezakupy
06:50 Kuchenne rewolucje odc. 4 s. 11 - rozrywka
07:50 Spotkanie ze smakiem
08:00 Dzień Dobry TVN odc. 2107
10:55 Ukryta prawda odc. 816 - serial
12:00 Szkoła odc. 468 - serial
13:00 19+ odc. 169 - serial
13:30 Szpital odc. 705 - serial
14:30 Kuchenne rewolucje odc. 9 s. 3 - rozrywka
15:30 Szkoła odc. 469 - serial
16:30 19+ odc. 170 - serial
17:00 Ukryta prawda odc. 817 - serial
18:00 Szpital odc. 706 - serial
19:00 Fakty
19:35 Sport
19:45 Pogoda
19:50 Uwaga! odc. 5109
20:10 Doradca smaku odc. 29
20:15 Na Wspólnej odc. 2568- serial
20:55 Milionerzy odc. 86 - rozrywka
21:30 Druga szansa odc. 7 s. 4- serial
22:30 Ślub od pierwszego wejrzenia odc. 7 s. 2 - serial
23:35 Jack Ryan: Teoria chaosu - thriller

POLSAT

19:30 Świat według Kiepskich

06:00 Nowy dzień z Polsat News
08:00 Trudne sprawy odc. 539 - serial
09:00 Malanowski i Partnerzy odc. 724 - serial
09:30 Malanowski i Partnerzy odc. 725 - serial
10:00 Dzień który zmienił moje życie odc. 46 - serial
11:00 Dlaczego ja? odc. 338 - serial
12:00 Pielęgniarki odc. 266 - serial
13:00 Trudne sprawy odc. 747 - serial
14:00 Pierwsza miłość odc. 2551- serial
14:50 Dlaczego ja? odc. 793 - serial
15:50 Wydarzenia
16:10 Pogoda
16:15 Interwencja odc. 3494
16:30 Na ratunek 112 odc. 157 - serial
17:00 Gliniarze odc. 145 - serial
18:00 Pierwsza miłość odc. 2552- serial
18:50 Wydarzenia
19:20 Sport
19:25 Pogoda
19:30 Świat według Kiepskich odc. 395 - serial
20:10 Wolverine - sensacyjny
22:50 12 rund - sensacyjny
01:05 Looper - Pętla czasu - sensacyjny

HITY DNIA

„Wolverine”
(2013r.) POLSAT 20:10

Wolverine wplątuje się w rodzinną intrygę. Gdy próbuje ochronić przed yakuzą wnuczkę Yashidy, Mariko, zostaje pozbawiony umiejętności szybkiej regeneracji. Budzą się w nim zapomniane uczucia.

„12 rund”
(2009r.) POLSAT 22:50

Nowy Orlean, maj 2007 r. Szeregowy funkcjonariusz policji Danny Fisher aresztuje ściganego przez FBI zabójcę. W akcji ginie przyjaciółka przestępcy, a ten poprzysięga zemstę.

7 tvn

14:55 Szpital

05:20 Ukryta prawda odc. 53 - serial
06:20 Szpital odc. 175 - serial
07:15 Sąd rodzinny odc. 108 - serial
08:15 Grey's Anatomy: Chirurgi odc. 9 s. 4- serial
09:10 Brzydula odc. 117- serial
09:45 Brzydula odc. 118- serial
10:20 Mango - Telezakupy
11:55 Ukryta prawda odc. 450 - serial
12:55 Sąd rodzinny odc. 109 - serial
13:55 Sędzia Anna Maria Wesołowska odc. 349 - serial
14:55 Szpital odc. 176 - serial
15:55 Grey's Anatomy: Chirurgi odc. 10 s. 4- serial
16:55 Zaklinaczka duchów odc. 16 s. 1 - serial
17:55 Brzydula odc. 119- serial
18:30 Brzydula odc. 120- serial
19:00 Ukryta prawda odc. 451 - serial
20:00 Joshua - thriller
22:15 Lista Klientów odc. 13 s. 2- serial
23:15 Masters of Sex odc. 11 s. 2- serial
00:35 Lot - thriller

4

12:00 Detektywi w akcji

06:00 Koszmarne tatuaże odc. 5 s. 2 - dokumentalny
06:25 Koszmarne tatuaże odc. 6 s. 2 - dokumentalny
06:55 Przygody Kota w butach odc. 21 - animowany
07:30 Kaczor Donald przedstawia odc. 8 - animowany
07:55 Przygody Kota w butach odc. 24 - animowany
08:30 Kaczor Donald przedstawia odc. 11 - animowany
09:00 V.I.P. odc. 12 - serial
10:00 Esmeralda odc. 20 - serial
11:00 Detektywi w akcji odc. 150 - serial
12:00 Detektywi w akcji odc. 95 - serial
13:00 Detektywi w akcji odc. 96 - serial
14:00 STOP Drogówka odc. 28
15:00 Dom nie do poznania odc. 166 - rozrywka
16:00 Esmeralda odc. 21 - serial
17:00 Detektywi w akcji odc. 151 - serial
18:00 Policjantki i policjanci odc. 334- serial
19:00 Policjantki i policjanci odc. 335- serial
20:00 Sprawiedliwi - wydział kryminalny odc. 132 - serial
21:00 Śmierć na 1000 sposobów odc. 6 - serial
21:30 Śmierć na 1000 sposobów odc. 7 - serial
22:00 Galileo odc. 644
23:00 Galileo odc. 645
00:00 STOP Drogówka odc. 162

puls

10:00 Napisala: morderstwo

06:00 To moje życie! odc. 144 - serial
07:00 J.A.G. - Wojskowe Biuro Śledcze odc. 13 s. 2 - serial
08:00 J.A.G. - Wojskowe Biuro Śledcze odc. 14 s. 2 - serial
09:00 Kobra - oddział specjalny odc. 4 s. 21 - serial
10:00 Napisala: morderstwo odc. 14 s. 9 - serial
11:00 Kobra - oddział specjalny odc. 5 s. 21 - serial
12:00 Agenci NCIS: Los Angeles odc. 9 s. 8 - serial
12:55 Agenci NCIS: Los Angeles odc. 13 s. 8 - serial
13:50 Zbuntowany anioł odc. 235 - serial
14:45 Zbuntowany anioł odc. 236 - serial
15:45 Lekarze na start odc. 35- serial
16:30 Lekarze na start odc. 36- serial
17:15 Ale numer! odc. 16 s. 3 - rozrywka
17:45 Lombard. Życie pod zastaw odc. 35- serial
18:40 Lombard. Życie pod zastaw odc. 36- serial
19:30 Gwiazdy lombardu odc. 472 s. 18 - serial
20:00 Kod Merkury - sensacyjny
22:10 Za szybcy za wściekli - sensacyjny
00:20 Spadaj tato - komedia

TVP KULTURA

20:00 Informacje kulturalne

08:00 Dziennik filozofa odc. 36
08:10 Scena klasyczna odc. 4 Recital
09:05 Eurokultura
09:35 Wiatraki z Ranley - dramat
11:00 Polskie drogi odc. 10 - serial
12:40 Bikiniarze Musical
15:05 Studio Kultura - niedziela z...
15:55 Gry uliczne - sensacyjny
17:50 Studio Kultura - rozmowy
18:10 20 000 dni na Ziemi - dokumentalny
20:00 Informacje kulturalne
20:20 Cartier małe czerwone pudeleczo - dokumentalny
21:20 Męskie granie - koncert
21:35 Kronos odc. 2
22:30 Którędy po sztukę odc. 58
22:35 Videofan
23:05 Dziennik filozofa odc. 36
23:20 Plac Zbawiciela - dramat
01:15 Informacje kulturalne

TVP HISTORIA

19:00 Sensacje XX wieku

06:50 Był taki dzień odc. 327
06:55 Towarzysz Wiesław: od agitatora do dyktatora - dokumentalny
08:05 Wojciech Ciejrowski - boso przez świat odc. 21
08:40 Urok życia - Mieczysław Świącicki
09:05 W labiryncie odc. 100 - serial
09:40 Jestem gotowy na wszystko... - dokumentalny
10:35 Dawne światy odc. 8 - dokumentalny
11:40 Cwał - komedia
13:30 Niecała nieprawda czyli PRL w DTV odc. 8
14:00 Sensacje XX wieku odc. 122
14:35 Sensacje XX wieku odc. 123
15:05 Encyklopedia II wojny światowej odc. 59 - serial
15:35 Spór o historię odc. 7
16:20 Planeta dinozaurów odc. 2 - serial
17:15 Ex libris
17:45 Czas honoru odc. 21 s. 2 - serial
18:40 Flesz historii
19:00 Sensacje XX wieku odc. 124
19:35 Sensacje XX wieku odc. 125
20:10 Było nie minęło - kronika zwiadowców historii
20:40 Wyprawy krzyżowe odc. 2 - dokumentalny
21:45 Tajemnica Enigmy odc. 2 - serial
22:45 Święte miejsca Jerozolimy - dokumentalny
23:45 Niedokończony film - dokumentalny

TRAM

08:00 Informacje dnia
08:15 Wieś - to też Polska
09:25 Słowo życia - rozważanie Ewangelii dnia
09:30 Vatican Magazine
10:00 Informacje dnia
10:15 Non omnis moriar Spektakl teatralny
11:00 W Solankowej Dolinie - dokumentalny
11:25 Myśląc ojczyzna
11:35 Wakacje z Chopinem - dokumentalny
11:50 Tam gdzie modlili się dawni papieże - dokumentalny
11:55 Święty na każdy dzień
12:00 Anioł Pański
12:03 Informacje dnia
12:20 Wielcy duchem - Aleksander Solżenicyn - dokumentalny
13:20 - koncert życzeń program muzyczny
14:10 Teoria ewolucji a współczesna mikrobiologia - dokumentalny
15:20 Domek nr 6 - obyczajowy
15:50 Ma się rozumieć
16:00 Informacje dnia
16:10 Sanktaria polskie
16:30 Tydzień z Ziemi Świętej Magazyn
16:50 Świadkowie - serial
17:20 Enigma
17:30 Spotkanie Rodziny Radia Maryja w parafii pw. Wniebowzięcia NMP w Białej Podlaskiej w ramach Tygodnia Misyjnego.
19:45 Przygody Monster Trucków odc. 16 - animowany
20:00 Informacje dnia
20:20 Różaniec
20:50 Myśląc ojczyzna
21:00 Apel Jasnogórski z kaplicy Cudownego Obrazu Matki Bożej Częstochowskiej na Jasnej Górze
21:20 Informacje dnia
21:40 Polski punkt widzenia
22:00 Stan bezpieczeństwa państwa
22:10 Mojżesz - 10 przykazań odc. 44 Serial historyczny
23:00 Kosmos - dokumentalny

TVP 1

11:10 Doktor Quinn

05:55 Dzień dobry Polsko!
08:00 Wiadomości
08:10 Pogoda poranna
08:15 Kwadrans polityczny
08:40 Komisarjat - serial
09:10 Weterynarze z sercem odc. 21 - serial
09:40 Nienasyceń odc. 10
10:10 Północ - Południe księga II odc. 4 - serial
11:10 Doktor Quinn odc. 14 s. 6 - serial
12:00 Wiadomości
12:10 Agrobiznes
12:30 Agropogoda
12:35 To się opłaca
12:55 Dziką Japonia odc. 2 - serial
14:00 Elif odc. 119 - serial
14:55 Opolo 2017 na bis - koncert
15:10 Obserwator
15:45 Wiadomości
15:55 Pogoda
16:05 W sercu miasta odc. 18 - serial
17:00 Teleexpress
17:15 Pogoda
17:25 Jaka to melodia? - rozrywka
18:00 Klan odc. 3188 - serial
18:30 Rodzina wie lepiej odc. 50 - rozrywka
18:55 Komisarjat - serial
19:30 Wiadomości
20:00 Sport
20:10 Pogoda
20:25 Riviera odc. 9 - serial
21:35 Magazyn śledczy Anity Gargas odc. 47
22:10 El Principe - dzielnica zła odc. 43 - serial
23:00 Miasto gniewu odc. 5 - serial
23:40 American Crime Story: Sprawa O.J. Simpсона odc. 9 - serial

TVP 2

19:30 Barwy szczęścia

06:05 Rod zink a. pl odc. 164 - serial
06:35 Biskup ma być nienaganny
07:05 M jak miłość odc. 149 - serial
08:00 Pytanie na śniadanie Magazyn
10:55 Panorama
11:15 Barwy szczęścia odc. 1725 - serial
11:50 Na dobre i na złe odc. 474 - serial
12:50 Tylko z tobą odc. 10 - serial
13:50 Na sygnale odc. 63 - serial
14:25 Cuda z odzysku - urządź mieszkanie za darmo odc. 8 s. 2 - rozrywka
15:20 Kulisy serialu "Barwy szczęścia" odc. 11 - serial
15:30 M jak miłość odc. 1323 - serial
16:30 Koło fortuny - rozrywka
17:05 Nadzieja i miłość odc. 38 - serial
18:00 Panorama
18:30 Sport-telegram
18:40 Pogoda
18:50 Jeden z dziesięciu - rozrywka
19:30 Barwy szczęścia odc. 1725 - serial
20:05 Barwy szczęścia odc. 1726 - serial
20:35 Na dobre i na złe - 18 lat! - serial
20:50 M jak miłość odc. 1324 - serial
21:45 Kulisy serialu "M jak miłość" - dokumentalny
21:55 Magazyn Ekspresu Reporterów - publicystyczny
23:00 Łowcy trolli - dokumentalny

tvn

19:50 Uwaga!

5:40 Mango - Teleshopping
6:50 Kuchenne rewolucje odc. 5 s. 11 - rozrywka
7:50 Doradca smaku odc. 29
8:00 Dzień Dobry TVN odc. 2108 Magazyn
10:55 Ukryta prawda odc. 817 - serial
12:00 Szkoła odc. 469 - serial
13:00 19+ odc. 170 - serial
13:30 Szpital odc. 706 - serial
14:30 Kuchenne rewolucje odc. 10 s. 3 - rozrywka
15:30 Szkoła odc. 470 - serial
16:30 19+ odc. 171 - serial
17:00 Ukryta prawda odc. 818 - serial
18:00 Szpital odc. 707 - serial
19:00 Fakty
19:35 Sport
19:45 Pogoda
19:50 Uwaga! odc. 5110
20:10 Doradca smaku odc. 30
20:15 Na Wspólnej odc. 2569 - serial
20:55 Milionerzy odc. 87 - rozrywka
21:30 Diagnoza odc. 8 - serial
22:30 Kuba Wojewódzki odc. 8 s. 12 Talk show
23:30 Superwizjer odc. 1106
0:05 366 °C odc. 7 s. 2

POLSAT

12:00 Pielęgniarki

06:00 Nowy dzień z Polsat News
08:00 Trudne sprawy odc. 540 - serial
09:00 Malanowski i Partnerzy odc. 726 - serial
09:30 Malanowski i Partnerzy odc. 727 - serial
10:00 Dzień który zmienił moje życie odc. 47 - serial
11:00 Dlaczego ja? odc. 339 - serial
12:00 Pielęgniarki odc. 267 - serial
13:00 Trudne sprawy odc. 748 - serial
14:00 Pierwsza miłość odc. 2552 - serial
14:50 Dlaczego ja? odc. 794 - serial
15:50 Wydarzenia
16:10 Pogoda
16:15 Interwencja odc. 3495
16:30 Na ratunek 112 odc. 158 - serial
17:00 Gliniarze odc. 146 - serial
18:00 Pierwsza miłość odc. 2553 - serial
18:50 Wydarzenia
19:20 Sport
19:25 Pogoda
19:30 Świat według Kiepskich odc. 396 - serial
20:05 The Brain. Genialny umysł odc. 16 - rozrywka
21:40 Looper - Pętla czasu - sensacyjny
00:05 Scenariusz na miłość - komedia romantyczna

7 tvn

16:55 Zaklinaczka duchów

05:35 Szpital odc. 176 - serial
06:35 W-11 - wydział śledczy odc. 1166 - serial
07:15 Sąd rodzinny odc. 109 - serial
08:15 Grey's Anatomy: Chirurgi odc. 10 s. 4 - serial
09:10 Brzydula odc. 119 - serial
09:45 Brzydula odc. 120 - serial
10:20 Mango - Teleshopping
11:55 Ukryta prawda odc. 451 - serial
12:55 Sąd rodzinny odc. 110 - serial
13:55 Sędzia Anna Maria Wesołowska odc. 350 - serial
14:55 Szpital odc. 177 - serial
15:55 Grey's Anatomy: Chirurgi odc. 11 s. 4 - serial
16:55 Zaklinaczka duchów odc. 17 s. 1 - serial
17:55 Brzydula odc. 121 - serial
18:30 Brzydula odc. 122 - serial
19:00 Ukryta prawda odc. 452 - serial
20:00 Przetwanie - sensacyjny
22:25 Drużyna potępionych - sensacyjny
00:35 Nie z tego świata odc. 6 s. 5 - serial

4

19:00 Policjantki i policjanci

06:00 Koszmarne tatuaże odc. 7 s. 2 - dokumentalny
06:25 Koszmarne tatuaże odc. 8 s. 2 - dokumentalny
06:55 Przygody Kota w butach odc. 22 - animowany
07:30 Kaczor Donald przedstawia odc. 9 - animowany
07:55 Przygody Kota w butach odc. 25 - animowany
08:30 Kaczor Donald przedstawia odc. 12 - animowany
09:00 V.I.P. odc. 13 - serial
10:00 Esmeralda odc. 21 - serial
11:00 Detektywi w akcji odc. 151 - serial
12:00 Detektywi w akcji odc. 97 - serial
13:00 Detektywi w akcji odc. 98 - serial
14:00 STOP Drogówka odc. 29
15:00 Dom nie do poznania odc. 167 - rozrywka
16:00 Esmeralda odc. 22 - serial
17:00 Detektywi w akcji odc. 152 - serial
18:00 Policjantki i policjanci odc. 335 - serial
19:00 Policjantki i policjanci odc. 336 - serial
20:00 Sprawiedliwi - wydział kryminalny odc. 133 - serial
21:00 Sekcja 8 - sensacyjny
23:00 Wiatry móch - animowany dla dorosłych
23:30 Wiatry móch - animowany dla dorosłych

HITY DNIA

„Przetwanie”
(2011r.) TVN 7 20:00

Samolot rozbija się na Alasce. Ośmiu ocalałych z katastrofy musi zmierzyć się z siłami natury i z sobą. Nie miałoby szans na przetrwanie, gdyby nie jeden z nich.

„Drużyna potępionych”
(2010r.) TVN 7 22:25

Piątką żołnierzy jednostki sił specjalnych zostaje wysłana z misją do boliwijskiej dżungli. Tam okazuje się, że padli ofiarą intrygi. Postanawiają dowiedzieć się, dlaczego zostali wysłani na śmierć.

puls

13:50 Zbuntowany anioł

06:00 To moje życie! odc. 145 - serial
07:00 J.A.G. - Wojskowe Biuro Śledcze odc. 14 s. 2 - serial
08:00 J.A.G. - Wojskowe Biuro Śledcze odc. 15 s. 2 - serial
09:00 Kobra - oddział specjalny odc. 5 s. 21 - serial
10:00 Napisała: morderstwo odc. 15 s. 9 - serial
11:00 Kobra - oddział specjalny odc. 6 s. 21 - serial
12:00 Agenci NCIS: Los Angeles odc. 10 s. 8 - serial
12:55 Agenci NCIS: Los Angeles odc. 14 s. 8 - serial
13:50 Zbuntowany anioł odc. 237 - serial
14:45 Zbuntowany anioł odc. 238 - serial
15:45 Lekarze na start odc. 36 - serial
16:30 Lekarze na start odc. 37 - serial
17:15 Ale numer! odc. 17 s. 3 - rozrywka
17:45 Lombard. Życie pod zastaw odc. 36 - serial
18:40 Lombard. Życie pod zastaw odc. 37 - serial
19:30 Gwiazdy lombardu odc. 473 s. 18 - serial
20:00 Zabójcy - sensacyjny
22:45 Kula w łeb - sensacyjny
00:35 Piła 3D - horror

TVP KULTURA

08:40 Informacje kulturalne

08:00 Dziennik filozofa odc. 37
08:10 Wydarzenie aktualne
08:40 Informacje kulturalne
09:00 Wrzeczono czasu - obyczajowy
10:50 Którędy po sztuce odc. 58
11:00 Polskie drogi odc. 11 - serial
13:00 Braciszek - film biograficzny
14:50 Co to konia obchodzi? - komedia
15:55 Tygodnik kulturalny
16:50 Wrzeczono czasu - obyczajowy
18:40 Studio Kultura - rozmowy
19:05 Oskar Kolberg - życie i pasja - dokumentalny
20:00 Informacje kulturalne
20:20 Krawiec Spektakl teatralny
21:55 Męskie granie - koncert
22:10 Dezerterzy odc. 59
22:40 Dziennik filozofa odc. 37
22:50 The Exploding Girl - dramat
00:20 Tlen - film muzyczny

TVP HISTORIA

08:00 Wojciech Cejrowski

06:50 Był taki dzień odc. 328
06:55 Dziewczyna z klepsydry - dokumentalny
08:00 Wojciech Cejrowski - boso przez świat odc. 22
08:35 Wszystko po krakowsku odc. 20 - koncert
09:05 W labiryncie odc. 101 - serial
09:40 Towarzysz Wiesław: od agitatora do dyktatora - dokumentalny
10:50 Życie odc. 8 - serial
11:50 Gonicie historyczny IPN odc. 4
12:30 Święte miejsca Jerozolimy - dokumentalny
13:25 Było nie minęło - kronika zwiadowców historii
14:00 Sensacje XX wieku odc. 124
14:35 Sensacje XX wieku odc. 125
15:05 Encyklopedia II wojny światowej odc. 60 - serial
15:40 Wyprawy krzyżowe odc. 2 - dokumentalny
16:40 Metryka Goździka - dokumentalny
17:45 Czas honoru odc. 22 s. 2 - serial
18:45 Kryptonim "Muzeum" - Szlak Amii Krajowej odc. 3 - serial
19:05 Ex libris Magazyn
19:20 Sensacje XX wieku odc. 132
19:50 Sensacje XX wieku odc. 153
20:30 Nowe Ateny odc. 59
21:20 Było nie minęło - kronika zwiadowców historii
21:50 Tajemnica Enigmy odc. 3 - serial
22:45 Normandia. Ostatni bohaterowie desantu odc. 1 - dokumentalny
23:45 Niepochoyany - dramat historyczny

TRAM

08:00 Informacje dnia
08:15 Polski punkt widzenia
08:35 Słowo życia - rozważanie Ewangelii dnia
08:40 Świadkowie - serial
09:10 Lodowa podróż - dokumentalny
10:00 Informacje dnia
10:15 Jak my to widzimy - z daleka widać lepiej
10:45 Tydzień z Ziemi Świętej
11:05 Mocni w wierze
11:35 Mysłąc ojczyzna
11:45 Ivato - dokumentalny
12:00 Anioł Pański
12:03 Informacje dnia
12:20 Powrót posła - spektakl teatralny
13:35 General Fieldorf "Nil"
14:00 Mojżesz - 10 przykazań odc. 44 Serial historyczny
14:50 Nowy kształt wiary - katolicyzm - dokumentalny
15:40 Moje powołanie
15:50 Ma się rozumieć
16:00 Informacje dnia
16:10 Jestem mamą
16:30 Gol dla Ghany - dokumentalny
16:50 Express studencki
17:00 Życie monastyczne odc. 2 - serial
17:30 Okiem kamery
18:00 Anioł Pański
18:05 Informacje dnia
18:15 Rozmowy niedokończone
19:25 Święty na każdy dzień
19:30 Każdy maluch to potrafi - program dla dzieci
19:45 Modlitwa z telefonicznym udziałem dzieci
20:00 Informacje dnia
20:20 Różaniec
20:50 Mysłąc ojczyzna
21:00 Apel Jasnogórski z kaplicy Cudownego Obrazu Matki Bożej Częstochowskiej na Jasnej Górze
21:20 Informacje dnia
21:40 Polski punkt widzenia
22:00 Wiera czyni cuda - dokumentalny

HITY DNIA

**„Dopóki piłka w grze”
(2012r.) TVN 7 20:00**

Gus był łowcą talentów bejsbolowych. Gdy szefowie Atlanta Braves nie chcą zaproponować mu kontraktu na kolejny sezon, Gus wyrusza za miasto, żeby sprawdzić dobrze zapowiadającego się zawodnika.

**„Wielkie wesele”
(2013r.) TV 4 23:25**

Rozwiedzeni przed 10 laty Ellie i Don spotykają się na ślubie adoptowanego syna. Gościem ma być też jego biologiczna matka. Dla dobra Alejandra Don i Ellie muszą udawać, że są szczęśliwą parą.

TVP 1

11:05 Doktor Quinn

05:55 Dzień dobry Polsko!
08:00 Wiadomości
08:10 Pogoda poranna
08:15 Kwadrans polityczny
08:40 Komisarjat - serial
09:10 Sonda II
odc. 63 program popularnonaukowy
09:40 Jak to działa?
odc. 115 program popularnonaukowy
10:15 Północ - Południe księga II
odc. 5- serial
11:05 Doktor Quinn odc. 15 s. 6- serial
12:00 Wiadomości
12:10 Agrobiznes
12:30 Agropogoda
12:35 Magazyn
12:55 Dzika Japonia odc. 3 - serial
14:00 Elif odc. 120- serial
14:55 Opole 2017 na bis - koncert
15:10 Obserwator
15:45 Wiadomości
15:55 Pogoda
16:05 W sercu miasta odc. 19- serial
17:00 Teleexpress
17:15 Pogoda
17:25 Jaka to melodia? - rozrywka
18:00 Klan odc. 3189 - serial
18:30 Rodzina wie lepiej
odc. 51 - rozrywka
18:55 Komisarjat - serial
19:30 Wiadomości
20:00 Sport
20:10 Pogoda
20:25 Wielki test o Europie Quiz
21:55 Kim Philby:
najbardziej osobista zdrada
odc. 1 - serial
23:00 Twierdza - sensacyjny

TVP 2

11:10 Barwy szczęścia

06:00 Rod zink a. pl odc. 165 - serial
06:35 Pozyteczni.pl
07:05 M jak miłość odc. 150- serial
08:00 Pytanie na śniadanie
10:55 Panorama
11:10 Barwy szczęścia
odc. 1726- serial
11:45 Na dobre i na złe odc. 475- serial
12:45 Tylko z tobą odc. 11- serial
13:45 Na sygnale odc. 64- serial
14:20 Nasz dziwny świat
odc. 8 - serial
15:20 Kulisy serialu
"Barwy szczęścia"
odc. 11 - serial
15:30 M jak miłość odc. 1324- serial
16:30 Koło fortuny - rozrywka
17:05 Nadzieja i miłość odc. 39- serial
18:00 Panorama
18:30 Sport-telegram
18:40 Pogoda
18:50 Jeden z dziesięciu - rozrywka
19:30 Barwy szczęścia
odc. 1726- serial
20:05 Barwy szczęścia
odc. 1727- serial
20:45 Na dobre i na złe odc. 683- serial
21:50 Na sygnale odc. 160- serial
22:25 Odrobina nieba
- film fantastyczny
00:25 O mnie się nie martw
odc. 85 s. 7 - serial

tvn

19:50 Uwaga!

05:40 Mango - Telezakupy
06:50 Kuchenne rewolucje
odc. 6 s. 11 - rozrywka
07:50 Doradca smaku odc. 30
08:00 Dzień Dobry TVN odc. 2109
10:55 Ukryta prawda odc. 818 - serial
12:00 Szkoła odc. 470 - serial
13:00 19+ odc. 171 - serial
13:30 Szpital odc. 707 - serial
14:30 Kuchenne rewolucje
odc. 11 s. 3 - rozrywka
15:30 Szkoła odc. 471 - serial
16:30 19+ odc. 172 - serial
17:00 Ukryta prawda odc. 819 - serial
18:00 Szpital odc. 708 - serial
19:00 Fakty
19:35 Sport
19:45 Pogoda
19:50 Uwaga! odc. 5111
20:10 Doradca smaku odc. 31
20:15 Na Wspólnej odc. 2570- serial
20:55 Milionerzy odc. 88 - rozrywka
21:30 Azja Express
odc. 8 s. 2 - rozrywka
23:00 Kiler-ów 2-óch
- komedia kryminalna

POLSAT

09:00 Malanowski i Partnerzy

06:00 Nowy dzień z Polsat News
08:00 Trudne sprawy
odc. 541 - serial
09:00 Malanowski i Partnerzy
odc. 728 - serial
09:30 Malanowski i Partnerzy
odc. 729 - serial
10:00 Dzień który zmienił moje życie
odc. 48 - serial
11:00 Dlaczego ja? odc. 340 - serial
12:00 Pielęgniarki odc. 268 - serial
13:00 Trudne sprawy
odc. 749 - serial
14:00 Pierwsza miłość
odc. 2553- serial
14:50 Dlaczego ja? odc. 795 - serial
15:50 Wydarzenia
16:10 Pogoda
16:15 Interwencja odc. 3496
16:30 Na ratunek 112
odc. 159 - serial
17:00 Gliniarze odc. 147 - serial
18:00 Pierwsza miłość
odc. 2554- serial
18:50 Wydarzenia
19:20 Sport
19:25 Pogoda
19:30 Świat według Kiepskich
odc. 397 - serial
20:05 Świat według Kiepskich
odc. 524 - serial
20:40 Supermodelka Plus Size
odc. 8 - rozrywka
22:10 Scenariusz na miłość
- komedia romantyczna
00:40 Happy-Go
-Lucky czyli co nas
uszczęśliwia
- komediodramat

7 tvn

14:55 Szpital

05:20 Ukryta prawda odc. 54 - serial
06:20 Szpital odc. 177 - serial
07:15 Sąd rodzinny odc. 110 - serial
08:15 Grey's Anatomy: Chirurgi
odc. 11 s. 4- serial
09:10 Brzydula odc. 121- serial
09:45 Brzydula odc. 122- serial
10:20 Mango - Telezakupy
11:55 Ukryta prawda odc. 452 - serial
12:55 Sąd rodzinny odc. 111 - serial
13:55 Sędzia Anna Maria Wesołowska
odc. 351 - serial
14:55 Szpital odc. 178 - serial
15:55 Grey's Anatomy: Chirurgi
odc. 12 s. 4- serial
16:55 Zaklinaczka duchów
odc. 18 s. 1 - serial
17:55 Brzydula odc. 123- serial
18:30 Brzydula odc. 124- serial
19:00 Ukryta prawda odc. 453 - serial
20:00 Dopóki piłka w grze - dramat
22:20 The Following odc. 11 s. 3 - serial
23:25 Wielkie wesele - komedia

4

18:00 Policjantki i policjanci

06:00 Koszmarne tatuaże
odc. 9 s. 2 - dokumentalny
06:25 Koszmarne tatuaże
odc. 10 s. 2 - dokumentalny
06:55 Przygody Kota w butach
odc. 23 - animowany
07:30 Kaczor Donald przedstawia
odc. 10 - animowany
07:55 Przygody Kota w butach
odc. 26 - animowany
08:30 Kaczor Donald przedstawia
odc. 13 - animowany
09:00 V.I.P. odc. 14 - serial
10:00 Esmeralda odc. 22 - serial
11:00 Detektywi w akcji
odc. 152 - serial
12:00 Detektywi w akcji
odc. 99 - serial
13:00 Detektywi w akcji
odc. 100 - serial
14:00 STOP Drogówka odc. 30
15:00 Dom nie do poznania
odc. 168 - rozrywka
16:00 Esmeralda odc. 23 - serial
17:00 Detektywi w akcji
odc. 153 - serial
18:00 Policjantki i policjanci
odc. 336- serial
19:00 Policjantki i policjanci
odc. 337- serial
20:00 Sprawiedliwi
- wydział kryminalny
odc. 134 - serial
21:00 Zbaw nas ode złego - horror
23:30 Władczy móch
- animowany dla dorosłych
00:00 Władczy móch
- animowany dla dorosłych

puls

10:00 Napisala: morderstwo

06:00 To moje życie! odc. 146 - serial
07:00 J.A.G.
- Wojskowe Biuro Śledcze
odc. 15 s. 2 - serial
08:00 J.A.G.
- Wojskowe Biuro Śledcze
odc. 1 s. 3 - serial
09:00 Kobra - oddział specjalny
odc. 6 s. 21 - serial
10:00 Napisala: morderstwo
odc. 16 s. 9 - serial
11:00 Kobra - oddział specjalny
odc. 7 s. 21 - serial
12:00 Agenci NCIS: Los Angeles
odc. 11 s. 8 - serial
12:55 Agenci NCIS: Los Angeles
odc. 15 s. 8 - serial
13:50 Zbuntowany anioł
odc. 239 - serial
14:45 Zbuntowany anioł
odc. 240 - serial
15:45 Lekarze na start odc. 37- serial
16:30 Lekarze na start odc. 38- serial
17:15 Ale numer! odc. 18 s. 3 - rozrywka
17:45 Lombard. Życie pod zastaw
odc. 37- serial
18:40 Lombard. Życie pod zastaw
odc. 38- serial
19:30 Gwiazdy lombardu
odc. 315 s. 15 - serial
20:00 Siedem lat w Tybecie
- film przygodowy
01:00 Zagadka przeszłości
- sensacyjny

TVP KULTURA

08:40 Informacje kulturalne

8:00 Dziennik filozofa odc. 38
8:05 Szlakiem Kolberga
odc. 13 - magazyn kulturalny
8:40 Informacje kulturalne
8:55 Pajęczarki - komedia
11:00 Daleko od szosy odc. 1- serial
12:25 Awantura o Basię
- film dla dzieci
14:25 W domu - obyczajowy
15:10 Którędy po sztukę odc. 58
15:20 Dranie w kinie odc. 8 Magazyn
16:05 Pajęczarki - komedia
18:05 Studio Kultura - rozmowy
18:25 Czarna skrzynka
- dokumentalny
20:00 Informacje kulturalne
20:20 Przeszłość
- dramat psychologiczny
22:35 Męskie granie - koncert
22:50 Pegaz odc. 53
- magazyn kulturalny
23:45 Dziennik filozofa odc. 38
0:00 Jedna scena odc. 24
- magazyn kulturalny

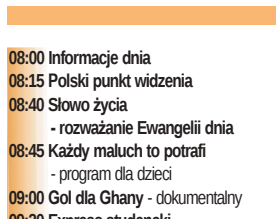
TVP HISTORIA

19:10 Sensacje XX wieku

06:50 Był taki dzień odc. 329
06:55 Metryka Goździka
- dokumentalny
08:00 Wojciech Cejrowski
- boso przez świat odc. 23
08:35 Wszystko po krakowsku
odc. 21 - koncert
09:10 W labiryncie odc. 102 - serial
09:40 Jurek Kukuczka
- pożegnanie 1989
- magazyn sportowy
10:15 Daleko i blisko odc. 5
10:30 Ex libris
10:45 Armia Polska we Francji
- dokumentalny
11:50 Spór o historię odc. 21
12:30 Zdobywcy Karpat odc. 5 - serial
12:55 Zdobywcy Karpat odc. 6 - serial
13:15 Ex libris
13:30 Było nie minęło
- kronika zwiadowców historii
14:05 Sensacje XX wieku odc. 132
14:35 Sensacje XX wieku odc. 153
15:10 Encyklopedia
II wojny światowej
odc. 81 - serial
15:35 Normandia.
Ostatni bohaterowie desantu
odc. 1 - dokumentalny
16:35 Polskie nadzieje
węgierska krew - dokumentalny
17:10 Tajemnice zamki i podziemia
odc. 3
17:40 Czas honoru
odc. 23 s. 2 - serial
18:40 Śladami zbrodni
i walki 1944-1956
odc. 13 - serial
19:10 Sensacje XX wieku odc. 133
19:40 Sensacje XX wieku odc. 149
20:10 Było nie minęło
- kronika zwiadowców historii
20:40 Historia świata według
Andrew Marra
odc. 7 - dokumentalny
21:45 Tajemnica Enigmy
odc. 4 - serial
22:40 Katarina Witt
- Najpiękniejsza Twarz
Komunizmu - dokumentalny
23:40 Cichy Don - dramat

TRAM

08:00 Informacje dnia
08:15 Polski punkt widzenia
08:40 Słowo życia
- rozważanie Ewangelii dnia
08:45 Każdy maluch to potrafi
- program dla dzieci
09:00 Gol dla Ghany - dokumentalny
09:20 Express studencki
09:25 Sanktuaria polskie
09:45 Święty na każdy dzień
09:50 Refleksje nad Psalmem XXIII
odc. 3 - serial
10:00 Audycja Generalna Ojca Świętego Fr
11:00 Świat na wyciągnięcie ręki
odc. 26 - serial
11:25 Myśląc ojczyzna
11:35 Notacje historyczne
- historia pamięć świadkowie
12:00 Anioł Pański
12:03 Informacje dnia
12:20 Piękna droga - dokumentalny
13:45 Wiara czyni cuda
- dokumentalny
15:50 Ma się rozumieć
16:00 Informacje dnia
16:10 Na zdrowie
16:30 Z nami bezpiecznie odc. 9
16:45 Urugwaj
17:00 Po stronie prawdy
18:00 Anioł Pański
18:05 Informacje dnia
18:15 Rozmowy niedokończone
19:25 Święty na każdy dzień
19:30 Przygody Mobilków
- animowany
19:45 Modlitwa z telefonicznym
udziałem dzieci
20:00 Informacje dnia
20:20 Różaniec
20:50 Myśląc ojczyzna
21:00 Apel Jasnogórski z kaplicy
Cudownego Obrazu
Matki Bożej Częstochowskiej
na Jasnej Górze
21:20 Informacje dnia
21:40 Polski punkt widzenia
22:00 Mam w sobie siłę - obyczajowy
23:35 Zostawić ślad...

Dobrze zjeść

Pierwsze kroki w kuchni, czyli uczniowie Zespołu Szkół w Kowalewie Pomorskim proponują...

SAŁATKA ZIEMNIA CZANA

Składniki

- 1 kg ziemniaków
- 5 ogórków kiszonych
- 2 czerwone cebule
- pęczek koperku
- pęczek natki pietruszki
- pół puszki kukurydzy
- zielona papryka
- 5 łyżek majonezu
- ząbek czosnku
- sól, pieprz

Sposób wykonania:

Ziemniaki ugotować w mundurkach, wystudzić, pokroić w grubą kostkę. Kiszzone ogórki, paprykę i czerwoną cebulę pokroić w drobniejszą kostkę. Szczypior i koper posiekać. Kukurydzę odsączyć z zalewy. Majonez wymieszać z czosnkiem. Wszystkie przygotowane składniki połączyć, doprawić do smaku solą i pieprzem. Można udekorować natką pietruszki lub szczypiorkiem. Przed podaniem schłodzić.

Smacznego!

Dawid Dunajski i Paweł Fałczyński zapraszają do degustacji sałatki ziemniaczanej

8		2					3	7
		3						
5	7				8		4	2
3	2		5					6
1			9		6			8
6					7		1	5
9	4		2				6	3
						5		
7	3					2		9

			5					
	3			4		1		
		1	3		6			9
5	4				2		1	
7		6		3		4		5
	2		4				9	6
9			7		1	8		
		8		9			7	
					3			

POGODA

CZW. 19.10.2017	DZIEŃ NOC temperatura: 18 12 °C opady: 0 0 mm ciśnienie: 1015 1020 hPa wiatr: 8 13 km/h
PT. 20.10.2017	DZIEŃ NOC temperatura: 19 11 °C opady: 0,1 1 mm ciśnienie: 1015 1020 hPa wiatr: 16 40 km/h
SOB. 21.10.2017	DZIEŃ NOC temperatura: 16 13 °C opady: 0 0 mm ciśnienie: 1013 1015 hPa wiatr: 18 40 km/h
NIEDZ. 22.10.2017	DZIEŃ NOC temperatura: 14 12 °C opady: 8 10 mm ciśnienie: 1010 1015 hPa wiatr: 16 40 km/h
PN. 23.10.2017	DZIEŃ NOC temperatura: 10 9 °C opady: 1 2 mm ciśnienie: 1013 1015 hPa wiatr: 27 50 km/h
WT. 24.10.2017	DZIEŃ NOC temperatura: 14 10 °C opady: 7 10 mm ciśnienie: 1010 1015 hPa wiatr: 27 50 km/h
ŚR. 25.10.2017	DZIEŃ NOC temperatura: 17 11 °C opady: 0 0 mm ciśnienie: 1014 1016 hPa wiatr: 14 25 km/h

KRZYŻÓWKA PANORAMICZNA

Bardzo gorąca ciecz, wrzątek.	Narodowość Zorby		Lekceważąco o młodym oficerze; oficer niskiej rangi.	Gwarancja, zapewnienie.	Kobieta kompilator.		Odchody, ekstremita	Dźwięk powstający przy uderzeniu o siebie przedmiotów		Kolega, kompan.	
	Potocznie: woda z kranu.				Okoliczność powodująca coś, będąca przyczyną czegoś; powód, racja.				4		
Przekształcanie jakiegoś systemu,								Proszek do prania		Spół.: nasiona kakaowca; proszek z tych nasion używany jako podstawowy składnik do wyrobu czekolady.	
Wędrowny sztucznik,					Zool.: zwierzę z gromady kręgowców zmieniającepl-nych, np. żaba,					2	
		3									
Pojazd do przewożenia dziecka.		Techn.: obcęg.					Jedną drugą myje				
					Rel.: ogół świeckich						
					Imię żeńskie - 15.XII.						
Zakład gastronomiczny, w którym się podaje kawę, herbatę, napoje i		Kłuta lub szarpana					Rzymski bóg miłości		Cerkiewny obraz		Zawartość kasy; pieniądze, kapitał.
		Ekon.: niem. i fińska moneta			Geogr.: Włochy.						
					Geogr.: państwo na Płw. Arabskim						
1											
Roślina włóknodajna	Zarządca folwarku							Upięte włosy			
	Mała Elżbieta					10		Mruczek			
			Geogr.: państwo w pn.-zach.							Jednostka oporu elektrycznego	
			Japońska gra planszowa								
Sport: system rozgrywek każdy z każdym; np. I lub II piłkarska.					Mit. gr.: tytan, ojciec Zeusa.						8
Konanie							Przenosić: przeszkoda, zawada.		9		
					5	6					

1 2 3 4

5 6 7

8 9 10 11

DOBRCZE TO WIEDZIEĆ

System CEPiK 2.0 z podpisem prezydenta

Prezydent podpisał nowelizację ustawy o ruchu drogowym, która zakłada przyspieszenie wejścia w życie przepisów o systemie CEPiK 2.0 w zakresie Centralnej Ewidencji Pojazdów. Po zmianach za badanie techniczne dopuszczające pojazd do ruchu trzeba będzie zapłacić przed jego przeprowadzeniem. Przewidziano jednak wyjątek: rozliczenie usługi na podstawie faktury VAT z odroczonym terminem płatności.

Opłata za wpis do rejestru żłobków nie przekroczy 1 tys. zł

Od nowego roku, w wyniku zmian w prawie, maksymalna kwota opłaty za wpis do rejestru żłobków i klubów dziecięcych wyniesie 1 tys. zł. Zgodnie z ustawą o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3, opłata stanowi dochód własny gminy, a określenie jej wysokości należy do obowiązków rady gminy. Do tej pory kwota ta nie mogła być wyższa niż 50 proc. minimalnego wynagrodzenia za pracę. W 2018 roku minimalne wynagrodzenie wyniesie 2,1 tys. zł.

20 groszy za torbę foliową

Na stronach Rządowego Centrum Legislacji pojawił się projekt rozporządzenia w związku z nowelizacją ustawy o gospodarce opakowaniami i odpadami opakowaniowymi. Resort środowiska proponuje, by opłata recyklingowa za jedną sztukę lekkiej torby z tworzywa sztucznego wynosiła 20 groszy. Bezpłatne będą tzw. zrywki, służące do pakowania owoców, warzyw czy mięsa. Opłata ma zacząć obowiązywać od nowego roku. Nowe prawo wdraża unijne dyrektywy ws. ograniczenia stosowania reklamówek.

Pieniądze na własny biznes

Samorząd województwa organizuje informacyjne spotkania terenowe, na których można dowiedzieć się, jak zdobyć środki z Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko-Pomorskiego na założenie własnej firmy czy podniesienie kwalifikacji. W piątek 20 października takie spotkanie, pod hasłem „Jestem swoim szefem”, odbędzie się w urzędzie miasta w Golubiu-Dobrzyniu, w godz. 9.00-12.00. Szczegóły pod adresem: www.mojregion.eu.

Szerszy dostęp do języka migowego?

W ubiegłym tygodniu senackie komisje, na wspólnym posiedzeniu, pracowały nad projektem ustawy rozszerzającej dostęp do tłumaczy języka migowego. Zgodnie z propozycją, policja, straż pożarna, straż gminna a także niektóre jednostki systemu ratownictwa medycznego miałyby obowiązek umożliwienia potrzebującym osobom skorzystania z tłumacza języka migowego. Prace mają trwać w kolejnych tygodniach, a rozwiązania miałyby wejść w życie po trzech miesiącach od dnia ogłoszenia.

W sejmie o kredytobiorcach

Do Komisji Finansów Publicznych trafił prezydencki projekt nowelizacji ustawy o wsparciu dla kredytobiorców znajdujących się w trudnej sytuacji. Pomysł Andrzeja Dudy dwukrotnie podnosi minimum dochodowe umożliwiające wnioskowanie o pomoc z tzw. Funduszu Wspierającego. O pomoc będzie można ubiegać się, gdy koszty kredytów przekraczają 50 proc. dochodów (dotąd było 60 proc.) oraz gdy utraciło się pracę. Zwiększy się też wysokość comiesięcznego wsparcia z 1,5 tys. do 2 tys. zł oraz wydłużony zostanie okres jego udzielania z 18 do 36 miesięcy, a także bezprocentowej spłaty wsparcia z 8 do 12 lat.

ZUS ostrzega przed oszustami

Od października obowiązuje nowe prawo, obniżające wiek emerytalny do 60 lat dla kobiet i 65 lat dla mężczyzn. Zmiany dały pole do działania oszustom, którzy składają wizyty w mieszkaniach, podają się za pracowników ZUS-u i proponują obliczenie wysokości emerytur. Instytucja przypomina, że przedstawiciel ZUS-u może złożyć niezapowiedzianą wizytę wyłącznie w celu przeprowadzenia kontroli wykorzystania zwolnień lekarskich. W innym przypadku ZUS informuje o wizycie wcześniej, pisemnie. Pracownicy nie składają też ani telefonicznych, ani osobistych propozycji płatnego wypełnienia wniosków (np. o ponowne przeliczenie emerytury). Jeżeli ktokolwiek ma wątpliwości co do tożsamości osoby podającej się za pracownika ZUS-u, powinien skontaktować się z najbliższą placówką ZUS-u lub z Centrum Obsługi Telefonicznej pod nr. tel. 22 560 16 00.

Nie tylko Wadowice

PODRÓŻE ➤ Podhale to region, w którym wielokrotnie gościł Jan Paweł II. Niektóre z odwiedzanych przez niego miejscowości warto poznać

Sanktuarium Matki Boskiej Ludźmierskiej

Rodzinne Wadowice Karola Wojtyły to niewielka miejscowość położona na południu Polski, zamieszkiwana przez około 20 tys. mieszkańców. Będąc tam, należy odwiedzić **dom rodzinny Jana Pawła II**, w którym znajduje się muzeum poświęcone jego osobie. Inicjatorem powołania do życia tej placówki był ksiądz infułat Edward Zacher, wieloletni katecheta Karola Wojtyły, a także kardynał Franciszek Macharski. Powstała ona w 1984 roku. Budynek, w którym mieszkali Wojtyłowie znajdował się przy ul. Kościelnej 7 (dawniej Rynek 2). Rodzina zajmowała dwa pokoje i kuchnię. Właśnie tutaj w 1920 roku urodził się Karol Wojtyła, późniejszy papież i przebywał do 1938 roku. W 1929 r. stracił matkę, a w 1932 brata. W 1938 roku wraz z ojcem zamieszkał w Krakowie, gdzie podjął studia.

Późniejsze muzeum kilkakrotnie zmieniał właściciel. W latach 1980-82 przeszło kapitalny remont. Na 64. rocznicę urodzin Jana Pawła II ekspozycja w domu rodzinnym była gotowa. Była to wystawa biograficzna, do najcenniejszych eksponatów należy zaliczyć: obrazek-pamiątkę Pierwszej Komunii Świętej; szkaplerz, który otrzymał od Ojców Karmelitów z Wadowic; obrazek z prymicji z własnoręcznym podpisem; dwa osobiste różańce, w tym ten otrzymany od siostry Łucji z Fatimy. W 1998 roku stała ekspozycja rozszerzyła się na kolejne dwa pokoje. Umieszczono w nich liczne fotografie, dokumentujące pielgrzymki papieża do Polski. Muzeum opiekowały się Siostry Nazaretanki, które musiały rocznie przyjąć 300-400 tys. osób z całego świata. Zaczęto myśleć o rozbudowie placówki. Całą kamienicę od jej ostatniego właściciela Chaima Bałamutha odkupiła Fundacja Ryszarda Krauze, a następnie budynek trafił do archidiecezji krakowskiej.

Rozbudowę muzeum zaplanowano na lata 2007-2013. Zwiększono metraż wystawienniczy z 200 do 1200 metrów i wydzielono 17 stref, m.in. „Mała Ojczyzna”, „Mieszkanie Wojtyłów”, „Tryptyk Rzymski” czy też „Testament” i „Koniec”. Dzięki multimedialnej wystawie możemy na nowo odkryć życie, działalność i nauczanie człowieka, który zmienił świat.

Będąc w Wadowicach należy również odwiedzić **bazylikę Ofiarowania Najświętszej Maryi Panny**. Pierwsze wzmianki o kościele pochodzą z 1325 roku. Była to niewielka drewniana świątynia, która spłonęła w 1440 roku. W XV wieku pobudowano nowy, murywany kościół, strawiony również przez ogień w 1726 roku. Wybudowano następny, a w 1836 roku otrzymał tytuł Ofiarowania Najświętszej Maryi Panny. W XIX i XX w. był wielokrotnie przebudowywany. Papież Jan Paweł II podczas swoich pielgrzymek do kraju chętnie go odwiedzał. Był tu również jego następca, Benedykt XVI.

Kalwaria Zebrzydowska to sanktuarium pasyjno-maryjne bernardynów, położone niedaleko Wadowic. Papież pielgrzymował tu wielokrotnie. Powstało na początku XVII wieku jako fundacja Mikołaja Zebrzydowskiego. Składa się z barokowej bazyliki, gdzie umieszczony jest cudowny wizerunek Matki Bożej, klasztoru i zespołu kościołów oraz kaplic w stylu barokowym. Jest zbudowane na wzór jerozolimskiej kalwarii. Sanktuarium opiekują się franciszkanie. Oni otrzymali te tereny na własność od fundatora i założyciela w 1602 roku.

Na terenie sanktuarium znajdują się dróżki kalwaryjskie, na których odbywa się kult męki pańskiej. To specjalne nabożeństwo odprawiane przy 28 stacjach (rozszerzona wersja drogi krzyżowej,

na której rozważana jest z wielką starannością męka Chrystusa). Najbardziej uroczysty charakter ma w okresie wielkiego tygodnia, kiedy scenariusz jest rozpisany na kilka dni, a w poszczególnych scenach biorą udział pątnicy oraz franciszkanie.

Sanktuarium to też miejsce kultu maryjnego – jego początki datuje się na 1641 rok, kiedy w kościele umieszczono obraz Matki Boskiej Kalwaryjskiej. Główne uroczystości, największe w Polsce, przypadają na 15 sierpnia.

Do Kalwarii chętnie udają się pielgrzymki, między innymi Pielgrzymka Rodziny Archidiecezji Krakowskiej. Mały Karol Wojtyła przybywał tu z ojcem, a później jako kapłan i papież. W 1997 r. ofiarował sanktuarium złotą różę – wyraz wdzięczności wobec Maryi, która była w jego życiu od zawsze. Od 1999 roku Kalwaria Zebrzydowska została wpisana na listę Światowego Dziedzictwa Kultury UNESCO.

Sanktuarium Matki Boskiej Ludźmierskiej znajduje się nad brzegiem Czarnego Dunajca, we wsi Ludźmierz, niedaleko Nowego Targu. Słynna figura Matki Boskiej w okresie II wojny światowej była zamurowana w kościele, w ten sposób ocalono ją przed rabunkiem. Podczas koronacji w 1963 roku przez kardynała Stefana Wyszyńskiego z rąk Matki Boskiej wypadło berło, które złapał ówczesny biskup krakowski Karol Wojtyła.

Kult maryjny w Ludźmierzu datowany jest na początek XVII wieku, a Ludźmierska Madonna uważana jest za Królową Podhala.

Przy bazylice znajduje się ogród różańcowy z 15 kapliczkami. Przed kościołem znajdziemy cudowne źródło, jest także Dom Pielgrzyma, w którym można się zatrzymać na dłużej.

Tekst i fot. (Maw)

Pomnik papieża w Ludźmierzu

Jedna z ekspozycji w papieskim muzeum

Rynek w Wadowicach

Pierwotne wejście do muzeum – domu rodzinnego Jana Pawła II

HOROSKOP

Koziorożec
(22.12-19.01)

Będziesz szukał towarzystwa ciekawych, kreatywnych osób, na pewno nie przyjmiesz zaproszeń od nudnych znajomych. Rozpiera cię energia, chcesz nauczyć się lub dowiedzieć czegoś nowego. Z łatwością poradzisz sobie z obowiązkami zawodowymi. Po pracy będziesz zastanawiał się, jak zmienić aranżację mieszkania lub zajmiesz się porządkami w ogrodzie.

Wodnik
(20.01-18.02)

Wyjątkowo dobry czas na rozwój twojej kariery. Przeanalizuj swoje znajomości i informacje, które ostatnio posiadałeś. Dzięki nim uda ci się zdobyć lepiej płatną pracę. Weekend poświęć na odpoczynek. Ktoś ze znajomych będzie namawiał cię na wyjazd. Skorzystaj z zaproszenia, zabawa będzie świetna, a ty naładujesz baterie. W sprawach sercowych bez zmian.

Ryby
(19.02-20.03)

Czeka cię wiele nerwów i dyskusji nad kwestiami, które nie są warte uwagi. Wykaż cierpliwość, nie wypowiadaj się, jeśli nie musisz i czekaj. Sytuacja wkrótce się wyklaruje, może nawet narodzić się ciekawe pomysły. W domu staraj się nie rozmawiać o pracy, poświęć czas na przyjemności, zamiast zadreżać się humorem niezadowolonego szefa.

Baran
(21.03-20.04)

Wróci optymizm i okaże się, że problemy nie są jednak tak ogromne, jak do niedawna ci się wydawało. Docenisz wsparcie ze strony przyjaciół i bliskich. Może nawet zorganizujesz spotkanie, by im podziękować. Skoro wreszcie doceniasz swoje umiejętności i talenty, postaraj się je rozwijać. Możesz zapisać się na kurs językowy albo warsztaty plastyczne.

Byk
(21.04-21.05)

Bardzo pracowity tydzień. Zamiast narzekać na liczbę zadań, weź się za ich realizację. Odhaczaj po kolei te wykonane, a będziesz mieć poczucie kontroli nad sytuacją. Patrz na ręce współpracownikom, bo ktoś może popełnić poważny błąd, a naprawianie konsekwencji będzie żmudne. W sprawach sercowych wiosna, zaplanujcie wspólne wieczorne wyjście.

Bliźnięta
(22.05-20.06)

Uważnie rozglądaj się dookoła, bo ktoś będzie chciał wykorzystać twoje dobre serce i zaangażowanie. Będzie ci prawili komplementy lub użalał się nad sobą, żebyś przejął jego zadania. A on w tym czasie będzie... odpoczywał. Nie daj się wkręcić w taką sytuację. Koniecznie zaplanuj randkę, bo planety sprzyjają miłosnym podbojom.

Rak
(21.06-22.07)

Zaleje cię fala rozmaitych wiadomości i propozycji. Będzie tego tak dużo, że poczujesz się przytłoczony. Na dodatek szef będzie naciskał, byś zajął stanowisko w sprawie, z którą nie chcesz mieć do czynienia. W tym tygodniu uważaj na to, co mówisz. Z powodu plotek możesz mieć spore kłopoty zawodowe. W weekend odpocznij od wszystkiego i wszystkich.

Lew
(23.07-22.08)

W najbliższych dniach będziesz brylować w towarzystwie, zarówno prywatnie, jak i zawodowo. Znajomi wyciągną cię na imprezę, a w pracy będziesz reprezentować firmę na ważnej konferencji. Wszędzie wypadniesz więcej niż dobrze, co da ci powód do satysfakcji. Niestety, zaniedbasz obowiązki domowe. Poświęć im choć jeden dzień, dla równowagi.

Panna
(23.08-22.09)

Szczęście ci sprzyja, przyda się jeszcze dobry humor. Przejrzyj listę kontaktów w telefonie i odezwij się do znajomych. Pozwól sobie na trochę przyjemności, wyluzuj. Obowiązki nie uciekną, ale też nie musisz być ze wszystkim na bieżąco. Ten czas poświęć tylko sobie.

Waga
(23.09-23.10)

Ostatnio czujesz się zmęczona, więc powinnaś odpocząć kilka dni. Jeśli masz taką możliwość, weź urlop. Zaszij się w domu z kubkiem ciepłej herbaty i książką, bądź wykup wycieczkę last minute i wyjedź wygrzać się na plaży. Nie rób nic na siłę, powoli uzupełniaj zapasy energii.

Skorpion
(24.10-21.11)

Będziesz miał przytyły szczerości oraz odwagi i postanowisz oznajmić otoczeniu, co ci przeszkadza. Twoje uwagi zostaną życzliwie przyjęte, poczujesz ulgę. Ale nie trzymaj się na siłę swoich przekonań, jeśli okaże się, że nie masz racji. Wolny czas poświęć na sport.

Strzelec
(22.11-21.12)

Niech przeciwnicy mają się na baczności, bo pokażesz im, że potrafisz postawić na swoim. W sprawach zawodowych poczujesz się nieco zdezorientowany, intuicja podpowiada ci, że szef coś ukrywa. Zamiast się z tym gryźć, poproś o rozmowę i zapytaj wprost, o co chodzi.

Kolorowanki dla dzieci

Odwiedzili partnerskie Syke

WĄBRZEŹNO ➤ Na początku października grupa wąbrzeskich seniorów, w ramach realizowanego programu „Porozumienie Seniorzy na Rzecz Partnerstwa”, spędziła kilka dni w zaprzyjaźnionym Syke. Wizyta stanowiła okazję do wzmacniania integracji oraz poznania uroków miasteczka za zachodnią granicą

– Nasz wyjazd miał na celu pogłębianie współpracy, zacieśnienie przyjaźni, a także aktywizację społeczno-kulturalną seniorów miast partnerskich Wąbrzeźna i Syke – wyjaśnia Stanisław Bączkowski.

Większość uczestników polsko-niemieckiej wymiany po raz pierwszy odwiedziła partnerskie miasto. Do Syke wyjechali członkowie Uniwersytetu Trzeciego Wieku, członkinie Klubu Aktywnych Kobiąt oraz grupa emerytowanych policjantów, w sumie 27 osób.

– Podróż była dość trudna, szczególnie dawała się nam we znaki wichura, która targała autobusem, ale dzięki doświadczonemu kierowcy panu Markowi wieczorem szczęśliwie dojechaliśmy na miejsce – opowiada Bączkowski. – Zostaliśmy zakwaterowani w miejscowych rodzin. Nowi uczestnicy wyjazdu byli bardzo zainteresowani nawiązywaniem znajomości, zaś poprzedni bywalcy radośnie witali się z przyjaciółmi – relacjonuje

przewodniczący UTW.

Po oficjalnym spotkaniu z burmistrzem Syke, panią Suse Laue, delegacja udała się na zwiedzanie miasteczka oraz okolicznych miejscowości. Wieczór stanowił okazję do występów artystycznych.

– Zaśpiewał chór senierek z Syke, a nasze panie z Klubu Aktywnych Kobiąt zaprezentowały się w dwóch tańcach: hiszpańskim i greckim. Ich występ zrobił furorę, tancerki otrzymały wielki aplauz.

Nasza wąbrzeska grupa zaprezentowała ponadto wspólny śpiew, wykonaliśmy kilka piosenek biesiadnych – mówi pan Stanisław.

Ponadto grupa policyjnych emerytów spotkała się z przedstawicielami emeryckiego środowiska policyjnego z Syke. Panowie rozmawiali o przyszłej współpracy.

– Zwiedziliśmy także „Centrum kompetencyjne” – tłumaczy przewodniczący UTW. – Jest to ośrodek wybudowany i utrzymywany przez

miasto, w którym prezentowane są wszelkie udogodnienia, jakie mogą być instalowane w domach, aby pomagały seniorom o różnych stopniach niepełnosprawności. Po prostu w każdym okresie życia dom bez barier.

Grupa miała również czas wolny na zakupy, a także na spotkania z gospodarzami, którzy dla swoich gości przygotowali dodatkowe atrakcje. Pożegnalne spotkanie odbyło się w Domu Strażaka w Hen-

stedt. Były toasty, przemówienia, podziękowania i wspólne śpiewy. W niedzielę rano, żegnani serdecznie przez gospodarzy, obdarowani drobnymi upominkami seniorzy wyruszyli w drogę powrotną do Wąbrzeźna.

– Nasz pobyt został wspaniale przygotowany, wszystko odbywało się bez opóźnień i bez zmian, a zawdzięczamy to pani Heike Wilhelm, która ten program prowadziła. Podziękowania należą się ponadto panu Tomaszowi Puczkarskiemu, naszemu dzielnemu, cierpliwemu tłumaczowi, a także pani Dorocie Szymeczko z urzędu miasta – podsumowuje Stanisław Bączkowski.

Seniorzy są przekonani, że kolejna wizyta, tym razem gości z Niemiec w Wąbrzeźnie, również przyniesie obydwu stronom wiele pożytku i zadowolenia.

(krzan)

fot. UM Wąbrzeźno

GINIA RYŃSK

➤ Nowości w bibliotece

Gminna Biblioteka Publiczna w Pływaczewie, wraz z filiami w Myśliwcu, Orzechowie, Ryńsku i Wałyczcu, otrzymała dofinansowanie w ramach „Narodowego Programu Rozwoju Czytelnictwa” w wysokości 5199 zł. Placówki te zakupiły już nowości wydawnicze ze środków Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego. Wszystkich zagorzałych czytelników panie bibliotekarki z gminy Ryńsk zachęcają już teraz do wypożyczania najnowszej beletrystyki oraz literatury popularnonaukowej dla dorosłych, młodzieży oraz dzieci.

Aleksandra Góralska, fot. archiwum

WĄBRZEŹNO

➤ Dyżur senatora

W poniedziałek (23 października) w godz. 13.00-15.00 w biurze poselskim Prawa i Sprawiedliwości, które mieści się w budynku „Ekosystemu”, przy ul. Matejki 13 w Wąbrzeźnie, dyżur będzie pełnił senator PiS-u Andrzej Mioduszewski.

(pg)

fot. internet
REKLAMA

Boniek Meble

salon meblowy

PRODUCENT MEBLI KUCHENNYCH

ul. Warszawska 94, 87-148 Papowo Toruńskie Tel. 056 663 10 00

Poniedziałek-Piątek 10.00-18.00, Sobota 10.00-15.00

✉ sklep@boniek-meble.com.pl

📘 facebook.com/MebleBoniek

www.boniek.pl

KOMPLEKSOWO
PROJEKTUJEMY
I URZĄDZAMY
WNĘTRZA

MONTAŻ
TRANSPORT
WNIESIENIE
OFERUJEMY

Wojna domowa

XVIII WIEK ▶ Początek XVIII wieku to czas rywalizacji Augusta II Mocnego i Stanisława Leszczyńskiego. Polska szlachta była wówczas bardzo podzielona. Mówiona, że kraj dzieli się „od Sasa do Lasa”. W historiografii pojawia się również określenie – wojna o sukcesję w Polsce

Stanisław Leszczyński dwukrotnie był królem Polski

Na początku XVIII wieku król Polski i jednocześnie elektor Saski August II Mocny, w przemyśle z Carstwem Rosyjskim, wznowił wojnę ze Szwecją o Inflanty. W serii krwawych bitew m.in. pod Kliszowem w 1702 roku Szwedzi rozgromili siły Rzeczypospolitej, opanowując prawie cały kraj. W czerwcu 1703 August II zwołał sejm

ekstraordynaryjny do Lublina, gdzie musiał stawić czoło silnej opozycji, niezadowolonej z jego rządów. Król otwarcie wystąpił przeciwko przywódcy opozycji – prymasowi Michałowi Stefanowi Radziejowskiemu, nakazał też porwanie królewiczów Jakuba i Konstantego Sobieskich.

Opozycyjne w stosunku do króla Augusta II kręgi szlachty zawiązały wówczas zbrojną konfederację w Warszawie, zaś na zjeździe w styczniu 1704 roku ogłoszono detronizację Augusta II. Wykorzystał to niezwłocznie szwedzki monarcha Karol XII i wyszukał sobie nowego króla Polski w osobie młodego wojewody poznańskiego, Stanisława Leszczyńskiego, którego obrano królem Polski w lipcu 1704 roku.

Dotychczasowy król Polski, August II, nie miał jednak zamiaru abdykować. W maju 1704 doprowadził do zawiązania konfederacji sandomierskiej, grupującej jego zwolenników, ogłosił pospolite ruszenie obronne i 30 sierpnia, w Narwie zawarł w imieniu Rzeczypospolitej traktat sojuszniczy z Carstwem Rosyjskim Piotra I, od tego momentu Polska była formalnie

w stanie wojny ze Szwecją.

W kraju zaczęła rozgrywać się wojna domowa pomiędzy zwolennikami saskiego Augusta II i Stanisława Leszczyńskiego, zgodnie z powiedzeniem: „Jedni do Sasa, drudzy do Lasa”. Augustowi udało się odbić Warszawę, jednak już po dwóch miesiącach wycofał się do Saksonii.

Gdy Szwedzi zagrozili całkowitym podbojem Elektoratu Saksonii August II Mocny rzekł się korony polskiej na rzecz Stanisława Leszczyńskiego we wrześniu 1706 roku. Jeszcze w piątym tygodniu po zawarciu rozejmu, 29 października 1706, armia Augusta II pokonała Szwedów w bitwie pod Kaliszem, ta mała bitwa nie zmieniła jednak warunków pokoju w Altranstädt.

Warunki te zmieniła znacznie większa bitwa. W 1708 roku król szwedzki, Karol XII, zdecydował się na rozprawę z Rosją i poprowadził swe armie na wschód. Lecz tam Szwedzi ponieśli druzgoczącą klęskę w bitwie pod Połtawą w 1709 roku. Rozpoczęli wtedy szybki odwrót również z terenów Rzeczypospolitej, a wraz z nimi emigrowali ich poplecznicy i zwolennicy

Stanisława Leszczyńskiego.

W tej sytuacji August II Mocny wrócił do kraju, jakby zapominając, że kilka lat wcześniej rzekł się w uroczystym ślubowaniu polskiej korony królewskiej. Zaczął swe nowe rządy od zawarcia z Piotrem I traktatu w Toruniu 20 października 1709 roku. Car zobowiązał się utrzymać go swoją potęgą na tronie polskim.

Mimo sukcesów dynastii saskiej w Polsce Stanisław Leszczyński nie odpuścił starań o koronę polską. Do kolejnego starcia między „Sasem a Lasem” doszło w 1733 roku. Wówczas zmarł August II Mocny i doszło do kolejnej elekcji. Tym razem Leszczyński miał poparcie Francji, która pragnęła ukrócić wpływy saskie i austriackie w Rzeczypospolitej.

August II Mocny zmarł 1 lutego 1733 roku. Na trwającym od 27 kwietnia do 23 maja sejmie konwokacyjnym uchwalono, iż królem może zostać jedynie Polak i katolik. Ograniczono także prawa polityczne protestantów (tzw. dysydentów), odbierając im możliwość zasiadania w sejmie, trybunałach i urzędach cywilnych. Taki obrót spraw krzyżował plany trzech mocarstw – Prus, Austrii i Rosji.

Pragnąc zapewnić sobie możliwość intronizacji, Fryderyk August Wettin zawarł porozumienia z Rosją i Austrią, zrzekając się w zamian praw do tronu austriackiego i kurlandzkiego. Wettin na tronie był niezgodny z zamierzeniami polityki Prus, które niebawem zerwały sojusz z Rosją i Austrią.

12 września 1733 roku Stani-

slaw Leszczyński został wybrany królem Polski przez zdecydowaną większość szlachty (ok. 13 tysięcy głosów). Mimo tego stronnicy Wettinów, pod wodzą Antoniego Ponińskiego i osłoniętych wojsk rosyjskich zawiązali osobną elekcję, ofiarując tron Fryderykowi Augustowi jako Augustowi III Sasowi.

Zbrojna interwencja sasko-rosyjska i będąca jej następstwem nielegalna w świetle prawa elekcja, stały się dla Francji pretekstem do wypowiedzenia Austrii wojny 10 października 1733. Tym samym rozpoczęła się tzw. wojna o sukcesję w Polsce. Działania zbrojne toczyły się również we Włoszech oraz na granicy francuskiej w Lotaryngii i Niderlandach.

Do Polski wkroczyły wojska Rosyjskie, które praktycznie nie napotykały żadnego oporu docierając bardzo szybko do Warszawy. Stanisław Leszczyński ze swoimi zwolennikami wycofał się do Gdańska. Rosjanie i Sasi zdobyli Toruń, a wojska austriackie Małopolskę. Mimo wsparcia francuskiego Leszczyński musiał opuścić Rzeczypospolitą. Na mocy traktatów pokojowych utracił tron Polski. Królem został August III Sas. Leszczyński otrzymał we władanie do swojej śmierci Lotaryngię, która miała później przypaść Francji.

W wyniku wojen na początku XVIII wieku Rzeczypospolita przestała odgrywać rolę w Europie. Stała się narzędziem w polityce Rosji, Prus, Saksonii i Austrii.

oprac. (szyw)

Postać

Polski król carem Rosji – część II

Przybliżamy kolejną część historii Władysława IV Wazy. Pierwszym problemem nowego króla była wojna z Moskwą. W lipcu 1633 r. miał wygasnąć rozejm zawarty w Dywilinie.

Armia rosyjska uderzyła jednak na wschodnie pogranicze jeszcze w 1632 r. Po zajęciu Połocka i Orszy, wojska rosyjskie stanęły pod Smoleńskiem. Organizację obrony Smoleńska rozpoczęto dopiero po dokonaniu elekcji. Władysław IV nie od razu wyruszył z odsieczą. Przeszkodziła mu w tym choroba. Król cierpiał na dolegliwości nerkowe, reumatyzm i często miał opuchnięte nogi. Wiele tygodni spędził

w łóżku albo w lektyce. Rzeczypospolitej brakowało też armii, która przeciwstawiłaby się wrogowi. Gdy wojska rosyjskie zaatakowały kraj, pod bronią było niecałe 8 tys. żołnierzy. Część z nich musiała strzec granic południowo-wschodnich przed atakami ordy tatarskiej czy wojsk sułtana. Część obsadzała zamki na pozostałych granicach. Na odsiecz Smoleńska mogło ruszyć ok. 3 tys. żołnierzy. Chory król

wyznaczył na ich wodza hetmana wielkiego litewskiego Krzysztofa Radziwiłła.

Władysław jako pierwszy polski władca zreformował wojsko. Stworzył piechotę składającą się z chłopów i mieszczan. Szkolili ich cudzoziemscy oficerowie, doświadczeni wojownicy z wojny trzydziestoletniej. Uzbrojenie – zbroje rajtarskie, rapiery, pistolety, arkebuz i muszkiety – monarcha zakupił dla nich z podatków. Do tej pory szlachta sama musiała zaopatrywać się w broń. Teraz władca osobiście zadbał o wyposażenie żołnierzy. Specjalnie dla nich zbudował arsenały.

W 1634 roku Władysław IV zawarł z Michałem Romanowem „pokój wieczysty” w Polanowie pod Wiaźmą, na mocy którego car rzekł się na rzecz Polski

ziemi smoleńskiej, siewierskiej i czernihowskiej, a Władysław IV szukając poparcia w walce o tron szwedzki zrezygnował z praw do tronu moskiewskiego oraz z Sierpiejska. W traktacie zagwarantowano także wymianę jeńców i swobodę handlu. Między oboma krajami zapanował spokój. Państwo carów przestało interesować polskiego króla.

Władysław IV, podobnie jak jego ojciec, nigdy nie wyrzekł się planów objęcia tronu szwedzkiego. Planował nawet odstąpienie tronu polskiego swemu bratu Janowi Kazimierzowi w zamian za rządy w Szwecji. Wśród współczesnych krążyła nawet opinia, że król prędzej wyrzeknie się królestwa niebieskiego niż szwedzkiego. Już w ciągu pierwszych dni panowania Władysława zaistniała szansa na odzyskanie korony szwedzkiej. Dwa dni po koronacji nowego monarchy, zginął w bitwie pod Lützen król szwedzki Gustaw II Adolf. Pozostawił w kraju 8-letnią córkę Krystynę. Sytuacja wydawała się dla Władysława bardzo wygodna. Musiały minąć jednak

trzy lata spędzone na walce z Rosją i przygotowaniach do wojny z Turcją, by mógł urzeczywistnić swój zamiar. W styczniu 1635 roku zebrał się w Warszawie sejm, który podjął decyzję m.in. w sprawie wojny ze Szwecją. Posłowie i senatorowie uchwalili Konstytucję o poparciu wojny ze Szwedami. Podjęto decyzję o zaciągu wojsk oraz o potrzebnych na ten cel podatkach, z których spodziewano się uzyskać sumę rzędu 3 100 000 zł. Król prowadził energiczną akcję dyplomatyczną w celu zapewnienia sobie przychylności dworów europejskich na wypadek wojny ze Szwecją. Król przyjechał do Gdańska, aby nadzorować budowę umocnień na wybrzeżu. Z zaplanowanych fortyfikacji wojennych na polskim wybrzeżu wzniesiono jedynie Władysławowo i Kazimierzowo. Rozpoczęto starania o wystawienie floty. Ostatecznie udało się stworzyć flotę liczącą 12 statków. Szwedzi przestraszyli się polskich przygotowań. Zawarto rozejm, który miał obowiązywać do 1661 roku.

oprac. (szyw)

Pałacy wynalazek

CIEKAWOSTKI ▶ Niedługo udamy się całymi rodzinami na groby bliskich. Zapalając znicze używamy zapalniczek, ale równie popularne są zapałki. Ten niepozorny i bardzo tani przedmiot ma niezwykle ciekawą historię

Jak w przypadku wielu innych wynalazków, tak i do zapałek przynajmniej się Chińczycy. Według tamtejszych historyków, już w 1366 roku pojawiły się informacje o patykach siarkowych, przy pomocy których rozpalano ogniska. Chińska wersja historii zapałek jest mało romantyczna. W Europie znana jest inna, dotycząca pewnego Niemca – Benjamina Kammerera.

Kammerer był z zawodu kapelusznikiem. Miał mały zakład w miasteczku Ludwigsburgu. Wmieszał się w politykę i w 1833 roku dołączył do buntu, który wybuchł w Wirtembergii. Trafił do więzienia w Hohenasperg, które cieszyło się złą sławą. Przeżywał tam ciężkie chwile, ale cały czas myślał nad pewnym wynalazkiem, który miał przynieść mu fortunę. Mowa oczywiście o zapałkach. Kammerer wyszedł z więzienia i założył fabrykę zapałek. Był jednak człowiekiem bardzo chwiejnym psychicznie i po pewnym czasie owładnął go obłęd.

Równolegle prace nad zapałkami podejmował Węgier – Iryni. Niestety jego wersja zapałek nie spotkała się z uznaniem, a nawet została uznana za niebezpieczną. Wszystko przez śmierć córki gospodyni Iryniego. Dziewczynka miała połknąć kilka lepków zapałek i po kilku godzinach umrzeć. Węgierskiego wynalazcę aresztowano, ale później wypuszczono, nie mogąc dowieść winy. Wyjechał do Wiednia, gdzie niestety stoczył się i został żebrakiem.

Tym, który nie poślizgnął się na zapałkarskim interesie był John Walker, aptekarz. W swoim laboratorium opracował materiał z którego wyrabiano główki zapałek. Dopytał swoich znajomych o to, co zrobić z takim wynalazkiem. Jeden z jego znajomych – Samuel Jones od razu wpadł na pomysł, by sprzedawać zapałki w Londynie pod nazwą „Lucyferki”. Pomysł okazał się strzałem w dziesiątkę. Zapałki Walkera zawierały siarkę oraz chloran potasu. Pudełko 50

zapałek kosztowało jednego szylinga. Początkowo papierki ścierny (draska) był dołączany osobno do pudełka. Ludzie nie potrafili bezpiecznie obchodzić się z zapałkami, dlatego dochodziło do przypadkowych zaproszeń ognia. We Francji i Niemczech wynalazek Walkera został zakazany. Angielski aptekarz popełnił błąd, ponieważ nie opatentował wynalazku.

Kolejnym człowiekiem, który wziął się za biznes zapałkarski w tym samym czasie był Szkot – Izaak Holden. Jego zapałki miały wadę – czasami eksplodowały i strasznie śmierdziały. Nic dziwnego, że Holden, będąc szlachcicem, był wyśmiewany przez ludzi o równym mu statusie.

Pierwsze zapałki rzeczywiście były bardzo niebezpieczne. Chloran potasu prowadził do choroby nazywanej szczęką fosforową. Fosfor z zapałek przy odpalaniu dostawał się do kości szczęki. Najbardziej narażeni na tę chorobę byli robotnicy pracujący w fabrykach zapałkarskich. W 1888 roku w Londynie wybuchł strajk z tego powodu. Choroba spowodowana fosforem była okropna. Szczeka puchła, a skóra na niej robiła się zielona. Przy dłuższym wystawieniu na działanie fosforu mogła nastąpić niewydolność organów wewnętrznych, a następnie śmierć. Jedno pudełko zapałek zawierało wówczas wystarczającą ilość białego fosforu, by zabić człowieka. Nic dziwnego, że do ok. 1906 roku zjedzenie lepków zapałek było popularnym sposobem na popełnienie samobójstwa.

Później nastąpiła era czerwonego fosforu, który był bezpieczniejszy dla pracowników. W nowej erze bezpiecznych zapałek krezusem został Szwed Carl Lundström. Jego fabryki w szczytowym okresie produkowały 12 milionów opakowań zapałek rocznie. W 1895 roku Amerykanin Joshua Pusey wymyślił znane nam obecnie opakowanie zapałek zawierające draski.

W Polsce zagłębiem zapałczanym była już w XIX wieku Częstochowa. Do dziś mieści się tam Muzeum Produkcji Zapałek.

(pw)

XX wiek

Armia kwateruje

Na terenie powiatu wąbrzeskiego, w czasach zaboru niemieckiego, cyklicznie odbywały się mniejsze lub większe manewry. Trwały wiele dni i wiązały się z obowiązkami ludności wiejskiej. Jakimi?

W 1909 roku na manewry do naszego powiatu przybyły jednostki 35. brygady artylerii i 41. brygady kawalerii. W 67 gminach powiatu, czyli miejscowościach, wprowadzono obowiązek kwaterunku. Jeśli na podwórzu zjawiał się oficer, gospodarz nie miał prawa odmówić kwaterunku jego żołnierzom. Oficerowie zazwyczaj wybierali bardziej wygodne kwatery w majątkach ziemskich, ewentualnie w karczmach.

Prawo mówiło jasno. Oficer, jeśli zostanie w domu chłop-

skim, musi otrzymać osobny pokój i posiłki o dużej kaloryczności. Najgorsze w przypadku 1909 roku było to, że manewry odbywała kawaleria. Mieszkańcy okolic Wąbrzeźna musieli też zapewnić kwaterek koniom oraz zapewnić im wyżywienie. Oczywiście, później gospodarze otrzymywali odpowiednie wynagrodzenie, ale ono nie zaspokajało potrzeb. Bywało, że kwestie sporne między gospodarzem, a armią musiał prowadzić starosta wąbrzeski.

(pw)

XX wiek

Honorowy urzędnik

Dawniej skompromitowany urzędnik, nie widząc wyjścia ze swojej sytuacji, miał dwie możliwości. Jedną było poddanie się karze sądu, a drugą... honorowa śmierć.

11 kwietnia 1931 roku w Toruniu samobójstwo usiłował popełnić niejaki Ambrożkiewicz. Podciął sobie żyły. Niedoszłego samobójcę uratowano, dzięki błyskawicznej pomocy lekarzy. Dlaczego o tym piszemy? Ambrożkiewicz był kierownikiem oddziału Monopoli Spirytusowego w Wąbrzeźnie.

Monopol spirytusowy był instytucją powołaną w 1919 roku. Jego zadaniem było regulowanie produkcji alkoholu. W poszczególnych powiatach zadaniem urzędników było przyznawanie limitów produkcji poszczególnym gorzelniom, a to było bardzo korup-

cjogenne. W całej Polsce przed wojną wybuchały w tej sferze skandale. Nie inaczej było i w tym przypadku, ponieważ gazety jawnie pisały o tym, że przyczyną targnięcia się na życie były nadużycia jakich dokonał na szkodę Monopoli Ambrożkiewicz.

Honorowe samobójstwa nie były przed wojną rzadkie. Chyba najbardziej znana była sprawa samobójstwa polityka – Walerego Sławka. Zdaniem części historyków, Sławek strzelił sobie w głowę po tym, jak przegrał rywalizację o władzę z ludźmi marszałka Rydza Śmigłego.

(pw)

XX wiek

Siedem godzin i śmierć

Przedwojenne procesy karne miały często dość szybki przebieg. Wystarczał dzień, by skazać osobę podejrzewaną o zabójstwo i to na karę śmierci. Przy okazji, proces był również spektaklem dla ludności. Oto przykład z 1931 roku z Wąbrzeźna.

Sprawy o najcięższe zbrodnie rozstrzygał Sąd Okręgowy w Toruniu. Czasami odbywał sesje wyjazdowe w powiatach. W 1931 roku sądził matkę i córki – Mariannę Kozłowską oraz Bertę i Mariannę, które oskarżono o zamordowanie w styczniu 1931 roku odpowiednio męża i ojca.

Oskarżycielem był dr Piziewicz, a obrońcami z urzędu: Balcerski i Czypicki. Rozprawa

trwała siedem godzin, łącznie z przesłuchaniem świadków, mowami końcowymi. Sąd skazał całą trójkę na śmierć przez powieszenie. Oskarżone przyjęły wyrok początkowo spokojnie, ale później wpadły w spazmatyczny płacz. Taki widok musiał wywierać mocne wrażenie na obserwatorach i skutecznie odstraszał od popełnienia przestępstw.

(pw)

INFORMATOR DLA MIESZKAŃCÓW POWIATU WĄBRZESKIEGO

tel. 662 061 331, 56 493 41 50

Szukasz...? Tylko u nas znajdziesz wszystko w jednym miejscu

Auto Moto

auto handel / komisy

Auto Handel-Komis skup i zamiana, Marek Wiśniewski, ul. Lidzbarska 10B, Brodnica, kontakt pod nr. tel. 603 858 933

części i akcesoria

mamAUTO – sprawdzone części używane do wszystkich aut – GWARANCJA 1 MIESIĄC! 54 280 2990

MKF Auto części i akcesoria samochodowe, ul. Wolności 48 Wąbrzeźno, tel. 731 600 310

motocykle / skutery

Hel-Trans - części i akcesoria do jednośladów, quadów i rowerów, Ostrowite 2, tel. 697 534 038

MKF Auto części i akcesoria do motocykli, skuterów i quadów 2T i 4T, ul. Wolności 48 Wąbrzeźno, tel. 731 600 310

serwisy

Naprawa i serwis samochodów ciężarowych - Gabar Wrocki, tel. 601 656 616

Wulkanizacja kompleksowo - Gabar Wrocki, kontakt pod nr. tel. 601 707 951

skup aut / demontaż

mamAUTO – złomowanie/auto-kasacja – PŁA-CIMY NAJWIĘCEJ – Odbiór gratis, gotówka! kontakt pod nr. tel. 54 280 2990

Bigum - skup aut gotówka, tel. 601 917 253

stacje paliw

Stacja paliw Lotos - Gabar Wrocki, kontakt pod nr. tel. 56 683 69 66

usługi

Pomoc drogowa, autoholowanie - Gabar Wrocki, tel. 663 007 096

Transport, usługi ładowarką - Gabar Wrocki, tel. 601 656 616

Budownictwo

usługi

Ogrodzenia sprzedaż i montaż, tel. 668 282 610

Dom

wyposażenie wnętrz

FHU Olek sprzedaż dywanów, wykładzin, chodników, Ostrowite 22, tel. 501 621 145

Domy weselne / sale

Dom weselny Kardamon - wesela, imprezy okolicznościowe, Małe Pułkowo 36, tel. 884 885 090

Zajazd Złota Podkowa Wrocki - sala weselna, imprezy okolicznościowe, tel. 601 913 928

Bar Janosik imprezy okolicznościowe do 30 osób, Frydrychowo, tel. 730 201 309

Półwysp Wądzyn - Sala weselna, imprezy okolicznościowe, tel. 667 652 205

Edukacja

szkoły językowe

Szkoła języków obcych SPARROW, ul. Rynek 17, Golub-Dobrzyń, tel. 519 844 525

Finanse i bankowość

Kredyty i pożyczki

FINAN pożyczki gotówkowe, szybka decyzja kredytowa, proste zasady, wakię kedytowe, pakiet ubezpieczeń, tel. 784 910 112

Fotografia

Kocimski Film-studio fotograficzne. Zdjęcia do

dokumentów, odbitki zdjęć, sesje dziecięce, z VHS na DVD. Ul.O.Bernarda 3, tel. 516122298

Gabinety weterynaryjne

Gabinet weterynaryjny lek. wet. K. Szarowska, M. Raś, dyżur całodobowy, Małe Pułkowo 42, kontakt pod nr. tel. 608 156 833, 509 954 828

Hotele

Zajazd Złota Podkowa Wrocki - hotel, restauracja, sala weselna, imprezy okolicznościowe, kontakt pod nr. tel. 601 913 928

Półwysp Wądzyn - Hotel, restauracja, kontakt pod nr. tel. 667 652 205

Nieruchomości

NSP-Nieruchomości Biuro pośrednictwa w obrocie nieruchomościami. Oferujemy profesjonalne przeprowadzenie każdego rodzaju transakcji w nieruchomościach. Golub-Dobrzyń ul. Pod Arkadami 11 tel. 531 795 462

Rolnictwo / leśnictwo

maszyny

Importer maszyn i urządzeń rolniczych Krzysztof Jabłoński, Obręb 25, tel. 604 849 435

nawozy

Agromax - Hurtownia nawozów i węgla, Brodnica, tel. 56 498 23 39

usługi

Dampol transport wapna tel. 694 498 284

Składy opału

Dampol skład opału, Wąbrzeźno, ul. Budowlana 1, tel. 508 173 764

FHU Olek Skład węgla, tel. 501 621 145

Olejek opałowy z dowozem do klienta - Gabar Wrocki, tel. 601 659 654

Inter-Pal ekogroszek, pelet, brykiet, kontakt pod nr. tel. 531 132 203

Agromax - Autoryzowany sprzedawca katowickiego holdingu węglowego, Brodnica, kontakt pod nr. tel. 56 498 23 39

Sport i rekreacja

rowery

STELA-MAR Sklepy rowerowo-sportowe. Rowery, części, akcesoria serwis. Artykuły sportowe, Wąbrzeźno ul. Kopernika 7, tel. 608 516 205

Hurtownia rowerów w Zieleniu - Sprzedaż, serwis, naprawa, tel. 605 418 026

STELA-MAR Sklepy rowerowo-sportowe. Rowery, części, akcesoria serwis. Artykuły sportowe, Wąbrzeźno, ul. Gen. Sikorskiego 8, kontakt pod nr. tel. 660 522 872

usługi

Festyny, Uroczystości rodzinne, wynajem: zjeżdżalnia, zamek, euro bungee, wata, popcorn, balony, tel. 507 705 260

Surowce / skupy

FHU Olek Skup złomu i met. kolor., kontakt pod nr. tel. 501 621 145

Hurtowe dostawy oleju napędowego - Gabar Wrocki, tel. 601 205 759

Inter-Pal skup-sprzedaż palet, tel. 531 132 203

Zdrowie

REHABILITACJA WĄBRZEŹNO UL.WOLNOŚCI 2/2 TEL. 606125581

Administracja

Urząd Miejski w Wąbrzeźnie ul. Wolności 18 87-200 Wąbrzeźno tel. 56 688 45 00

Urząd Skarbowy w Wąbrzeźnie ul. Macieja Rataja 2 87-200 Wąbrzeźno tel. 56 687 17 77

Powiatowy Urząd Pracy ul. Wolności 44 87-200 Wąbrzeźno tel. 56 688 28 00

Urząd Gminy Ryński ul. Mickiewicza 21 87-200 Wąbrzeźno tel. 56 687 75 00

Powiatowy Urząd Pracy ul. Wolności 44 87-200 Wąbrzeźno tel. 56 688 28 00 fax: 56 690 04 29

Miejska i Powiatowa Biblioteka Publiczna w Wąbrzeźnie ul. Wolności 38 87-200 Wąbrzeźno tel. 56 688 18 21

Numery alarmowe

Państwowa Straż Pożarna. Komenda Powiatowa ul. Św. Floriana 6 87-200 Wąbrzeźno kontakt pod nr. tel. 56 689 09 00

Komenda Powiatowej Policji ul. Wolności 28 87-200 Wąbrzeźno tel. 56 687 72 00

Pogotowie energetyczne 991, Pogotowie gazowe 992, Pogotowie ciepłownicze 993, Pogotowie Wodno-kanalizacyjne 994

Oświata

Zespół Szkół Ogólnokształcących ul. Wolności 35 87-200 Wąbrzeźno tel. 56 688 22 85

Szkoła Podstawowa nr 3 ul. Tysiąclecia 1 87-200 Wąbrzeźno tel. 56 688 20 19

Szkoła Podstawowa nr 2 im. Jana Pawła II ul. Wolności 30 87-200 Wąbrzeźno tel. 56 688 18 23

Akademia Wiedzy. Policealna Szkoła dla Dorosłych. Mazur M. ul. Tysiąclecia 1 87-200 Wąbrzeźno tel. 663 860 005

Gimnazjum nr 1 w Wąbrzeźnie ul. Wolności 11 87-200 Wąbrzeźno tel. 56 688 20 97

Pomoc społeczna

Dom Pomocy Społecznej ul. Pod Młynik 4a 87-200 Wąbrzeźno tel. 56 688 03 71

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie ul. Wolności 44 87-200 Wąbrzeźno tel. 56 688 24 52

Przedsiębiorstwa komunalne

Zarząd Dróg Powiatowych ul. 1 Maja 61 87-200 Wąbrzeźno tel. 56 687 13 86

Miejski Zakład Energetyki Ciepłej Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o. ul. Tysiąclecia 8 87-200 Wąbrzeźno tel. 56 688 14 27

Zdrowie

Szpital Powiatowy ul. Wolności 27 87-200 Wąbrzeźno tel. 56 688 17 25

NZOZ Przychodnia Medycyny Rodzinnej ul. Matejki 1 87-200 Wąbrzeźno tel. 56 688 00 20

Przychodnia Rejonowa - Specjalistyczna ul. Wolności 27 87-200 Wąbrzeźno tel. 56 689 17 44

OGŁOSZENIA DROBNE

Węgiel/drewno

Drewno kominkowe, trociny 5,00 zł worek, ekogroszek i orzech (worki 25 kg). OBLADREX Golub-Dobrzyń, tel. 604 517 964

Nowo otwarty skład opału, Kowalewo Pomorskie, ul. Dworcowa 2, kontakt pod nr. Tel. 530 170 270

Kupię/Sprzedam

Kupię złom, sam odbiorę. Sprzedam drewno opałowe. Tel. 783 011 261

Nieruchomości

Działka budowlana uzbrojona, Nr. 74/7, 1400 m2, Łobdowo, pozwolenie na budowę, projekt budowlany tel. 691-652-001

Dom wolnostojący o pow. 152 m2 + garaż, działka 809 m2. Cena 270 000 zł do negocjacji. Tel. 798 691 474

Sprzedam działkę budowlaną nad jeziorem Wąbrzeźno Cymbark około 900 m2, cena do uzgodnienia, tel. 604 541 339

Sprzedam lub wynajmę magazyny, trzy po 140 m2, jeden 300 m2, Wąbrzeźno, ul. 1 Maja 63, tel. 604 541 339

Dom parterowy z poddaszem do wykończenia, osiedle leśne Wałycz. Tel. 506 141 913

Sprzedam dom w Węgiersku 4. Pow. działki 5,30 a. Tel. 514 752 315

Praca

Opieka nad seniorami w Niemczech-

legalnie! Nie znasz niemieckiego? Nauczmy cię! Zapisy na kurs w Brodnicy rozpoczęte!Promedica24 zaprasza do Punktu Rekrutacyjnego w Brodnicy- ul. Tylina 1, każdy czwartek, godz. 10-15.00/tel. 516 051 848

Pilnie poszukuję opiekunki dla starszej osoby z Wąbrzeźna i okolic. Tel. 783 181 405

Zatrudnię kierowcę C+E na kraj. Stała pensja. Kowalewo-Pomorskie. Tel. 662 568 782

Rolnictwo

Kupię knury maciory odbiór z gospodarstwa waga gotówka lub przelew 725 804 742

Sprzedam ziemniaki paszowe. Cena 0,20 zł/kg. Tel. 602 459 227

Różne

Dachy, okna, drzwi, płyta warstwowa, garaże (blaszaki). Zadzwoń 514 866 203 lub 56 474 09 20

Tuja, szmaragd, 0,62 zł. Tel. 518 518 835

Usługi

Nowy Salon Optyczny Maćczak ul. 1 Maja 21 Wąbrzeźno, tel.56 471 98 38 Zapraszamy!

Pomoc drogowa, tel. 600 990 042

Przewóz maszyn rolniczych do 10 ton, tel 600 990 042

Przewóz osób busy 8 lub 19 miejsc, tel 600 990 042

Transport koni, krów i innych zwierząt na terenie całej Polski. Atrakcyjne stawki i fachowe podejście. Tel 669 450 043

TU JEST MIEJSCE NA TWOJĄ REKLAMĘ!

Zadzwoń!

tel: (56) 493 41 50

ZAKŁAD POGRZEBOWY „HADES”

Krzysztof Czerwiński
ul. Kopernika 13
WĄBRZEŹNO
Jesteśmy do Państwa dyspozycji przez
CAŁĄ DOBĘ
tel. 605 767 495
www.hades-wabrzezno.manifo.com

POŻYCZKI
OD 500 DO 10000 zł

- SZYBKA DECYZJA
- EKSPRESOWA DOSTAWA GOTÓWKI
- HONORUJEMY RÓWNIEŻ ŚWIADCZENIA 500+

ZADZWOŃ JUŻ DZIŚ!!!

511-044-117
LUB WYŚLIJ SMS „pożyczka”
511-044-117
ODDZWOŃNIMY DO CIEBIE
DYSKRECJA I ZAUFANIE Z INVEST FINANCE

www.januczek-nieruchomosci.pl
Tel.784 595 367, 56 688 82 10

POSZUKUJEMY MIESZKAŃ, DOMÓW ORAZ DZIAŁEK ZAPRASZAMY DO WSPÓŁPRACY

o ofercie m.in.: **MIESZKANIA WRONIE:** ★48 m2 105tys. zł ★WĄBRZEŹNO: ★os. Marysienka 79m2, III p.-187 tys. zł **bezczyni po remoncie:** ★48m2-150tys. zł★83m2-165tys. zł **DOMY:** ★Wąbrzeźno Os. Piasek 163 m2 -380 tys. zł ★Łopatk100 m2-195 tys. zł★Wałycz 108 m2 315tys. zł★Jarantowice 100 m2-95 tys. zł ★Książki 160 m2 365 tys. zł 340m2-250tys. zł

DZIAŁKI: ★Mysłiwiec 2800m2 -38tys. zł ★UL. Sowia 755 m2 ★Wałycz 800m2 ★Wąbrzeźno 2154 m2 **LOKALE:** ★Wąbrzeźno 80 m2 - 135 tys. zł **KAMIENICA:** Wąbrzeźno 260m2

Sezon grzewczy w pełni. Jak palić bezpiecznie?

POWIAT ▶ Sezon grzewczy to co roku okres zwiększonej ilości pożarów. Statystyki Państwowej Straży Pożarnej odnotowują wtedy wzrost liczby ofiar śmiertelnych i osób poszkodowanych. Dlatego warto zapoznać się z zasadami bezpiecznego ogrzewania mieszkań

Ilość strażackich interwencji rośnie z każdym rokiem. Przyczyny pożarów od lat ciągle się powtarzają. Dominujące ich grupy, to podpalenia, nieostrożność osób dorosłych i nieletnich, wady lub niewłaściwa eksploatacja urządzeń i instalacji elektrycznych oraz wady i zła obsługa urządzeń grzewczych. Oto podstawowe zasady, których należy przestrzegać:

1) W zakresie eksploatacji urządzeń elektrycznych:

- nie stosuj bezpieczników o większej mocy niż dopuszczalna, nie naprawiaj ich
- używaj tylko tyle odbiorników prądu elektrycznego na ile obliczono moc instalacji elektrycznej, nadmierne obciążenie instalacji powoduje przegrzewanie się kabli i przewodów oraz wypalanie styków w gniaздkach i puszkach rozgałęźnych, jednocześnie włączenie opiekacza, żelazka i czajnika powoduje duże obciążenie eksploatowanej instalacji
- nie używaj urządzeń uszkodzonych
- zlecaj przeglądy techniczne urządzeń elektrycznych i gazowych wyłącznie osobom uprawnionym do ich wykonywania
- nie ustawiaj sprzętu telewizyjnego i radiowego w niewentylowanych regałach, na półkach obłożonych książkami i innymi materiałami palnymi, przez powolne i długotrwałe nagrzewanie zakurzonych przedmiotów może dojść do ich zapalenia
- nie wykonuj prowizorycz-

nych podłączeń do instalacji elektrycznej

- używaj tylko urządzeń elektrycznych posiadających krajowe atesty i dopuszczenia
- nie ustawiaj elektrycznych urządzeń grzewczych w pobliżu materiałów palnych (mebli, firanek, itp.), zachowaj odległość minimum 50 cm

2) W zakresie eksploatacji urządzeń gazowych:

- w mieszkaniu przechowuj nie więcej niż 2 niepodłączone do urządzeń gazowych butle gazowe, o ładunku nie przekraczającym 11 kg każda
- nie przechowuj butli w pomieszczeniach usytuowanych poniżej poziomu terenu (np. w piwnicach), ponieważ gaz propan-butan jest cięższy od powietrza, może zalegać w pomieszczeniu grożąc wybuchem
- nie zatykaj przewodów wentylacyjnych, w urządzeniach gazowych w przypadku braku wystarczającej ilości powietrza nastąpi niezupełne spalanie gazu, którego produktem może być trujący, niewyczuwalny tlenek węgla (CO)
- zlecaj okresowe czyszczenie kanałów kominowych i wentylacyjnych, niedrożne mogą być przyczyną śmiertelnych zatruczeń tlenkiem węgla, szczególnie podczas kąpieli w łazienkach wyposażonych w gazowe ogrzewacze wody
- nie ogrzewaj pomieszczeń kuchnią gazową, takie praktyki mogą się skończyć poważnym zatruciem organizmu
- używaj kuchni gazowej

z wyłącznikiem przeciwwypływowym

- używaj urządzeń gazowych posiadających krajowe atesty i dopuszczenia

3) Zadbaj o warunki do ewakuacji na wypadek pożaru:

- nie stosuj krat w drzwiach i oknach, na klatkach schodowych i przejściach między nimi oraz wyjściach na dach, krata utrudni ewakuację podczas pożaru oraz wydłuży czas oczekiwania na pomoc strażaków; jeżeli musisz, zakładaj kraty, które można otworzyć od wewnątrz. Klucz przechowuj w miejscu, znanym wszystkim domownikom; pamiętaj, że podczas pożaru może to być jedyna droga ewakuacji
- nie zastawiaj sprzętami korytarzy i dojdź do mieszkań, może to utrudnić ewakuację oraz dojście ratowników

4) W zakresie postępowania się ogniem otwartym:

- dopilnuj, by dzieci nie bawiły się ogniem, materiałami pirotechnicznymi czy urządzeniami elektrycznymi, nigdy nie pozostawiaj małych dzieci bez opieki
- nie pal śmieci w śmietnikach i nie dopuść do zaproszenia ognia w zsypie
- nie pal papierosów w łóżku, ludzie giną nie tylko w pożarach obejmujących całe mieszkanie; zdarza się, że zaproszenie ognia niedopałkiem papierosa po zaśnięciu prowadzi do śmiertelnego zatrucia
- nie zapalaj świec w pobli-

żu materiałów łatwo zapalnych

- nie pozostawiaj włączonej kuchenki bez dozoru, odparowanie wody z garnka może doprowadzić do zwęglenia pozostałości, zapalenia ich i silnego zadymienia mieszkania, szczególnie niebezpiecznego dla śpiących osób; przypadkowe wygaszenie kuchenki podczas gotowania może również doprowadzić do ulatniania się gazu i jego wybuchu
- przestrzegaj zakazu używania wyrobów pirotechnicznych w pomieszczeniach
- przestrzegaj instrukcji obsługi wyrobów pirotechnicznych
- przestrzegaj wymagań prawa lokalnego w zakresie stosowania wyrobów pirotechnicznych
- wyposaż mieszkanie w gaśnicę proszkową, minimum 2-kilogramową; taką gaśnicę będziesz mógł bezpiecznie gasić palące się urządzenia elektryczne pod napięciem
- wyposaż mieszkanie w autonomiczną czujkę pożarową, alarmującą o powstaniu dymu (podczas każdego pożaru wydzielają się duże ilości dymu)

5) Gdy opuszczasz mieszkanie:

- sprawdź czy zostały wyłączone wszystkie odbiorniki prądu i gazu
- przed opuszczeniem domu na dłuższy czas odłącz zasilanie prądem elektrycznym oraz zakręć zawory wody i gazu, u sąsiadów pozostaw informację, gdzie będziesz przebywać

6) Gdy powstanie pożar:

- zadzwoń do straży pożarnej pod numer 998 lub z telefonu komórkowego 112
- staraj się zejść na piętro

poniżej palącego się mieszkania lub wyjść na zewnątrz budynku, pamiętaj, dym unosi się do góry, nie wolno zjeżdżać windami, nie należy otwierać drzwi, przez które wydobywa się dym, gdyż dostarczenie większej ilości tlenu może spowodować szybki rozwój pożaru i płomienie mogą nas poparzyć

- jeżeli nie możesz opuścić mieszkania, nie otwieraj drzwi prowadzących na korytarz, uszczelnij je, wzywaj krzykiem pomocy, wykonuj polecenia strażaków

- nie gaś wodą urządzeń elektrycznych, grozi to porażeniem prądem; staraj się wyciągnąć z gniazdka przewód zasilający (np. drewnianym kijem od szczotki), można wykręcić bezpieczniki, by odłączyć dopływ prądu do mieszkania

- powiadom o zagrożeniu sąsiadów

- nie wdychaj dymu, zasłoń usta mokrą tkaniną; jeżeli to możliwe, zmocz swoje ubranie lub owiń ciało mokrą grubą tkaniną z naturalnych materiałów (z lnu, wełny, bawełny itp.)

7) Gdy poczujesz gaz:

- zawiadom jak najszybciej pogotowie gazowe i administrację
- powiadom sąsiadów
- nie włączaj światła ani żadnych urządzeń elektrycznych
- nie zapalaj zapalek czy zapałniczek
- zamknij zawór gazu w mieszkaniu
- otwórz szeroko okno
- wyjdź na zewnątrz budynku

(red)

fot. (ak), internet

Po sezonie pożegnali jezioro

ŻEGLARSTWO ▶ Młodzi żeglarze z wąbrzeskiej sekcji LOK pomyślnie zakończyli sezon. Ostatnie regaty przyniosły im pierwsze medale. Teraz będą poświęcać czas na zajęcia teoretyczne, a jeśli aura pozwoli, zimą poćwiczą na bojerach

Październikowe Mistrzostwa Województwa Kujawsko-Pomorskiego Klas Regatowych w Pieczyńskach koło Koronowa okazały się pomyślne dla wąbrzeskich miłośników żagli.

– To taka kumulacja wszystkich regat na zakończenie sezonu – wyjaśnia Grzegorz Całbecki. – Nie ma tu podziału na grupy A czy B, dziewczęta czy chłopców itd. Wszyscy startują razem, jak gdyby w jednej klasie. Pogoda była wyjątkowo nieprzyjemna. Padał deszcz, było także słońce, ale wiał bardzo silny wiatr, dochodzący nawet do czterech stopni w skali Beauforta, w porywach nawet piątka przywiewała – opisuje Całbecki. – Trochę się obawiałem o moich zawodników, ale poradzieli sobie świetnie. Przy tak trudnych warunkach pogodowych uplasowali się w środku stawki. Daria Dziura i Ola Kornacka zajęły 24 i 25 miejsce. Jestem bardzo zadowolony z ich wyniku, szczególnie, że to dla nich pierwszy sezon regatowego pływania. Zawodnicy zostali zauważeni przez nasze władze wojewódzkie. Otrzy-

mali pamiątkowe medale za to, że rokując spore nadzieje na przyszłość – cieszy się trener.

Ze względu na wiek i wzrost zawodników, w przyszłorocznym sezonie żeglarskim czeka ich prześiadka na nieco większe jachty. Optimist zrobili się za małe, więc żeglarze będą ćwiczyć w łodziach klasy laser, z większym i wyższym żaglem.

– Zawodnicy potrzebują jeszcze wiele treningu, ale konieczna jest zmiana łodzi. To już jest klasa olimpijska, zacząć więc żeglarstwo przez naprawdę duże „Ż”. Niestety, mamy tylko dwa takie jachty, a zawodników, którzy powinni zmienić sprzęt, właściwie troje – wyjaśnia Grzegorz Całbecki.

Trener zaprasza przy tym do zgłaszania się zainteresowanych młodych amatorów żagli.

– Mamy pięć jachtów optimist, na których można zaczynać żeglarską przygodę. Myślę, że w maju przyszłego roku rozpoczniemy szkolenie – zachęca.

Póki co, młodzież będzie doskonalić znajomość teorii, m.in.

przepisów regatowych. Zasady poruszania się po wodzie także wymagają przestrzegania przepisów, podobnie jak w ruchu drogowym.

– Dużą pomocą są różne informacje, które można znaleźć w internecie – tłumaczy Grzegorz Całbecki. – Aktualna jest poza tym sprawa wypożyczenia bojerów z zaprzyjaźnionego klubu w Żninie. Tam również zimą przewidywane są ślizgowe regaty – dodaje.

Grzegorz Całbecki podkreśla znaczenie pomocy i zaangażowania rodziców młodych żeglarzy. Jest to zarówno wsparcie finansowe, jak też konkretna pomoc w praktyce, np. transport łodzi na regaty.

– Chcę także podziękować za zaangażowanie i ogromną pomoc Pawłowi Juszczukowi. To dzięki niemu w Wąbrzeźnie odradza się sekcja żeglarska. Ja zacząłem treningi z młodzieżą w tym roku, ale już w roku ubiegłym starania o odrodzenie się sekcji żeglarskiej w Wąbrzeźnie poczynił Paweł. Żeglarz od wielu lat związany z tym klubem – akcentuje Grzegorz Całbecki.

A co sądzą rodzice młodych

zawodników? Czy nie obawiają się wypuszczać swoich dzieci na głęboką wodę?

– Nie boję się, ponieważ wiem, że córka ma odpowiednie przygotowanie, poza tym dobrze pływa, korzysta też z odpowiedniego sprzętu. Ola zawsze była aktywna. Szuka jakichś wyzwań. Ma przy tym dobrą koordynację ruchową, ćwiczyła jazdę na nartach, dużo poszukuje – mówi Piotr Kornacki, ojciec Oli.

Dodaje także, iż żeglarska pasja

córki powoduje wzrost zainteresowania tą dyscypliną u rodziców.

– Córka wciągnęła mnie w żeglarstwo. Choć dawniej myślałem o tym sporcie, to gdzieś się te plany rozeszły. Teraz zainteresowanie odżyło – przyznaje pan Piotr.

Zawodnikom gratulujemy pierwszych tegorocznych sukcesów. Mam nadzieję, że kolejny żeglarski sezon będzie dla nich równie udany.

Tekst i fot. (krzan)

PIŁKA NOŻNA ▶ Porażka trampkarzy

Grający w Lidze Wojewódzkiej trampkarze Unii Wąbrzeźno przegrali drugi mecz z rzędu. Tym razem nie sprostali Liderowi Włocławek. Przegrana z Liderem jest bardzo bolesna, bowiem Unici na trzy minuty przed końcem starcia prowadzili jeszcze 1:0. Niestety, błędy w ostatnich sekundach sprawiły, że z triumfu, odniesionego w niecodziennych okolicznościach, cieszyli się gracze z Włocławka. Jedyłą bramkę dla Unii zdobył Hubert Cieślak. W sobotę 21 października o godz. 12.00 kolejne spotkanie z UKS-em SMS Włocławek.

(kl), fot. nadesłane

**PRZEPRAWOWE
MISTRZOSTWA
I PUCHAR POLSKI
ATV P2M
4x4 TERENOWIEC
20-22.10**

ZAMEK GOLUBSKI

ORGANIZATORZY
ATV POLSKA

SPONSOR TYTULARNY
4x4 TERENOWIEC

SPONSOR GŁÓWNY
Castrol

21/23.04 Stężyca
26/28.05 Jelenia Góra
20/22.10 Golub-Dobrzyń

SPONSORZY WSPERAJĄCY
can-am, Garmin, Taurus, MUDoff, etc.

PATRONAT MEDALNY
Fair Play, etc.

PATRONAT METALNY
QUAD MANIA, etc.

STREFA SERWISOWA
MOTO-MOTO, etc.

Srebrna Trójka

BIEGI PRZEŁAJOWE ▶ 10 października w Bydgoszczy rozegrano Finał Wojewódzki Drużynowych Biegów Przełajowych Igrzysk Dzieci. Reprezentujące powiat zespoły SP3 z Wąbrzeźna zajęły w zawodach znakomite drugie miejsca

Dziewczęta z SP3 w trakcie dekoracji

Srebrni medaliści biegu chłopców w pełnym składzie

Ekipy z „Trójki” od lat dostarcza regionowi wielu dobrych sportowców i może pochwalić się bardzo dobrymi wynikami w różnych dyscyplinach. Kolejny sukces reprezentanci wąbrzeskiej szkoły zapisali na swoim koncie w Bydgoszczy, w trakcie wojewódzkich finałów biegów przełajowych. Zarówno dziewczęta, jak i chłopcy na swoich dystansach uplasowali się na drugich miejscach, wywalczając tytuły wicemistrzów województwa kujawsko-pomorskiego.

Dziewczęta pobiegły w składzie: Zuzanna Sturmman, Nikola Przybylska, Aleksandra Kowalska, Julia Kowalska, Marcelina Rączka oraz Julia Drozdalska. Team chłopców reprezentowali natomiast: Jakub Mrocza, Aron Maciejewski, Bartosz Ciupak, Jakub Boczek, Maciej Głowacki i Sebastian Drozdalski.

(kl)

fort. nadesłane

Piłka nożna

Orlicy zakończyli rundę

W sobotnie przedpołudnie orlicy wąbrzeskiej Unii rozegrali ostatni jesienny turniej w III grupie toruńskiej. Po pierwszej rundzie rozgrywek podopieczni Łukasza Wierzbowskiego plasują się na dziewiątej pozycji.

W zawodach, które przeprowadzono na Orliku w Wąbrzeźnie wystąpiły zespoły: Unii, Piłkarza Golub-Dobrzyń, LZS-u Bobrowo oraz Gwiazdy Toruń.

– W pierwszym starciu z Piłkarzem osiągnęliśmy sporą przewagę i pewnie wygraliśmy tę potyczkę 3:0, po bramkach Seweryna Andrzejewskiego i Kamila Kaczmarczyka – opisuje pojedynek trener Wierzbowski. – Następnie walczyliśmy z LZS-em Bobrowo i mimo sporego zaangażowania, przegraliśmy 2:4 (na

liście strzelców ponownie znaleźli się Andrzejewski i Kaczmarczyk przyp. red.). W ostatniej konfrontacji musieliśmy natomiast uznać wyższość Gwiazdy Toruń, ulegając rywalom 2:5 – dodaje szkoleniowiec.

Również w meczu przeciwko ekipie z Torunia gole zdobyli niezawodni Andrzejewski i Kaczmarczyk. Rundę jesienną Unia zakończyła na dziewiątym miejscu z dorobkiem 18 punktów w 14 meczach.

– Przed nami okres zimowy,

(kl)

fort. archiwum

Piłka nożna

Turniej dla Łukasza coraz bliżej

28 października na hali sportowej Gimnazjum nr 1 w Wąbrzeźnie rozegrany zostanie X Charytatywny Turniej Piłkarski, z którego dochód trafi na leczenie Łukasza Wróblewskiego. W imprezie wystartuje 12 zespołów, a gościem specjalnym będzie legenda polskiej piłki Andrzej Szarmach.

Przybycie czołowego gracza sławnej ekipy „Orłów Górskiego” to jedna z większych atrakcji wąbrzeskiego turnieju. Jubileuszowa, dziesiąta edycja imprezy organizowana jest dla Łukasza Wróblewskiego, chorującego na bardzo rzadki zespół Lowe’a. Cały dochód z zawodów zostanie przeznaczony na dalszą rehabilitację chłopca. W tym celu przewidziano liczne licytacje, a wśród gadżetów znajdzie się m.in. koszulka z autografem Grzegorza Krychowiaka, koszulka z autografami reprezentantów Polski w piłce ręcznej oraz piłka z podpisami Andrzeja Szarmacha i Jacka Kurowskiego.

Do rozgrywek zaproszono 12 zespołów, w tym tradycyjnie już reprezentację Telewizji Polskiej. Turniej skomentuje i poprowadzi pracownik tej stacji, dziennikarz sportowy Rafał Patyra, a poza gwiazdami telewizji, zgromadzeni

kibice będą mogli podziwiać ekipy z: Chełmna, Rypina, Radzyna Chełmińskiego, Wąbrzeźna, Sianowa i Golubia-Dobrzyń.

Start rozgrywek zaplanowano na godzinę 8.00, licytacje przewidziano od godziny 15.00, a półfinały i finały od godziny 17.00. Biletem wstępu na turniej będzie dattek wrzucony do puszek z logo Fundacji Dzieciom Zdążyć z Pomocą.

oprac. (kl)

fort. archiwum
UM Wąbrzeźno

Klasyfikacji Ligi Orlików po rundzie jesiennej:

Lp.	Nazwa	Pkt.
1.	UKS GOL II Brodnica	42
2.	Cyklon II Końcówce	36
3.	TKP Elana III SA Toruń	36
4.	Olimpia III Grudziądz	31
5.	LZS ZBICZNO	28
6.	LZS Bobrowo	22
7.	GWIAZDA III TORUŃ	20
8.	LKS Pomowiec Kijewo Król.	19
9.	Unia Wąbrzeźno	18
10.	Flisak Złotaria	16
11.	JSS III TORUŃ	13
12.	PIEKARZ II GOLUB-DOBZYŃ	12
13.	Sparta Brodnica	6
14.	Sokół Radomin	3
15.	LZS Świdziebna	3

w którym postaramy się poprawić nasze mankamenty, a wiosną powalczymy o wyższą pozycję w generalnej klasyfikacji – kończy Wierzbowski.

(kl)

fort. archiwum

MIĘSKI KLUB SPORTOWY

„UNIA” Wąbrzeźno

Zaprasza dziewczęta i chłopców w wieku 5-18 lat

ZAPEWNIAMY:

- wykwalifikowaną kadrę szkoleniową
- udział wszystkich grup w rozgrywkach ligowych
- wyjazdy na towarzyskie mecze i turnieje piłkarskie
- treningi w hali sportowej lub na boisku ze sztuczną nawierzchnią
- zajęcia w najmłodszych grupach prowadzone z naciskiem na zabawę i ogólny rozwój młodego piłkarza
- podział dzieci na 10 grup szkoleniowych (skrzaty 5 lat, skrzaty 6 lat, zacy 7 lat, zacy 8 lat, orlicy 9 lat, orlicy 10 lat, młodzicy 11 lat, młodzicy 12 lat, teamkarze 13-14 lat, juniorzy 15-18 lat)

Więcej informacji: tel. 501 042 909, Facebook UniaWabrzezno
www.mks-unia.eu

Aktywny tydzień Unii

PIŁKA NOŻNA ▶ Seniorzy wąbrzeskiej Unii w minionym tygodniu rozegrali dwa spotkania. W środę w IV rundzie Okręgowego Pucharu Polski przegrali 2:5 z występującym w klasie okręgowej Mustangiem Ostaszewo, zaś w sobotę, w ramach rozgrywek toruńskiej A-klasy, pewnie pokonali Piastą Łasin 5:0

Pożegnanie z pucharem

Gra w Okręgowym Pucharze Polski od początku traktowana była jako swego rodzaju urozmaicenie i oderwanie od walki o bardzo ważne punkty w A-klasie. Priorytetem dla niebiesko-białych były rozgrywki ligowe, stąd też w śródowych starciach pucharowych szansę dostawali zmiennicy. Nie inaczej było podczas konfrontacji z Mustangiem Ostaszewo, finalistą OPP z poprzedniego sezonu. Trener Kościelak w podstawowej jedenastce dokonał kilku istotnych zmian, a efekt mniejszego zgrania MKS-u widoczny był zwłaszcza w pierwszej połowie. Wtedy to szybkim hat-trickiem popisał się aktywny Maciej Dudek, a po bramce dołożyli jeszcze Ciężkowski i Wach, zaś drużyna z Ostaszewa schodziła do szatni z zapasem pięciu goli.

Po przerwie zgromadzeni na stadionie w Wąbrzeźnie kibice oglądali znacznie lepszą grę swoich ulubieńców. Unici pomimo niekorzystnego rezultatu nie zrezygnowali z walki, a nagrodą za ambitną postawę były dwie bramki Jakuba Godlewskiego i Radosława Drapiewskiego. Ostatecznie MKS uległ Mustangowi 2:5 i odpadł z Okręgowego Pucharu Polski, ale w tych

rozgrywkach zostawił po sobie bardzo dobre wrażenie.

Rozgromiony Łasin

W sobotnie popołudnie Unici wrócili do swych priorytetów, czyli rozgrywek A-klasy. Nikt w Wąbrzeźnie nie dopuszczał do siebie myśli, że wicelider może stracić punkty z nisko notowanym Piastem Łasin, a niebiesko-biali w bardzo dobrym stylu sprostali oczekiwaniom lokalnej społeczności.

Rezultat meczu w 21. minucie otworzył Tomasz Liszaj i po pierwszej połowie wąbrzeski MKS prowadził 1:0. Więcej goli oglądaliśmy w drugiej części widowiska. Wynik w 55. minucie podwyższył kapitan

Paweł Mazurowski, a kwadrans później ten sam zawodnik pewnie wykorzystał rzut karny i zdobył bramkę na 3:0. Czwarte trafienie zanotował wchodzący z ławki Eryk Gajewski, dla którego był to pierwszy gol w seniorskiej drużynie. Rezultat konfrontacji ustalił niezawodny Liszaj, a Unia Wąbrzeźno zasłużyła i pewnie rozgromiła Piastę 5:0.

W następnej kolejce (22 października, godzina 14.00) Unici zagrają na wyjeździe z rezerwami Olimpii Grudziądz.

(kl)

fot. FB Mustang Ostaszewo, archiwum

W środę Unici przegrali 2:5 z Mustangiem Ostaszewo i w IV rundzie pożegnali się z Okręgowym Pucharem Polski

Kapitan Paweł Mazurowski dwukrotnie pokonał bramkarza Piasta Łasin

UNIA WĄBRZEŹNO VS. MUSTANG OSTASZEWO		
2	(0:5)	5
Gole		
Drapiewski, Godlewski		
Skład		
M. Cyrklaf – M. Marszałek, R. Drapiewski, P. Mazurowski, P. Sankiewicz, Daw. Kalinowski, F. Ciechacki (50' T. Liszaj), E. Gajewski, Sz. Marszałek, W. Leis (50' Dar. Kalinowski), J. Godlewski		

UNIA WĄBRZEŹNO VS. PIAST ŁASIN		
5	(1:0)	0
Gole		
Liszaj 21' i 83', Mazurowski 55' i 70' (z karnego), Gajewski 75'		
Skład		
P. Andrzejewski – R. Drapiewski (75' A. Domachowski), B. Literski, P. Mazurowski, D. Hancyk, Sz. Marszałek (70' E. Gajewski), F. Ciechacki (75' R. Wąs), K. Kamycki (60' J. Godlewski), W. Leis, T. Liszaj, M. Gołąb		

Piłka nożna

Głosowanie na drużyny

Największa akcja społeczna w historii polskiego sportu wystartowała. Od poniedziałku można głosować na drużyny młodzieżowe, by pomóc im spełnić marzenia i wygrać unikalne nagrody. Dzięki udziałowi w programie Sportbonus Dzieciom, pod patronatem Polskiego Komitetu Olimpijskiego, rodzice mogą realnie wspierać zespoły, w których trenują ich pociechy.

Sportbonus Dzieciom to:

Wspólna zabawa podczas akcji Sportbonus Dzieciom to szansa na spełnienie sportowych marzeń wszystkich dzieci. Rodzice mogą głosować na zespoły swoich pociech na stronie www.sportbonus.pl – wystarczy zaznaczyć odpowiednią drużynę, podać swoje imię oraz numer telefonu i gotowe. W kolejnych etapach akcji rodzice będą mogli gromadzić jeszcze więcej punktów także w inny sposób, o czym dowiemy się już w najbliższych tygodniach.

Jeśli drużyny, na którą chcemy zagłosować nie ma jeszcze w programie, to nic straconego. Warto zapoznać trenera z akcją, bo Sportbonus Dzieciom to nie tylko zabawa i emocje, ale też realnie wsparcie dla klubów i nagrody dla dzieci. Każdy klub, który uzbiera 30 głosów rodziców, otrzyma nagrodę gwarantowaną: spersonalizowaną aplikację do kontaktu rodziców z trenerami, dzięki której w łatwy sposób opiekunowie dowiedzą się o godzinach treningów czy postępach pociech, a także obejrzą zdjęcia z treningów.

Kluby będą też rywalizować o nagrody w tygodniach tematycznych: rodzice z najaktywniejszych drużyn wygrać dla

swoich pociech m.in.: wyjazd na zimowisko, profesjonalny sprzęt sportowy, bilety na Wielką Krokię czy mecze reprezentacji Polski w piłce nożnej. Nagrodą główną dla najlepszych w całej akcji będzie spotkanie z Olimpijczykami przed ich wyjazdem na igrzyska w Pjongczangu.

Akcja pod patronatem Polskiego Komitetu Olimpijskiego to pierwszy tak duży społeczny program sportowy w Polsce. Jeszcze nigdy tak wiele drużyn nie miało szansy walczyć o spotkania z idolami, wyjazdy i sprzęt sportowy. To przedsięwzięcie, które może pomóc w wychowaniu przyszłych gwiazd sportu. Sportbonus Dzieciom to także narzędzie dla rodziców, dzięki któremu mogą sprawić radość swoim dzieciom i jeszcze bardziej zaangażować się w ich sportową pasję.

Informacji na temat akcji udziela Mateusz Brzeźniak pod numerem telefonu: 533 062 901 lub mailowo: m.brzezniak@arskom.pl. Uruchomiono również specjalną infolinię Sportbonus Dzieciom dla klubów: (22)4691669 (czynna od poniedziałku do piątku od 8.00 do 18.00).

oprac. (kl)
fot. nadane